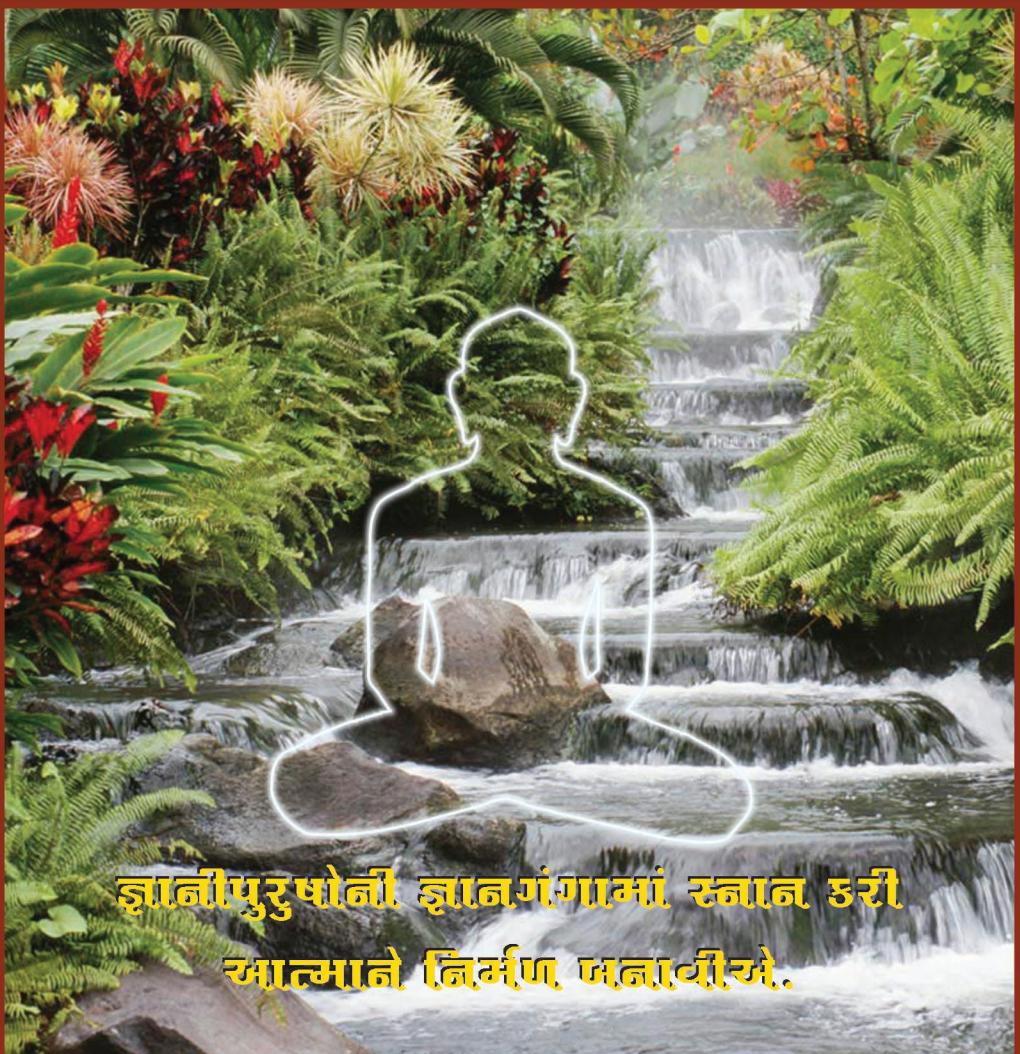

શ્રી રાજ-સોભાગ સદ્ગુરૂ પ્રસાદ

અંક : ૭૦ (ત્રિમાસિક)

જૂન - ૨૦૧૫

Published by :

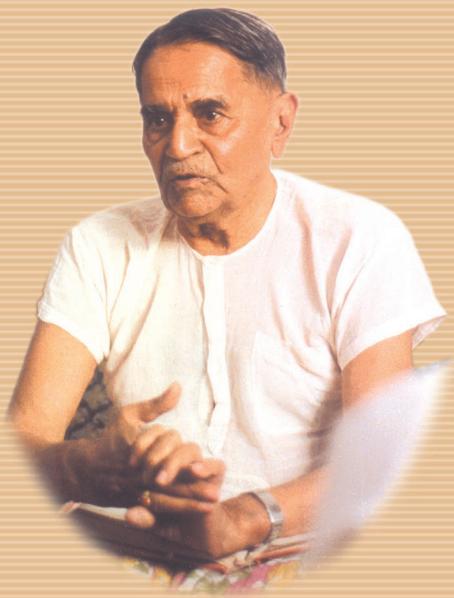
Shree Raj Saubhag Satsang Mandal

SAYLA-363 430 (GUJARAT-INDIA)

Tel. : 02755-280533, TeleFax : 280791

Email : rajsaubhag@yahoo.com

Website : www.rajsaubhag.org

મોક્ષમાર્ગ સમજાય ત્યારે સાવ સરળ છે.

કારણ કે પોતાના ઘરની વાત છે. અત્યારે તો એ
પોતાનું ઘર ચૂકી ગયો છે અને પરમાં મશાળુલ
થયો છે. એ યથાર્થ સમજણ આવે તો સરળ છે.
સમજાય નહીં ત્યાં સુધી એ દુર્ઘટ છે, મુશ્કેલ છે.
એ મુશ્કેલ ન હોત તો આપણે કયારના મોક્ષે
ચાલ્યા ગયા હોત.

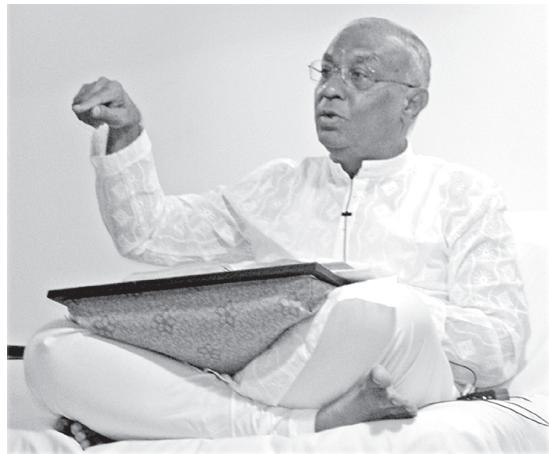
— પૂજ્ય બાપુજી

શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર વચનામૃતજી

પત્રાંક: ૨૪૮

(પુ. ભાઈશ્રીએ પત્રાંક-૨૪૮ ઉપર કરાવેલ સ્વાધ્યાય)

પ.કૃ. દેવે આ પત્ર અંબાલાલભાઈ ઉપર મુંબઈથી વૈશાખ વદ ૮, રવિવાર ૧૯૪૭ની સાલમાં લખ્યો. આમ અલગ અલગ મુમુક્ષુઓ જેના જેના ઉપર કૃ. દેવે પત્રો લખેલા હોય તો એ બધાની અલગ અલગ ભૂમિકા, બધાના અંતઃકરણની અંદર અનાદિકાળના અનેક પ્રકારના સંસ્કારો, ધર્મ આરાધનાની અલગ અલગ પ્રકારની રીત— તો આ બધાનો જ્યાલ રાખી અને કૃ. દેવ પત્ર દ્વારા મુમુક્ષુઓને બોધ આપે, માર્ગદર્શન આપે. શરૂઆતમાં લખ્યું કે ઊંન નમઃ- શા માટે કંટાળો આવે છે, આકૃણતા થાય છે ? આ કૃ. દેવ અંબાલાલભાઈને સવાલ કરે છે. પછી કહે છે તે લખશો. અમારો સમાગમ નથી, તે માટે તેમ થાય છે, એમ જણાવવાનું હોય, તો અમારો સમાગમ હાલ ક્યાં કરાય એવું છે ? અતે એટલે મુંબઈ. સમાગમ મુંબઈ તો અમારી કરવા દેવાની ઈચ્છા રહેતી નથી. બીજે કોઈ સ્થળે થવાનો પ્રસંગ ભવિતવ્યતાના જોગ ઉપર છે. ખંભાત આવવા માટે પણ જોગ બની શકે તેવું નથી. આમ તો કૃ. દેવે અંબાલાલભાઈને સવાલ તો પૂછ્યો કે આકૃણતા થાય છે, કંટાળો આવે છે તો એનું કારણ શું ? પણ કૃ. દેવ એનું કારણ પણ જાણે છે. કેમકે અંબાલાલભાઈને તો પ.કૃ. દેવના સમાગમમાં રહેવું છે, કૃ. દેવની સેવાનો લાભ લેવો છે. અને કદાચ લાંબા સમયથી એમ ન બન્યું હોય એટલે એને કંટાળો અને આકૃણતા વ્યક્ત કરી હશે. તો કૃ. દેવ તો એને એમ કહે છે કે જો અમારો સમાગમ ન કરવાથી તમને આમ થતું હોય તો સમાગમ ક્યાં કરવો ? ક્યાં થઈ શકે એમ છે ? તો કહે છે કે મુંબઈ

તો થઈ શકે એમ નથી એમ કહીને મુંબઈનો છેદ ઉડાડી દીધો. અને પ.કૃ. દેવ હમેશાં મુમુક્ષુ કે જેની હજુ દશા પાકી અને એકદમ મજબૂત ન થઈ હોય ત્યાં સુધી મુંબઈ સમાગમ ટાળતા હોય છે એનું કારણ શું છે કે મુમુક્ષુ કૃ. દેવને જ્ઞાનીપુરુષ તરીકે ભજે છે. એ રીતે જ એની ઓળખાણ છે અને એવા જ્ઞાનીપુરુષને સંસારની વચ્ચે રહેતા - બધાં વહેવારિક કાર્યો કરતાં જોવે, વેપાર ધંધાની પ્રવૃત્તિ કરતાં જોવે તો વખતે એને વિકલ્પો ઊભા થાય અને જ્ઞાનીપુરુષ પ્રત્યે એક વખત શ્રદ્ધા થઈ જાય અને પછી વિકલ્પ થાય તો તો મુમુક્ષુ માર્ગમાં આગળ જ ન વધી શકે એટલે કૃ. દેવ કે જ્યાં પ્રવૃત્તિ ક્ષેત્ર છે અને એમની પોતાની સતત્ પ્રવૃત્તિ ચાલે છે ત્યાં બને ત્યાં સુધી તો મુમુક્ષુઓનો સમાગમ એ ઈચ્છતા નથી હોતા અને એ રીતે એમણે આ સ્પષ્ટ લખ્યું કે અતે એટલે કે મુંબઈ ક્ષેત્રે સમાગમ કરવા દેવાની અમારી ઈચ્છા નથી રહેતી. બધા લોકો આ વાત સમજ ન શકે, કેમકે બધાને તો એમજ થાય કે કૃ. દેવ તો ના પાડી દીધી અને એનું જે સાચું કારણ હોય તેનો જ્યાલ ન હોય. પછી હવે કહે છે બીજે કોઈ સ્થળે થવાનો પ્રસંગ ભવિતવ્યતાના જોગ ઉપર છે એટલે કે ખરેખર

એવો કર્મનો ઉદ્ય હોય અને સત્તસમાગમ થવાનો હોય તો થાય, અને અંબાલાલભાઈએ કૃ. દેવને ખંભાત પધારવા માટે વિનંતી કરી હશે. તો કહે છે કે ખંભાત આવવા માટે પણ જોગ બની શકે તેવું નથી. એટલે આ પત્ર છે કે એમાં મુમુક્ષુને જ્ઞાનીપુરુષના સમાગમની જે જુરણા છે તે જુરણા આપણા જ્યાલમાં આવવી જોઈએ કે કેવી એની જુરણા હશે? કે જેનાથી એને બીજાં સંસારનાં કામો કરવાનો એને કંટાળો આવે. આકુળતા થાય. એટલે જ્ઞાનીપુરુષના સમાગમની જુરણા એ જીવના માટે બહુ કલ્યાણકારી છે. એના અંતઃકરણની અંદર સતત એવી જુરણા રહેતી હોય તો ચોક્કસપણે એને ઘણો ફાયદો થાય છે. પૂજ્ય સોભાગભાઈનો સમાગમ કરવાની ઈચ્છામાં અમારી અનુમતિ છે. તથાપિ હજુ તેમનો સમાગમ તમને હમણાં કરવાનું કારણ નથી; એમ જાણીએ છીએ. કૃ. દેવનો સમાગમ નહીં થઈ શકતો હોય તો સોભાગભાઈનો સમાગમ કરીએ કે કેમ? એમ પૂછાયું. કૃ. દેવ કહે છે કે એમાં તો અમારી અનુમતિ છે. પણ હજુ તેમનો સમાગમ હમણાં, એટલે કે વર્તમાન સંજોગોમાં તમને કરવાનું કારણ નથી. એમ અમે જાણીએ છીએ કેમકે આની પાછળ પણ ઘણી બધી મહત્વની વાતો કૃ. દેવના અંતરપટમાં રહેલી છે. કેમકે સોભાગભાઈના અંતઃકરણની અંદર તો અંબાલાલભાઈ વગેરે પ્રત્યે કરુણા છે અને એ કૃ. દેવને વિનંતી પણ કરતા હોય કે તમે આ અંબાલાલનો હાથ પકડો, અંબાલાલ ઉપર કૂપા કરો, એ પરખવા જેવો હવે રહ્યો નથી. આવી આવી વાત લખતા હોય, પણ પ. કૃ. દેવને સોભાગભાઈની કરુણાનો પણ જ્યાલ હોય અને અંબાલાલભાઈની યોગ્યતાનો પણ એને જ્યાલ હોય, એટલે કહે છે કે તમને એ સમાગમ હમણાં કરવાનું કારણ નથી, એમ જાણીએ છીએ. અમારો સમાગમ તમે (બધા) શા માટે ઈચ્છો છો, તેનું સ્પષ્ટ કારણ જણાવો તો તે જાણવાની વધારે ઈચ્છા રહે છે. હવે આ ચકાસણી કરે છે. આપણો તો એ વાતની ચર્ચા કરી લીધી પણ કૃ. દેવ, અંબાલાલભાઈ તથા બીજા બધા મુમુક્ષુઓ કે જેમને કૃ. દેવના સમાગમની તીવ્ર જંખના છે, તેમની ચકાસણી કરે છે કે આનું શું કારણ? તે જણાવશો. ‘પ્રબોધશતક’ મોકલ્યું છે તે પહોંચ્યું હશે. તમો બધાને એ શતક શ્રવણ, મનન અને નિદિધ્યાસન કરવા જોગ છે. હવે કૃ. દેવ આ વેદાંતી પુસ્તક “પ્રબોધશતક” અંબાલાલભાઈને મોકલ્યું અને એમને વિનંતી કરી કે તમારે શ્રવણ, મનન તથા નિદિધ્યાસન કરવા જોગ છે તો હવે વેદાંતી પુસ્તક મોકલ્યું છે અને એનું શ્રવણ, મનન કરવાનું કહે છે. તો હવે પ. કૃ. દેવના અંતઃકરણની અંદર તો બરાબર વાત ગોઈવાયેલી હોય, પણ મુમુક્ષુ બીજી વાત પર ચઢી જાય તો એને જે લાલ થવો જોઈએ, એવો લાલ ન થાય. તો કહે છે તમને એ પુસ્તક વેદાંતની શ્રદ્ધા કરવા માટે મોકલ્યું નથી, એવો લક્ષ સાંભળનારનો પ્રથમ થવો જોઈએ. તમને આ વેદાંત દર્શન છે તેના પર શ્રદ્ધા થાય એટલા માટે નથી મોકલ્યું. જે આ લક્ષ કરવાનું કીધું અને જે મોકલ્યું છે એનું કારણ બીજું છે. હવે કારણ જણાવતા નથી પણ શું કહે છે કે જે કારણ ઘણું કરીને વિશેષ વિચારે તમો જાણી શકશો. પણ તમે જે એના પર વધારે અને વધારે વિચાર કરશો તો તમને એ કારણ સમજાઈ જશે, એમ કહે છે. અને વળી કહે છે હાલ તમોને કોઈ તેવું બોધક સાધન નહીં હોવાને લીધે એ શતક ઢીક સાધન છે, એમ માની મોકલ્યું છે, એટલે હવે આ આખું પુસ્તક છે અને તેમાંથી તમારે શું જાણું એનો વિચાર પણ પાછો તમારે

કરવો. વળી કહે છે સાંભળતાં કોઈએ અમારા વિષે આશંકા કરવી નહીં કે, એમાં જે કંઈ મતભાગ જણાવ્યો છે, તે મત અમારો છે; પ્રબોધશતકનું વાંચન કરતાં હોય તો એક જણ વાંચતો હોય અને બીજા બધા સાંભળતા હોય, તો હવે કૃ. દેવે પહેલી ભલામણ શું કરી? કે એ વેદાંતની શ્રદ્ધા કરવા માટે મોકલ્યું નથી. પછી કહે છે કે જે સાંભળનાર હોય અને અમારા વિષે આશંકા કરવી નહીં કે એમાં જે મતભાગ જણાવ્યો છે તે મત અમારો છે. એટલે વેદાંત દર્શનનું પુસ્તક કે જેમાં જે મતની માન્યતા કરાવવા માટે થઈને એના રચયિતાએ એ પુસ્તકની રચના કરી હોય તો કહે છે કે તમારે એમ ન માની લેવું કે તમો એ મતની માન્યતામાં આવી જાઓ. એટલા માટે અમે તમને એ પુસ્તક મોકલ્યું છે, અથવા તો એના રચયિતા જે મતની માન્યતામાં છે એ અમારો મત છે એવી પણ ખોટી આશંકા ન થાય. તો શેના માટે મોકલ્યું છે? તો હવે પાછો ખુલાસો કરે છે કે માત્ર ચિત્તની સ્થિરતા માટે એ પુસ્તકના ઘણા વિચારો કામના છે, માટે મોકલ્યું છે, એમ માનવું. તો બસ, માત્ર ચિત્તની સ્થિરતા માટે અને એના ઘણા બધા વિચારો છે જે તમને કામમાં આવે. માટે તે પુસ્તક મોકલ્યું છે. ભાઈ દામોદર અને મગનલાલના હસ્તાક્ષરનો કાગળ ઈચ્છીએ છીએ. તેમાં તેમના વિચાર જણાય તેટલા માટે. તો હવે આ બે મુમુક્ષુ દામોદર અને મગનલાલ એ પત્ર અમને લખે એમ એટલા માટે કહે છે કે તેમના હસ્તાક્ષરનો કાગળ તેઓ ઈચ્છે છે કે જેથી લખનારના જે વિચારો હોય અનો ઘ્યાલ આવે, એનો અભ્યાસ થાય. એટલા માટે એ બન્નેને પત્ર લખવાની ભલામણ કરી.

આ પત્ર કોના પર લખાણો એનો આમાં ઉલ્લેખ નથી. પરંતુ મુંબઈથી પ.કૃ.દેવે જેઠ સુદ-૭ શનિવાર ૧૯૪૭ની સાલમાં આ પત્ર લખ્યો છે. કરાળ કાળ હોવાથી જીવને જ્યાં વૃત્તિની સ્થિતિ કરવી જોઈએ, ત્યાં તે કરી શકતો નથી. હવે જેને કહીએ કે આ પંચમકાળ, ઉત્તરતો કાળ કે જેમાં સદ્ગર્મનો લોપ થઈ રહ્યો હોય, તો કૃ. દેવ પ્રથમ જ કહે છે કે આ કરાળ કાળ છે એટલે દરેકે દરેક જીવ એ એના ચિત્તની વૃત્તિ એણે જ્યાં લગાડી અને સ્થિર કરવી જોઈએ ત્યાં એ કરી શકતો નથી. એટલે કે વર્તમાન-કાળની અંદર બધા જ અજ્ઞાની જીવો, સંસારમાં વસતા જીવો, એની ચિત્તની વૃત્તિ બાબુ સુખની પાછળ જ દોડતી હોય છે અને એને એમ જ લાગે છે કે બાબુ સુખ, એટલે કે આ પાંચેય ઈન્દ્રિયો અને ઈન્દ્રિયજનિત જે સુખ છે એ સુખ જ સાચું સુખ છે અને એ જ પ્રાપ્ત કરવા જેવું છે. આવી માન્યતા હોવાથી એ સુખ પ્રાપ્ત કરવા ભણી અને એ સુખનો ભોગવટો કરવા માટે થઈને જ જીવનું ચિત્ત સમગ્રપણે આખા સંસારની અંદર ફરતું હોય. આમ હકીકતની અંદર મનુષ્યગતિ - જે ચાર ગતિ છે એમાંની આ મનુષ્યગતિ છે તે ઉત્તમ કહેવાય છે. કેમ? તો કહે કે મનુષ્યને પાંચ પાંચ જ્ઞાનેન્દ્રિયો મળી છે અને છહું સંજી મન મળેલું છે, કે જે મન દ્વારા એનું ચિત્ત સતત અલગ અલગ પ્રકારની વિચારણા કરતું હોય છે અને આ પાંચ જ્ઞાનેન્દ્રિય અને સંજી મન એની સહાયથી જીવ પોતાની જાતને ધર્મમાં સ્થિર કરી અને અનુક્રમે પોતાનું અજ્ઞાન દૂર કરી શકે, આત્મજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ કરી શકે. એ સમગ્રપણે બધા દુઃખથી પોતાની જાતને મુક્ત બનાવી શકે એટલે જે મન મળ્યું છે એ મન અજ્ઞાન દૂર કરવાને માટે પ્રાપ્ત થયું છે, કે જીવે

પોતાના મનને, કે પોતાના ચિત્તને બાધ્યભાવમાં, સંસારીભાવમાં ન રખડાવતાં એને અંતર્મુખ કરી અને અજ્ઞાન દૂર કરવા માટે થઈને જ પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. પણ આવી જે ચિત્તની વૃત્તિ, એને ખરેખર અંતર્મુખ કરવી જોઈએ. એ અંતર્મુખ કરતો નથી અને બાધ્ય સુખની પાછળ જ ચિત્તને ફેરબા કરે છે. એટલે આ પહેલું વચન આ પ્રમાણે કહ્યા પછી કહે છે સદ્ગર્મનો ઘણું કરીને લોપ જ રહે છે. તે માટે આ કાળને કળિયુગ કહેવામાં આવ્યો છે. અને જ્યારે જીવની ચિત્તની વૃત્તિ બાધ્યભાવમાં જ ફરતી હોય તો પછી સદ્ગર્મની વૃત્તિ ઘટતી જાય, ઓછી થતી જાય અને પછી એમ કરતાં કરતાં એ ધર્મ લુપ્ત થવા માંડે. આવી પરિસ્થિતિ છે એટલા માટે આ કાળને કળિયુગ કહેવામાં આવ્યો છે. આમ બધા અલગ અલગ દર્શનવાળા એને અલગ અલગ નામથી કહેતા હોય છે. કોઈ કળિકાળ કહે, કોઈ પંચમકાળ કહે, કોઈ કળિયુગ કહે. તો આવી રીતે ચિત્તવૃત્તિ બાધ્ય સુખની પાછળ દોડે છે. એટલે સદ્ગર્મનો લોપ થાય છે. તો હવે સદ્ગર્મનો જોગ સત્પુરુષ વિના હોય નહીં; કારણ કે અસત્તમાં સત્ત હોતું નથી. તો ખરેખર સદ્ગર્મ ક્યાં ટકે? તો કહે કે જ્યાં સત્પુરુષ વિચરતા હોય ત્યાં સદ્ગર્મનું અસ્તિત્વ હોય. તો સત્પુરુષ એટલે કે જેને સત્તની પ્રાપ્તિ થઈ છે, એવો આત્મજ્ઞાની પુરુષ, એટલે કે જ્ઞાનીપુરુષ. તો સદ્ગર્મ જ્યાં જ્ઞાની મહાત્મા હોય ત્યાં જ રહે અને હવે કારણ કહે છે કે કારણ અસત્તમાં સત્ત હોતું નથી. તો અત્યારે ધર્મ છે એની ધૂરા કોના હાથમાં છે? ત્યારી પુરુષોના હાથમાં છે, વિદ્વાનોના હાથમાં છે, પંડિતોના હાથમાં છે. પણ આત્મજ્ઞાની મહાપુરુષોના હાથમાં નથી, કેમકે આત્મજ્ઞાની મહાપુરુષોનો અભાવ વર્તે છે. તો હવે જ્યાં આત્મજ્ઞાન નથી ત્યાં તો અજ્ઞાન છે.

અને એ અજ્ઞાન છે એટલે કૃ. દેવ કહે છે કે અસત્તમાં સત્ત હોતું નથી. પછી કહે છે. ઘણું કરીને સત્પુરુષનાં દર્શનની અને જોગની આ કાળમાં અપ્રાપ્તિ દેખાય છે. આ પંચમકાળ, કે જ્ઞાનીપુરુષનાં દર્શન કરવાં એ પણ દુર્લભ અને એનો જોગ થવો એ પણ દુર્લભ, અને જ્યારે એમ છે, ત્યારે સદ્ગર્મરૂપ સમાધિ મુમુક્ષુ પુરુષને ક્યાંથી પ્રાપ્ત હોય? તો હવે સદ્ગર્મ અને એ ધર્મમાં સ્થિર થયા પછી જીવ સમાધિભાવમાં આવે એ તો સત્પુરુષની અપ્રાપ્તિ હોય તો ક્યાંથી બની જ શકે? અને હવે આ આખો કમ બતાવ્યા પછી કહે છે કે આવી રીતે જ્યારે જ્ઞાનીપુરુષનો અભાવ થતો હતો, સદ્ગર્મનો લોપ થઈ રહ્યો હોય અને એમ કરતાં કરતાં, સમય પસાર થઈ જાય તો એની અસર શું થાય? અને અમુક કાળ વ્યતીત થયા છતાં જ્યારે તેવી સમાધિ પ્રાપ્ત નથી થતી ત્યારે મુમુક્ષુતા પણ કેમ રહે? તો હવે મુમુક્ષુતા, તો હકીકતની અંદર મુમુક્ષુતાનાં લક્ષણો આરાધકની અંદર હોવાં જોઈએ તો જ એ જ્ઞાનીપુરુષને ઓળખી શકે. જો જ્ઞાનીપુરુષને ઓળખી શકે તો એના શરણમાં રહ્યી અને સત્તધર્મનું આરાધન કરી શકે. પણ જો જીવની અંદર મુમુક્ષુતા જ ન હોય તો એને જ્ઞાનીપુરુષની ઓળખાણ જ કેવી રીતે થાય? કેમકે એક તો જ્ઞાનીપુરુષનો અભાવ હોય અને કદાચ જ્ઞાનીપુરુષ ગુપ્ત રીતે રહેતા હોય અથવા તો ક્યાંક ક્યાંક કોઈક એવી રીતે રહેતા હોય કે સામાન્ય જીવ તો એને ઓળખી જ ન શકે. સૌથી કપરું અને કઠિન કાર્ય તો એ જ છે કે જીવ જ્ઞાનીપુરુષને ઓળખી શકે, તો આ કઠણાઈ એ પંચમકાળમાં જ હોય એવું નથી. ચોથો સારો કાળ હોય ને એની અંદર પણ બધા જીવો જ્ઞાનીપુરુષને ઓળખી નથી શકતા હોતા. જ્ઞાનીપુરુષને તો જે મુમુક્ષુ જીવ હોય તે જ ઓળખી શકે. એટલે કે

જેનામાં દયા, શાંતિ, સમતા, ક્ષમા, સત્ય, ત્યાગ, વૈરાગ્ય આવા ગુણો હોય એ મુમુક્ષુ કહેવાય. બીજી રીતે કહીએ તો મુમુક્ષુ જ જે હોય એને તો આ સંસારની વચ્ચે રહીને એક જ ઈચ્છા હોય કે મારે કોઈપણ રીતે મોક્ષની પ્રાપ્તિ કરી લેવી જ છે. આ સિવાય એને બીજી ઈચ્છા ન હોય. તો હવે જ્યારે જ્ઞાનીપુરુષનો જ અભાવ છે, એના જોગની પ્રાપ્તિ નથી ત્યારે સદ્ગર્હમરૂપ સમાધિ નથી અને એ સમાધિ નથી તો મુમુક્ષુતા પણ નથી રહી. અને આવી રીતે જ્યારે મુમુક્ષુતા જ નથી ત્યારે જીવ સાચા પુરુષને ઓળખી નથી શકતો. એની કેવી માન્યતા કે જે અસત્ર છે એમાં એને સત્તની માન્યતા થઈ જાય અને સત્તની તો એને ઓળખાણ જ ન હોય, એટલે આગળ કહે છે કે ઘણું કરીને જીવ જે પરિચયમાં રહે છે, તે પરિચયરૂપ પોતાને માને છે. જેનો પ્રગટ અનુભવ પણ થાય છે કે અનાર્થકુળમાં પરિચય કરી રહેલો જીવ અનાર્થરૂપે પોતાને દદ માને છે; અને આર્થતને વિષે મતિ કરતો નથી. તો હવે જીવ જે પરિચયમાં રહે એ પરિચયરૂપ પોતાને માને. આપણે વિચારીએ કે આપણો જન્મ જે કુળમાં થયો, એ કુળમાં જે રીતે ધર્મનું આરાધન થતું હોય, તો જીવ એમ જ માને કે હું તે જ છું. જૈન કુળમાં એનો જન્મ થયો હોય અને એમાં પણ સ્થાનકવાસી સંપ્રદાયની માન્યતા ધરાવતું કુટુંબ હોય તો જીવ શું માને? હું સ્થાનકવાસી, આમ છાતી ઠોકીને કહે કે હું દેરાવાસી, હું તેરાપંથી, હું દિગંબર, બસ, આમ પોતાને માનવા લાગે. માનવા લાગે એટલું જ નહીં પણ એ પોતાનો પરિચય પણ એ રીતે જ આપે. આમ ખાલી પોતાને એકલો જૈન જ માને તો તો આખી વાત જુદી થઈ જાય, પણ જૈનની અંદર પણ એમાં જેટલા મતભેદ હોય, એમાં એ જે ગચ્છની અંદર પોતાનો જન્મ થયો હોય, એની જ એને માન્યતા દ્રદ થઈ જાય. વળી

આર્થકુળમાં જન્મ થયો હોય તો પોતાને આર્થ માને, અનાર્થકુળમાં થયો હોય તો પોતાને અનાર્થ માને, એવી જ રીતે જે દર્શનની માન્યતા ધરાવતા એટલે કે હિન્દુધર્મ, તો હિન્દુધર્મમાં પણ વેદઆશ્રિત પાછાં અલગ અલગ માન્યતા ધરાવતાં દર્શનો છે કે જેમાં કોઈક કૃષ્ણને માને, કોઈ શંકરને માને, કોઈક રામને માને. આમ અલગ અલગ માન્યતા ધરાવતાં હોય અને એ જ માન્યતા દ્રદ થઈ જાય છે. કિશ્ચિયન હોય તો પોતાને પ્રિસ્તી માને, ઈસ્લામ હોય તો પોતાને ઈસ્લામી માને. આમ જે માન્યતા હોય તે, એનું કારણ શું છે કે બાળપણથી જ એ ધર્મની માન્યતાવાળા કુટુંબની વચ્ચે રહી અને એ સંસ્કાર એના એવા દદ થઈ જાય, એવા મજબૂત થઈ જાય કે એ એમ જ માનવા લાગે કે બસ હું આ ધર્મની માન્યતાવાળો છું. પછી એ જે પણ માન્યતામાં હોય ને એ જ સાચું, અને બીજી વાત ગ્રહણ જ ન કરે, કેમકે એને એમ જ લાગે કે બીજું બધું ખોટું જ છે. અને કુ.ડેવ કહે છે કે માટે મોટા પુરુષોએ અને તેને લઈને અમે એવો દદ નિશ્ચય કર્યો છે કે જીવને સત્સંગ એ જ મોક્ષનું પરમ સાધન છે.

હવે આવી બધી માન્યતા ધરાવતા જે જીવો એને સાચી વાત ક્યાંથી સમજાય ? કેવી રીતે સમજાય ? સાચી વાત સત્સંગ દ્વારા જ એ સમજી શકે. એટલે સત્સંગ એ શબ્દનો પ.કુ.ડેવે ઉપયોગ કર્યો અને એની કેટલી બધી મહત્ત્વ છે એ દર્શાવ્યું. પણ હવે જરા વધારે ફોડ પાડે છે કે પોતાની સન્માર્ગને વિષે યોગ્યતા જેવી છે, તેવી યોગ્યતા ધરાવનારા પુરુષોનો સંગ તે સત્સંગ કહ્યો છે. મોટા પુરુષના સંગમાં નિવાસ છે, તેને અમે પરમ સત્સંગ કહીએ છીએ. તો હવે સત્સંગ, તો કહે એક જ રુચિ ધરાવનારા બધા જીવો થઈ અને સત્તસમાગમ કરતા હોય તો એને સત્સંગ કીધો અને

મોટા પુરુષના સંગમાં રહી, એના સમાગમમાં રહી અને એ એમનો સત્તસંગ અથવા તો એનો બોધ સાંભળે એને પરમ સત્તસંગ કહ્યો. ફૂ.દેવ કહે એ પરમ સત્તસંગ જેવું કોઈ હિતસ્વી સાધન આ જગતમાં અમે જોયું નથી, અને સાંભળ્યું નથી. એટલે જીવને પરમ હિતકારી સાધન હોય તો એ પરમ સત્તસંગ છે. તો હવે સત્તસંગ અને એમાં પણ પરમ સત્તસંગ તો આપણો આ જે અધ્યાત્મમાર્ગ છે એ અધ્યાત્મમાર્ગની અંદર, સમજો કે આપણો અહીંયાં જેટલા જણા બેઠેલા હોય, તે બધાનો જે કુળમાં જન્મ થયો હશે, એ કુળની જ માન્યતા ધરાવતાં હશે. મોટા ભાગના બધા જૈનો જ છે, તો કોઈ સ્થાનકવાસી કે દેરાવાસી કે દિગંબર હોય, એટલું જ નહીં પણ જૈન સિવાયના બીજા ધર્મની માન્યતા ધરાવતા હોય પણ એ જીવોએ જીવારે કાં તો પૂર્વ ભવની અંદર, કાં તો વર્તમાન ભવની અંદર જીવારે સાચો સત્તસમાગમ કર્યો, ત્યારે એને ખ્યાલ આવ્યો કે પોતે પોતાનું આત્મકલ્યાણ કરવું હોય તો પોતે શું કરવું જોઈએ? એટલે એ જે માન્યતા ધરાવતો હતો એ વાત એણે ગૌણ કરી અને સાચો રસ્તો પકડી લીધો, તો જે જીવ આવી સાચી વાત ગ્રહણ કરવાની હિમત ધરાવે, એનામાં એ શક્તિ હોય તો એ પોતાનું આત્મકલ્યાણ સાધી શકે છે. બાકી તો પોતે જે માન્યતા ધરાવતો હોય અને બીજી માન્યતામાં આવે તો એની એટલી બધી ટીકા થાય, એટલી બધી અવહેલના થાય કે એ સહન ન કરી શકે. અને પછી સાચી વાત ગ્રહણ કરતાં પછી અટકે, આમ કેટલા બધા જીવો પોતાની જાતને અટકાવીને બેઠા છે. આમ જાણતાં હોય કે પોતાનું કલ્યાણ શેમાં રહેલું છે અને છતાંથે એ ટીકા થાય, એટલા માટે સાચી વાત ગ્રહણ કરી શકે નહીં. તો આ મુશ્કેલી ખાલી શ્રાવકોની છે એટલું જ નહીં. પણ ત્યાગી મહાત્માઓની પણ આ જ મુશ્કેલી છે.

એમને પોતાનું આત્મકલ્યાણ સાધવું છે, પોતે જે આરાધના કરી રહ્યા છે એનાથી પોતાનું અજ્ઞાન દૂર કરવું એને મુશ્કેલ લાગતું હોય, અશક્ય લાગતું હોય અને જીવારે એ જીવ આવા મહાપુરુષનાં વચ્ચેનો સાંભળે ત્યારે એને ખ્યાલ આવે કે જો એ સાચો માર્ગ ગ્રહણ કરશે, ભગવાન મહાવીરે આપેલો માર્ગ ગ્રહણ કરશે, તો પોતાનું કલ્યાણ સાધી શકશે, પણ એ ન કરી શકે, તો અટકી જાય અને જે શૂરવીર હોય- પછી એ કોઈની ટીકા કે કોઈની દરકાર ન કરે. ભલે એ ત્યાગી હોય પણ જો શૂરવીર હોય તો એ માર્ગ ગ્રહણ કરી શકે છે. તો હવે ફૂ. દેવ કે જેને કહીએ કે સદ્ગુરુભાઈની પ્રાપ્તિ કરી અને જીવે પોતાનું કલ્યાણ કરવું છે તો એને પરમ સત્તસંગની પ્રાપ્તિ થવી જોઈએ. પૂર્વ થઈ ગયેલા મોટા પુરુષનું ચિંતન કલ્યાણકારક છે; તથાપિ સ્વરૂપસ્થિતિનું કારણ હોઈ શકતું નથી; કારણ કે જીવે શું કરવું તે તેવા સ્મરણથી નથી સમજાતું. પ્રત્યક્ષજોગે વગર સમજાવ્યે પણ સ્વરૂપસ્થિતિ થવી સંભવિત માનીએ છીએ. હવે હકીકતની અંદર કેટલું બધું પ.કૃ. દેવે આ પેરેગ્રાફની અંદર એકદમ સ્પષ્ટ કહી દીધું કે પૂર્વ થઈ ગયેલા એવા જ્ઞાની અને મહાજ્ઞાની પુરુષો કે અનું જો ચિંતન જીવ કરે તો તેના માટે કલ્યાણકારક તો ખરું, પણ પોતાના આત્મસ્વરૂપની ઓળખાણ તો તે ન જ કરી શકે. એટલે કે સ્વરૂપસ્થિતિનું કારણ તો ન જ બને. કેમકે જીવ જે પણ કરતો હોય તેમાંથી શું બોધું કરે છે? અને શું બરાબર કરે છે? એ મોટા પુરુષ એને કહેવા આવવાના નથી, કે ભાઈ આ તારી ભૂલ છે, કે આ તું બોધું કરે છે અથવા તો તું જે કરે છે એ બરાબર છે અને હવે બરાબર એમ જ કર્યે જા. એમ તો કાંઈ એ કહેવા આવવાના નથી. એટલે જીવે શું કરવું? એ કાંઈ એવા સ્મરણથી સમજાતું નથી. પણ જે જીવને જ્ઞાનીપુરુષનો પ્રત્યક્ષ જોગ છે અને જીવે

એના શરણમાં રહીને, પોતાનું આત્મકલ્યાણ સાધવાનો દદ શ્રદ્ધાપૂર્વક નિશ્ચય કર્યો છે તો આવો જે જીવ કે જે આજ્ઞાનું આરાધન બરાબર નિષ્ઠાપૂર્વક કરે છે તો અને શું કહે છે કે પ્રત્યક્ષણો- તો જ્ઞાનીપુરુષનો પ્રત્યક્ષણો છે, તો અને વગર સમજાવ્યે પણ સ્વરૂપસ્થિત થવી સંભવિત માનીએ છીએ. કદાચ એને પોતે શું કરી રહ્યો છે, એમાં સાચું શું ? ખોટું શું ? એને જો સમજવવામાં ન આવે ને તો પણ એ ઓટોમેટિક સમજતો થઈ જાય અને પોતાના આત્મસ્વરૂપની ઓળખાણ સુધી એ પહોંચી જાય અને તેથી એમ નિશ્ચય થાય છે કે તે જોગનું અને તે પ્રત્યક્ષ ચિંતનનું ફળ મોક્ષ હોય છે. આવો જોગ જોઈએ અને પ્રત્યક્ષ ચિંતન એટલે જ્ઞાનીપુરુષ જે પણ એને આરાધવાનું કીદું, અથવા તો એને જેનું ચિંતન કરવાનું કીદું એ જો યથાતથ કરે તો અનું ફળ મૂક્તિ એટલે કે મોક્ષની પ્રાપ્તિ. અને હવે જે કારણ આપે છે, આમ આ સ્લોગન જેવી વાત છે કે મૂર્તિમાન મોક્ષ તે સત્પુરુષ છે. વળી વધારે ખુલાસાપૂર્વક આગળ જણાવે છે કે મોક્ષ ગયા છે એવા (અહૃતાદિક) પુરુષનું ચિંતન ઘણા કાળે ભાવાનુસાર મોક્ષાદિક ફળદાતા હોય છે. હવે અરિહત ભગવંત અને એવા બીજા અનેક જ્ઞાની, મહાજ્ઞાની પુરુષો કે જે મોક્ષ ગયા છે, એટલે કે એણે તો પોતાની જીતને મુક્ત બનાવી દીધી છે. એવા પુરુષોનું ચિંતવન ઘણા કાળે ભાવાનુસાર-એટલે પોતે આંતરિક રીતે કેવા ભાવ કરી રહ્યો છે એના અનુસાર મોક્ષાદિક ફળદાતા હોય છે. મોક્ષ અથવા બીજા અન્ય ફળની અને પ્રાપ્તિ થાય છે. કદાચ મોક્ષની પ્રાપ્તિ થાય તો પણ એ ઘણા કાળે થાય એમ કહું. જ્યારે સમ્યક્તવ પામ્યા છે એવા પુરુષનો નિશ્ચય થયે અને જોગતાના કારણો જીવ સમ્યક્તવ પામે છે. સમ્યક્તવ પામ્યા છે આ તો કેવળી ભગવંત, જ્યારે અહીંયાં

જ્ઞાનીપુરુષ કે જેને સમ્યક્તવની પ્રાપ્તિ થઈ છે, સમ્યક્ત દર્શનની પ્રાપ્તિ થઈ છે, એવા પુરુષનો નિશ્ચય થયે અને જોગતાના કારણો જીવ સમ્યક્તવ પામે છે. તો જીવને ખરેખર આત્મજ્ઞાની મહાપુરુષનો જોગ થાય અને નિશ્ચય થાય કે આ જ્ઞાનીપુરુષ જ છે, અને પછી એની આજ્ઞામાં રહે તો એ જીવ સમ્યક્તવની પ્રાપ્તિ કરી શકે.

આમ બહુ જ મહાવનો આ પત્ર છે, કેમકે વર્તમાનની અંદર આ વિષય ઘણી ઘણી જગ્યાએ, ઘણી ઘણી રીતે ચર્ચાતો હોય છે. આમ જીવ હકીકતની અંદર આત્મજ્ઞાની મહાપુરુષને જુએ અને ભગવાનની મૂર્તિને જુએ તો એ મૂર્તિને પહેલાં વંદન કરશે. જ્ઞાનીપુરુષને તો પોતાના અંતઃકરણની અંદર જેવા ભાવ એ મુજબ પછી વંદન કરશે. કેમકે એને એમ લાગે છે કે આ તો મોટા પુરુષ છે, એ તો કેવળી છે અને પછી તો સિદ્ધ છે, એટલે એ તો બહુ મોટા પુરુષ કહેવાય. એટલે મારે તો મુખ્યપણે એની જ ભક્તિ અને એની જ સેવા કરવી જોઈએ. એ રીતે એને આત્મજ્ઞાની મહાપુરુષ છે એ એના અંતઃકરણની અંદર બહુ ગૌણ થઈ જાય. એ પણ એને આ આત્મજ્ઞાની છે એવી ઓળખાણ હોય તો પણ. એવી ઓળખાણ ન હોય તો તો આખી વાત જ સાવ અવળી થઈ જાય છે અને હવે જેટલા મહાપુરુષો થઈ ગયાને એ બધા શું કહે છે જેમકે,

ગુરુ ગોવિંદ દોનો ખડે, કિસકો લાગું પાય ।
બલિહારી ગુરુ આપકી, જિન્હે ગોવિંદ દીયો બતાય ॥

હવે આ દોહાની અંદર આ વાત એકદમ સ્પષ્ટ કરીને મૂરી દીધી કે જો ગોવિંદને ઓળખવા હોય તો ગુરુનું શરણ જોઈએ. આપણો જે ભગવાન મહાવીરે આપેલો મોક્ષમાર્ગ છે એ મોક્ષમાર્ગની અંદર દેવ, ગુરુ અને ધર્મ-એ ત્રણેય પ્રત્યે શ્રદ્ધા કરવાનું કીદું. અને એ

દેવ છે એ અરિહંત છે, અને એ અરિહંત છે એ પરોક્ષ છે. જીવની શક્તિ નથી કે પોતાની બુદ્ધિએ દેવ એટલે કે અરિહંત ભગવાનના આંતરિક સ્વરૂપને એ ઓળખી શકે. પહેચાની શકે. બીજું, ધર્મ કે જે જિન ભગવાને આપેલો છે. એ ધર્મનું સ્વરૂપ પણ સમજાવું એ અત્યંત કઠિન છે. ભગવાને જે અપેક્ષાએ જે વાત મૂકી છે એ જ અપેક્ષાએ સમજાઈ જવી એ તો સૌથી કઠિન બાબત છે. તો એ ધર્મનું સાચું સ્વરૂપ એને સદ્ગુરુ સમજાવે. જેમ જેમ જીવ એનું સ્વરૂપ સમજતો જાય, માર્ગમાં આગળ વધતો જાય એમ એમ એ જીવને અરિહંત ભગવાનના આંતરિક સ્વરૂપની અનુકૂમે ઓળખાણ થવાની શરૂઆત થાય. તો એ જે ગુરુતત્વ છે એ પછી મુખ્ય બની જાય. એ જો જીવને ઘાલમાં આવે તો પોતે પોતાનું કાર્ય ખૂબ જડપથી સિદ્ધ કરી શકે. એટલે આમ જેને કહીએ કે ભક્તિનું સ્વરૂપ, તો એની અંદર પણ આ જ વાત મૂકેલી છે. બીજાં જે જે શાસ્ત્રો છે એમાં રહસ્યમય રીતે અથવા તો ખુલ્લી રીતે આ વાત સ્પષ્ટ કરીને મૂકવામાં આવેલી છે. પણ એ જીવને અંતઃકરણપૂર્વક સમજાઈ જવી જોઈએ. વર્તમાનકાળમાં આવી સાચી સમજણ આપે એવા પ.કૃ. દેવની કોઈના મહાપુરુષો કેટલા ? તો કહે અત્યારે તો એવા મહાપુરુષ મળવા જ મુશ્કેલ. જો કે સામાન્ય જ્ઞાનીપુરુષની પ્રાપ્તિ થવી પણ કેટલી કઠિન છે. આ જે સદ્ગર્મનો જોગ સત્તપુરુષ વિના હોય નહીં, અસત્તમાં સત્ત હોતું નથી એમ કહી એ જે વાત કરી અને એ આખીયે વાતની સમજાવટ આ પત્રની અંદર કૃ. દેવે દર્શાવી દીધી. જે જીવ આ સમજવાને શક્તિમાન બની ગયો ને, એના અંતઃકરણની અંદર આ વાત બેસી ગઈ તો એ જીવ પોતાનું કલ્યાણ ખૂબ જડપથી કરી શકે કેમકે એને સાચી વાત સમજાણી.

મનુષ્ય જીવનનું કર્તવ્ય શું છે ?

મનુષ્ય જીવનમાં ચૈતન્ય દ્રવ્ય અને પરદ્રવ્ય (શરીરાદિ) જુદાં છે એવું ભેદજાન કરવાનું છે. અંતરમાં વિભાવો સાથે એકત્વબુદ્ધિ થઈ રહી છે તે તોડવાની છે. હું જ્ઞાયક ચૈતન્ય છું, જ્ઞાન, આનંદાદિ અનંત ગુણસ્વરૂપ આત્મા છું, તેના ઉપર દાખિ કરીને હું શાશ્વત ચૈતન્ય જ્યોત છું - એમ વારંવાર ચિંતાન-મનન કરવાનું છે. તેની સ્વાજુભૂતિ પ્રગટ કરી લેવાની છે. ‘એક હોય ત્રણ કાળમાં પરમાર્થનો પંથ’ એમ શ્રીમદ્ભૂજાએ કહ્યું છે. અર્થાત્ ચૈતન્ય તત્ત્વની ઓળખાણ જે માર્ગથી થાય તે પરમાર્થનો પંથ-માર્ગ છે. માટે મનુષ્ય જીવનનું કર્તવ્ય છે, પોતે પોતાની ઓળખાણ કરી લેવી અને સંસારનો ઉચ્છેદ કરવો.

લગની-જુરણા લાગી હોય અને

પુરુષાર્થ ન થાય એવું બને નહિ

લગની લાગી હોય તો પુરુષાર્થ થાય જ અને માર્ગ મળી જાય. ખરેખરી લગની હજી લાગી નથી. આત્માને ઓળખવો એ એક જ વિધિ-રીત ઉપયોગમાં લેવાની છે. પરની એકત્વબુદ્ધિ તોડવાનો પ્રયત્ન કરે તો માર્ગ ખુલ્લી જાય. પરમાર્થનો માર્ગ એક જ છે. આત્મા બધાથી જુદો છે, અપૂર્વ છે એમ આત્માની ઓળખાણ કરે તો ભવનો અંત થાય.

ॐ

શ્રી સદ્ગુરુદેવાય નમઃ

પંચસૂત્રનું પ્રથમ સૂત્ર

સમરો પંચસૂત્ર અધિકાર એ છે બાર અંગનો સાર
એનું પહેલું સૂત્ર અગાધ ભાઈશ્રીએ કર્યા અર્થ અપાર.
સમરો.....

૧. પાપ પ્રતિઘાત નિત્ય કરો તો પ્રગટે ગુણો અનંત ગુણના બીજનું રોપણ થાતાં થાયે ભવનો અંત સમરો...
૨. જીવ અનાદિ, સંસાર અનાદિ, અનાદિ કર્મ સંયોગ દુઃખરૂપ દુઃખ ફળ દેનારો દુઃખ અનુબંધ પ્રયોગ સમરો...
૩. શુદ્ધ ધર્મથી થાયે ઉચ્છેદ પાપ નાશ એનો ભેદ તથા ભવ્યતા પામી સૌ કોઈ ટાળો ભવનો ભેદ સમરો...
૪. ચાર શરણા હૈયે ધરો ને દુષ્કૃત ગરહા કરો સુદૃતનું અનુમોદન કરતાં ભવસાગર પાર તરો સમરો...
૫. બાપુજીની યાદી જરે છે સાયલા ગામ મોઝાર પંચસૂત્રના પઠનથી વર્તે ભાઈશ્રીનો જ્યયજ્યકાર સમરો...
—પ્રેષક : બ્રહ્મનિષ મિનળબેન

ॐ

શ્રી સદ્ગુરુદેવાય નમઃ

“વિચાર શક્તિ”

- વિચારની શક્તિ અમાપ છે તેની ગતિ છે તીવ્ર ભાઈશ્રીના બોધ વચને કરી સુવિચારણા કરો શીધ.
- વિચારની શક્તિ અમાપ છે - (૨)
૧. વિચાર છે એક એવો ચેપી રોગ પાછું ફરતું એ ચક શુદ્ધ વિચારો જો સેવીએ મિટે ભવદુઃખ ચક વિચારની શક્તિ અમાપ છે - (૨)
 ૨. જેવો વિચાર એવો માનવી વિચાર સમ આ સૃષ્ટિ સાત્ત્વિક વિચારો જો કરો તો ખુલે આંતર દસ્તિ વિચારની શક્તિ અમાપ છે - (૨)
 ૩. વિચાર ઉદ્ભબવે છે મન માંહી વ્યાપ એનો અગાધ અંતરમુખ એને કરી કરો આતમ ઉધાડ વિચારની શક્તિ અમાપ છે - (૨)
 ૪. મલિન વિચારોને દૂર કરો દઢ મનોબળ ધરો સદ્ગુરુના બોલ અનુસરો ચિન્મય આતમ છે ખરો વિચારની શક્તિ અમાપ છે - (૨)
 ૫. સંકલ્પ બળનો વિકાસ કરો ભાઈશ્રીનો નિત્ય પોકાર નૈતિક શુદ્ધિ, એકાગ્રતા, ધ્યાન ધરી થાઓ ભવપાર વિચારની શક્તિ અમાપ છે - (૨)
 - પ્રેષક : બ્રહ્મનિષ મિનળબેન

એકાંત મૌન આરાધના શિબિર તથા આરાધના શિબિર

“જ્ઞાનીપુરુષની આજ્ઞા છે તે, ભવમાં જવાને આડા પ્રતિબંધ જેવી છે.”

પ.પુ. ભાઈશ્રીની નિશ્ચામાં દર મહિને એકાંત મૌન આરાધના શિબિર તથા આરાધના શિબિર યોજવામાં આવે છે. આ શિબિરોથી સાધકના જીવનમાં આમૂલ પરિવર્તન સર્જતું હોય છે અને સાથે સાથે સાધનામાં પણ ખૂબ જ પ્રગતિકારક પરિણામ જોવા મળે છે.

એપ્રિલ - ૨૦૧૫ની એકાંત મૌન આરાધના શિબિર : ૭૮

એપ્રિલ માસમાં તા. ૧૧-૪-૨૦૧૫ થી તા. ૧૫-૦૪-૨૦૧૫ સુધી એકાંત મૌન આરાધના શિબિર - ૭૮ તથા આરાધના શિબિર યોજવામાં આવેલ.

એકાંત મૌન આરાધના શિબિરમાં કુલ ૪૬ સાધકોએ ભાગ લીધો. જેમાં ઉચ્ચ શ્રેણીના ૮ સાધકો, ચિંતનના ૩ સાધકો, પૂર્ણપ્રાપ્તિના ૧૭ સાધકો અને અર્ધપ્રાપ્તિના ૧૮ સાધકોએ ભાગ લીધો.

આરાધના શિબિરમાં ૧૭ સાધકો હતા, જેમાં ઉચ્ચ શ્રેણીમાં ૧ સાધક, ચિંતનના ૦ સાધક પૂર્ણપ્રાપ્તિના ૦૫ સાધકો અને અર્ધપ્રાપ્તિના ૧૧ સાધકો હતા. જેમાંથી રાજમાર્ગ યોગારોહણમાં જોડાયેલા ૦૮ સાધકો હતા.

એકાંત મૌન આરાધના શિબિરનાં પ્રશિક્ષણમાં પ.પુ.ભાઈશ્રીનો વિષય “ઈષોપદેશ” શ્રીમદ્ દેવનાન્દી અપરનામ પૂજયપાદસ્વામી વિરચિત “ઈષોપદેશ” પુસ્તકમાંથી લીધેલ આ વિષય અતિગછન અને ઉચ્ચકોટીના સાધકો યથાર્થ સમજ શકે તેવો હોવા છતાં પ.પુ.ભાઈશ્રી આ વિષય સર્વ સાધકોને આધ્યાત્મિક માર્ગે આગળ વધવામાં અનુકૂળ થઈ પડે તેવી રીતે સરળ ભાષામાં દાખાંતો-દાખલાઓ તથા કથાઓથી સમજવેલ તેથી સર્વ સાધકોને સારી રીતે સમજમાં આવેલ અને આત્મકલ્યાણને માર્ગ ભેદજ્ઞાન કરતાં કરતાં અચૂક આગળ વધી શકશો, સૌ સાધકો સ્વાધ્યાયથી ખૂબ જ ખુશ અને આનંદીત હતા.

આરાધના શિબિરમાં પ.પુ.ભાઈશ્રીનું એકાંત મૌન આરાધના શિબિરનું પ્રશિક્ષણ તે જ સમયે કલ્યાણ હોલમાં ટી.વી. વિડિયો દ્વારા લાઈવ ટેલીકાસ્ટથી આરાધના શિબિરના સાધકોને સાંભળવા તથા જોવા મળેલ.

આરાધના શિબિરના બીજા પ્રશિક્ષણમાં બ્ર.રસિકભાઈનો વિષય શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર વચ્ચનામૃતમાંથી સ્પેશિયલ પત્રો પત્રાંક ૩૮૪, ૩૮૫, ૪૩૦, ૪૩૧ વગેરે તેમને ખૂબજ સરળતાપૂર્વક અન્ય શાસ્ત્રોનો આધાર આપીને સમજવેલ.

આ શિબિરમાં વિવિધ ક્ષેત્રોએથી આવેલા સાધકોએ ભાગ લીધો જેવાંકે લંડન, મુંબઈ, કલકતા, ઉજાઇન, અમદાવાદ, વડોદરા, રાજકોટ, વલસાડ, જેતપુર, પેટલાવદ, આણંદ, સુરેન્દ્રનગર, સાયલા વગેરે.

એકાંત મૌન આરાધના શિબિર, એપ્રિલ-૨૦૧૫ના સાધકોની ફળશુદ્ધિ

- ★ ધ્યાનમાં ચિંતન કરતાં ક્યારેક ચિંતન અટકી જાય ત્યારે ઉપયોગ આત્મા સાથે એકમેક થઈ ગયો હોય તેમ લાગે. ક્યારેક કોઈ અલૌકિક દુનિયામાં વિહરતો હોઉં તેવું લાગે. તે આનંદને વજાવી શકતો નથી.
— ઉર્ચ્ચ શ્રેષ્ઠી
- ★ આ શિબિરના એક ધ્યાનમાં ઉરધતા લક્ષણનું ચિંતન ગાડું થતાં ઉપયોગ આત્મા તરફ ગયો, આનંદનું વેદન થયું સાથે શાંતિનો પણ અનુભવ થયો. સાધના કરવામાં આનંદ આવે છે. સ્વક્ષેત્રે આ પ્રમાણે કરું છું.
- ★ આ એકાંત મૌન શિબિરનાં બધાં ધ્યાનો એટલાં બધાં ખૂબજ ઊંડાણપૂર્વક થયાં હતાં. ધ્યાનમાં જ્યારે ચિંતન બંધ થઈ જતું ત્યારે ઉપયોગ ઊંડાણમાં અને ઊંડાણમાં જતો હોય ત્યારે કોઈ ન હોય છતાં એવું વેદન થતું કે જેને જણાવી શકતી નથી. છતાં કહેવું હોય તો કહી શકાય કે વેદનથી અસ્યંત ક્યારેય ન વેદ્યો હોય તેવો સુખાનંદ અને શાંતિનું વેદન થયા કરતું અને આમાંથી બહાર આવવા જરા પણ રુચતું નહિ. ઉપયોગ ક્યારે ચિંતનમાં લાગી જતો તેની પણ ખબર રહેતી નહીં અને ફરી ત્યાં ઉપયોગ જાય તેવો ભાવ રહ્યાં કરતો.
- ★ પરમ પૂજ્ય ભાઈશ્રી આપની પરમ કૃપાથી આ જીવને છેલ્લા પંદરેક દિવસથી, ધ્યાન સિવાયનાં સમયે વાંચતી હોય કે બીજી પ્રવૃત્તિ કરતી હોય ત્યારે “અં” “અં” નો સતત અવાજ (નાદ) સંભળાયા કરતો રહે છે. આ અવાજ મનથી કે ગળાથી કે શરીરનાં કોઈ અંગમાંથી આવતો જણાતો નથી. તે પહેલાં “હરિ અં” “હરિ અં” નો અવાજ સંભળાયા કરતો હતો. જે આનંદ-હર્ષ કરાવે છે. આપની આ કૃપાનો આ પ્રતાપ. આ જીવ અંતરથી આપનાં ચરણોમાં કોટી કોટી પ્રણામ કરે છે. — ઉર્ચ્ચ શ્રેષ્ઠી
- ★ વારંવાર એકાંત મૌન શિબિર ભરવાથી અને એકાંતમાં મૌન રહેવાથી ધીમી ધીમી પણ થોડી થોડી પ્રગતિ થતી હોય તેવું જણાઈ આવે છે. ધ્યાન સારા થતાં વિચારોમાં ભળવાપણું સાવ ઓદ્ધું થયું. ક્યારેક ભળી જવાય તો પણ વિચારો લાંબા ચાલતા નથી. જાગૃતિ બરાબર રહેતી હતી. થોડી વાર માટે મન સ્થિર થઈ જતું ત્યારે આંદોલનો શમી જતાં. બધા જ પ્રદેશો શાંત થઈ જતા અને શરીર જ ન હોય તેવું લાગતું. — પૂર્ણપ્રાપ્તિ
- ★ ધ્યાનમાં જાગૃતિ સારી રહે છે. જેથી વિચારોના દસ્તા રહી શકાય છે. ધ્યાનની અસર દિવસ દરમ્યાન રહે છે. જાગૃતિ લગભગ આખો દિવસ દરમ્યાન રહે છે. શરીરની કિયા વખતે બેદજાન થઈ તેના (આત્માના) લક્ષ પર રહી દસ્તા રહેવાનો મહાવરો થઈ ગયો છે. આત્માનો નિશ્ચય વધતો જાય છે. જાગૃતિ રહેતી તેથી રાગ-દ્વેષનાં પરિણામ પણ ઓછાં થયાં.
- ★ એકાંત મૌન શિબિર ભરું છું ત્યારથી મારામાં નિયમિતતા આવી છે, બધા કમો પણ નિયમપૂર્વક કરું છું. ધ્યાનમાં સ્થિરતા પણ ખૂબ વધી છે, એવું લાગે છે. કષાયો પણ ઘટતા જાય છે, વૈરાગ્ય અને ઉપશમ વધતો જાય છે. ધ્યાનમાં અને ધ્યાન પદ્ધીના સમયમાં પણ મન આનંદમાં રહે છે. એના જ (આત્માના જ) વિચારો રહે છે.
- પૂર્ણપ્રાપ્તિ

-
- ★ એકાંત મૌન શિબિર ભરતાં ભરતાં જેમ જેમ સાચું સમજાતું જાય છે, તેમ તેમ ધીમી ગતિએ પણ પડળ-આવરણ ઘટતાં જાય છે. ધ્યાન કરતી વખતે શાંતિ અને આનંદ અનુભવાય છે. સાધના કરતાં કરતાં ચોક્કસ આત્માની અનુભૂતિ થશે જ એમ લાગે છે. કોઈ જીવોને દુભવવામાં નિમિત્ત ન બનાય તેવા સતત વિચાર આવે છે. પહેલા કરતાં અવાર નવાર પોતાના દોષો જોવા તરફ દણિ વળે છે. – અર્ધપ્રાપ્તિ
- ★ એકાંત મૌન શિબિરના લીધે મારા જીવનમાં ખૂબજ પરિવર્તન આવતું જતું હોય તેવું લાગે છે, ધીરે ધીરે દેહાધ્યાસ ઘટતો જાય છે. બહારનાં પરિચીતોના સંબંધો વધારવાની પણ ઈચ્છા થતી નથી. જીવનમાં રાગ-દ્રેષ્ટ, કષાય પણ મંદ પડતા જતાં હોય તેવું લાગી રહ્યું છે. ધીરે ધીરે ધ્યાનમાં સ્થિરતાનો અનુભવ થતો જાય છે.
- ★ ધ્યાન સારાં થયાં વિચારોમાં ભળવા પણું સાવ ઓછું હતું. વિચારો પણ થોડા મંદ લાગતા હતા. મન શાંત, શરીર સાવ હળવું, એકાંત મૌન હોવાથી અને શાંત વાતાવરણ હોવાથી મન શાંતિ અનુભવતું. કોઈ સાથે વાતચીત ન કરવાની હોવાથી રાગ-દ્રેષ્ટ થતાં નહીં. વળી સ્વઅવલોકન કરવાનું હોવાથી મારામાં કેટલા દોષો ભરેલા છે, તેનો ઘ્યાલ આવતો. – અર્ધપ્રાપ્તિ

મે - ૨૦૧૫ની એકાંત મૌન આરાધના શિબિર : ૭૮

મે માસમાં તા. ૦૧-૫-૨૦૧૫ થી તા. ૦૫-૦૫-૨૦૧૫ સુધી એકાંત મૌન આરાધના શિબિર - ૭૮ તથા આરાધના શિબિર યોજવામાં આવેલ.

એકાંત મૌન આરાધના શિબિરમાં કુલ ૨૨ સાધકોએ ભાગ લીધો. જેમાં ઉચ્ચ શ્રેણીના ૭ સાધકો, ચિંતનના ૨ સાધકો, પૂર્જપ્રાપ્તિના ૬ સાધકો અને અર્ધપ્રાપ્તિના ૭ સાધકોએ ભાગ લીધો.

આરાધના શિબિરમાં ૧૮ સાધકો હતા, જેમાં ઉચ્ચ શ્રેણીમાં ૧ સાધક, ચિંતનના ૧ સાધક, પૂર્જપ્રાપ્તિના ૦૩ સાધકો અને અર્ધપ્રાપ્તિના ૧૫ સાધકો હતા. જેમાંથી રાજમાર્ગ યોગારોહણમાં જોડાયેલા ૦૭ સાધકો હતા.

એકાંત મૌન આરાધના શિબિરના પ્રશિક્ષણમાં પ.પૂ.ભાઈશ્રીનો વિષય પંચસૂત્રનું પ્રથમ સૂત્ર “પાપ પ્રતિઘાત અને ગુણ બીજાધાન” જેના રચયિતા “શ્રી ચિરન્તનાચાર્ય” પુસ્તકમાંથી લીધેલ. આ વિષય જીવનમાં ઉતારવો અધરો હોવા છતાં પ.પૂ.ભાઈશ્રી આ વિષય સર્વ સાધકોને આધ્યાત્મિક માર્ગે આગળ વધવામાં અનુકૂળ થઈ પડે તેવી રીતે સરળ ભાષામાં દસ્તાવેજ-દાખલાઓ તથા કથાઓ દ્વારા કેમ જીવન જીવનું તે સમજાવેલ તેથી સર્વ સાધકોને સારી રીતે સમજવામાં આવેલ અને આત્મકલ્યાણને માર્ગે અચૂક આગળ વધી શકશે, સૌ સાધકો સ્વાધ્યાયથી ખૂબ જ ખુશ અને આનંદીત હતા.

આરાધના શિબિરમાં પ.પૂ.ભાઈશ્રીનું એકાંત મૌન આરાધના શિબિરનું પ્રશિક્ષણ તે જ સમયે કલ્યાણ હોલમાં ટી.વી. વિડિયો દ્વારા લાઈવ ટેલીકાસ્ટથી આરાધના શિબિરના સાધકોને સાંભળવા તથા જોવા મળેલ.

આરાધના શિબિરના બીજા પ્રશિક્ષણમાં પ્ર.રસિકભાઈનો વિષય શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર વચનામૃતમાંથી સ્પેશિયલ પત્રો પત્રાંક ૪૪૮ થી શરૂ કરી આગળ લીધેલ તેમને ખૂબજ સરળતાપૂર્વક અન્ય શાસ્ત્રોનો આધાર આપીને સમજાવેલ.

આ શિબિરમાં વિવિધ ક્ષેત્રોએથી આવેલા સાધકોએ ભાગ લીધો જેવાં કે લંડન, યુ.એસ.એ, નાઈરોબી, મુંબઈ, કલક્તા, અમદાવાદ, વડોદરા, રાજકોટ, વલસાડ, બોટાદ, કૃષ્ણાનગર, સુરેન્દ્રનગર, સાયલા વગેરે.

એકાંત મૌન આરાધના શિબિર, મે-૨૦૧૯ પના સાધકોની ફળશ્રુતિ

- ★ એકાંત મૌન શિબિરમાં ધ્યાન કરવાની વિશેષ રુચિ રહે છે. ધ્યાનમાં અપૂર્વ શાંતિ તથા આનંદ અનુભવાય છે. તેથી વધારે ને વધારે ધ્યાન કરવાની ઈશ્વરા રહે છે. આત્માની પ્રતીતિ તો અનુભવાય છે. આ દેહથી થતા દરેક કાર્ય આત્માને સાક્ષી ભાવે રાખી શકાય તેવી જાગૃતિ રહે છે. આ ભવે જ આત્માની પ્રત્યક્ષ ઓળખાણ થશે જ તેમાં શંકા નથી. — ઉર્ચય શ્રેષ્ઠી
- ★ ધ્યાન અંતર્મુખ સ્થિતિએ થતાં હોવાથી સ્થિરતા સારી રહે છે. મનની એકાગ્રતા રહેવાથી પણ સ્થિરતા વધુ રહે છે. ક્યારેક તો ઉપયોગ લક્ષે આત્મપ્રદેશોમાં અત્યંત સ્થિરતા અનુભવાય છે, જ્યારે શ્વાસ પણ સ્થિર થતો જણાય છે. ધ્યાન કરવું વધુ ગમે છે કેમ કે આત્મશાંતિનું વેદન રહ્યાં જ કરે છે. હિન-પ્રતિદિન સ્થિરતાનું પ્રમાણ સારું રહે છે. કોઈક વખત અવનવા અનુભવ થાય છે જેમાં સાક્ષીભાવ રહે છે. એ સિવાય ભેદજ્ઞાન તરફ વધુ લક્ષ રાખું છું. — ઉર્ચય શ્રેષ્ઠી
- ★ એકાંત મૌન શિબિરમાં ભાગ લેવાથી આનંદ આવે છે. એક ધ્યાનમાં સમતા લક્ષણનું ચિંતન કરતાં જાગૃતિ સાથે ગાઢું થયું, બહારના અવાજો સંભળાતા ન હતા. એકાદ ક્ષણ માટે પોતાના શરીરથી બિન્નતા જણાઈ હતી ત્યારે ખૂબ જ આનંદ થયો. — ઉર્ચય શ્રેષ્ઠી
- ★ આ શિબિર દરમ્યાન ધ્યાનમાં ઉપયોગ સાધન પર સ્થિર થઈ જાય છે. સ્થિરતા વધતી જણાય છે. જાગૃતિ પણ સહજ સાધન પર રહે છે એટલે ઉપયોગ બહાર જતાં તરત જ પાછો વાળી લેવાય છે અને જ્ઞાન હાજર થઈ જાય છે. વિચારોના લગભગ દષ્ટા રહી શકાય છે. ક્યારેક વિચારોમાં ભજી જવાય છે, પણ લાંબા ચાલતા નથી. — પૂર્ણપ્રાપ્તિ
- ★ અગાઉ કરતાં આ શિબિરમાં ધ્યાન કરવામાં પ્રગતિ થઈ હોય તેમ જણાય છે. સ્થિરતામાં થોડો વધારો થયેલો જણાય છે. ઉપયોગ સાધન પર થોડો વધારે સ્થિર થતો જાય છે જેથી ધ્યાન કરવાનું ગમે છે. સામાન્ય રીતે પાંચ ધ્યાન કરવાનાં હોય છે પણ મારાથી શિબિર દરમ્યાન દરરોજ છ ધ્યાન થાય છે. ધ્યાન કરવાં ગમે છે. — પૂર્ણપ્રાપ્તિ
- ★ ધ્યાનમાં થોડી થોડી સ્થિરતા આવે છે. શિબિર દરમ્યાન થોડી -પકડ પણ આવે છે. ઘેર દરરોજ બે ધ્યાન થતા નથી તેથી - પકડ તૂટી જાય છે. મન વિકલ્પમાં વારંવાર જતું રહે છે તેથી સ્થિરતાનો ગાળો વધારી શક્યો નથી. વૈરાગ્ય-ઉપશમ બે દોષો વધારે નહે છે. માન અને દેહાધ્યાસ પાતળા પાડીશ. — પૂર્ણપ્રાપ્તિ
- ★ પ.પૂ.ભાઈશ્રી આપની નિશ્રામાં રહીને મહેનત-પુરુષાર્થ કરતાં કરતાં ધ્યાનમાં પહેલા કરતાં થોડી સ્થિરતા વધતી હોય તેવું જણાય છે. પોતાનાં દોષ તરફ દણિ કરવાનો લક્ષ હવે વારંવાર જાય છે, મૌનનું મહત્વ સમજવા માંડ્યું છે. — અર્ધપ્રાપ્તિ

★ એકાંત મૌન શિબિર ભરવાથી મારા આત્માનાં જે કષાયો રાગ-દ્રેષ્પ પાતળા પડતા હોય છે. તેમાં શિબિરથી વધારે પાતળા પડવાનું બળ મળે છે. વૈરાગ્ય ભાવમાં જેમ જેમ વધારો થાય છે તેમ તેમ પ્રગતિ પણ થતી જાય છે.

— અર્ધપ્રાપ્તિ

જૂન - ૨૦૧૫ની એકાંત મૌન આરાધના શિબિર : ૮૦

જૂન માસમાં તા. ૧૨-૬-૨૦૧૫ થી તા. ૧૬-૦૬-૨૦૧૫ સુધી એકાંત મૌન આરાધના શિબિર - ૮૦ તથા આરાધના શિબિર યોજવામાં આવેલ.

એકાંત મૌન આરાધના શિબિરમાં કુલ ઉઠ સાધકોએ ભાગ લીધો. જેમાં ઉચ્ચ શ્રેષ્ઠીના ૭ સાધકો, ચિંતનના ૧ સાધકો, પૂર્ણપ્રાપ્તિના ૧૪ સાધકો અને અર્ધપ્રાપ્તિના ૮ સાધકોએ ભાગ લીધો.

આરાધના શિબિરમાં ૧૮ સાધકો હતા, જેમાં ઉચ્ચ શ્રેષ્ઠીમાં ૧ સાધકો, પૂર્ણપ્રાપ્તિના ૦૪ સાધકો અને અર્ધપ્રાપ્તિના ૧૪ સાધકો હતા. જેમાંથી રાજમાર્ગ યોગારોહણમાં જોડાયેલા ૦૮ સાધકો હતાં.

એકાંત મૌન આરાધના શિબિરના પ્રશિક્ષણમાં પ.પૂ.ભાઈશ્રીનો વિષય “વિચાર શક્તિ”, સ્વામી શિવાનંદ સરસ્વતી રચિત વિચાર શક્તિ પુસ્તકમાંથી લીધેલ આ વિષય સરળ આધ્યાત્મિક માર્ગના પંથીઓને બહુ બહુ ઉપયોગી થાય તેવો હતો. પ.પૂ.ભાઈશ્રી આ વિષય સર્વ સાધકોને આધ્યાત્મિક માર્ગ આગળ વધવામાં અનુકૂળ થઈ પડે તેવી રીતે સરળ ભાષામાં દણાંતો-દાખલાઓ તથા કથાઓ દ્વારા સાધક તરીકે કેવું જીવન જીવનું તે સમજાવેલ. સર્વ સાધકોને સારી રીતે સમજવામાં આવેલ અને આત્મકલ્યાણને માર્ગ અચૂક આગળ વધી શકશે, સૌ સાધકો સ્વાધ્યાયથી ખૂબ જ ખુશ અને આનંદીત હતા.

આરાધના શિબિરમાં પ.પૂ.ભાઈશ્રીનું એકાંત મૌન આરાધના શિબિરનું પ્રશિક્ષણ તે જ સમયે કલ્યાણ હોલમાં ટી.વી. વિડિયો દ્વારા લાઈવ ટેલીકાસ્ટથી આરાધના શિબિરના સાધકોને સાંભળવા તથા જોવા મળેલ.

આરાધના શિબિરના બીજા પ્રશિક્ષણમાં બ્ર.રસિકભાઈનો વિષય શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર વચનામૃતમાંથી સ્પેશિયલ પત્રો પત્રાંક ૫૦૬ થી શરૂ કરેલ. તેમને ખૂબ જ સરળતાપૂર્વક અન્ય શાસ્કોનો આધાર આપીને સમજાવેલ.

આ શિબિરમાં વિવિધ ક્ષેત્રોએથી આવેલા સાધકોએ ભાગ લીધો જેવા કે મુંબઈ, ઇન્ડોર, અમદાવાદ, વડોદરા, ભૂજ, રાજકોટ, કૃષ્ણાનગર, સુરેન્દ્રનગર, બોટાદ, સાયલા વગેરે.

એકાંત મૌન આરાધના શિબિર, જૂન-૨૦૧૫ના સાધકોની ફળશુદ્ધિ

- ★ હવે ધ્યાનમાં ઉપયોગને અંતરમુખ રાખવા પ્રયત્ન કરવો પડતો નથી. ઉપયોગ સહેજે આત્મા સાથે એકાકાર થઈ આત્મા સાથે રમણતા કરતો અનુભવાય છે. ત્યારે અપૂર્વ શાંતિ અને આનંદનો અનુભવ થાય છે. ત્યારે વિશ્વ છોડી કોઈ નવા પ્રદેશમાં પહોંચી ગયો હોઉં તેવું લાગે. — ઉચ્ચ શ્રેષ્ઠી
- ★ આ શિબિરના ત્રીજા દિવસના પહેલા અને બીજા ધ્યાનમાં ચિંતન અટકી પડતાં જે ઊંડાણથી આત્માનો જ આનંદ અનુભવાઈ રહ્યો હતો. આ હું છું તેવું સ્પષ્ટ લાગેલ અને અંદરથી થઈ આવેલ કે આ જ આત્માનું

વેદન છે. આ જ મારું સ્વરૂપ છે. જે હવે ક્યારેય પણ આ આનંદનું વેદન ભૂલાશે જ નહીં. સાચે જ એટલો બધો આનંદ આનંદ હતો કે આનંદના આંસુ આવતાં લાગતાં હતાં. — ઉર્ચચ શ્રેષ્ઠી

- ★ શિબિરના બીજાં બધાં ધ્યાનો પણ એકાગ્રતાપૂર્વક થતાં હતાં તથા જ્યારે જ્યારે ચિંતન અટકી જતું ત્યારે કેવળ આનંદનું જ વેદન રહેતું. — ઉર્ચચ શ્રેષ્ઠી
- ★ એકાન્ત મૌન શિબિરમાં ભાગ લેવાથી આનંદ આવે છે. ધ્યાનમાં ઉરધતા લક્ષણનું જાગૃતિ સાથે ચિંતન ગાંધું થતું હતું. થોડીવાર ચિંતન અટકી ગયું તેમાં દેહનું ભાન ભૂલાઈ ગયું. આત્મા તરફ દણ્ણ રહી તેથી ખૂબજ આનંદ થયો. પાછું ચિંતન ચાલુ થયું. — ઉર્ચચ શ્રેષ્ઠી
- ★ ખરેખર આ એકાન્ત મૌન આરાધના શિબિર મારા માટે સફળ થયેલ છે. કારણ કે ધ્યાનમાં સારી પ્રગતિ જોવા મળેલ છે. બહુ સરળતાથી સાધન ઉપર મનની સ્થિરતા સારી રહી શકેલ પરિણામે જે આનંદનો અનુભવ થતો હતો તે અનુપમ ગણી શકાય. લક્ષ્ય બિન્દુ પર એક મિનિટ માટે જે સ્થિરતા રહેતી હતી અને તેને કારણે ધ્યાન કરવા તરફ રસ, રુચિ, વલણ વધ્યું છે. — પૂર્ણપ્રાપ્તિ
- ★ આ શિબિર દરમ્યાન દણ્ણ તેમજ છુંછું પડેલો ઉપયોગ ધ્યાનમાં બેસતાં જ લક્ષ બિન્દુ પર સ્થિર થઈ જાય છે. જાગૃતિ પણ લક્ષ બિન્દુ પર સ્થિર થતાં વિચારોના દણ્ણ રહેવાય છે. — પૂર્ણપ્રાપ્તિ
- ★ આ શિબિરથી ધ્યાનમાં આગળ વધાયું છે એવું લાગે છે. કારણ કે એક રૂમમાં એકલું રહેવું, શાંતિનું વાતાવરણ, પરમ પુરુષોનું સાંનિધ્ય આ બધાં કારણો છે. ધ્યાનમાં નવા નવા અનુભવો તો થતા જ હતા. એક વખત ધ્યાનમાં લક્ષ ઉપર જ હતી અને જાણે ચારે બાજુ વાળ્જિંગ્ઝો એકદમ વાગતાં સંભળાતાં હતાં. પરંતુ ત્યારે બરાબર લક્ષ ઉપર રહી શકી હતી. — પૂર્ણપ્રાપ્તિ
- ★ ધ્યાનમાં જાગૃતિ વધારવાનો પુરુષાર્થ કર્યો અને આજુબાજુ ક્યાંય લક્ષ્ય નહીં. ફક્ત સાધન પર જ મન રાખતી હતી. અને તે બહાર જાય કે તરત જ અંદર લાવી દેતી હતી. અને ધ્યાનમાં જાગૃતિ તેના પરિણામે વધી અને ક્યારે વિચાર આવે છે તેની મને ખબર પડવા લાગી. એટલું જ નહીં પરંતુ ક્યારે કયો વિચાર આવ્યો તે કેટલો લાંબો ચાલ્યો. તેમાં હું ભણી ગઈ બધી જ ખબર પડવા લાગી અને મારું મન શાંત થાય ત્યારે મને શાંતિનો અનુભવ થતો હતો. અને મન થોડીવાર સ્થિર રહેતું હતું. મારી જાગૃતિ થોડા પ્રમાણમાં વધી. — અર્ધપ્રાપ્તિ
- ★ ધ્યાનથી શરીરની આસપાસનું વાતાવરણ તો બદલાય છે. પરંતુ શરીરની અંદરનું તથા શરીર ઉપરનું પણ વાતાવરણ બદલાવ લાવે છે. એક શુભ શાંતિ તથા આનંદનો અનુભવ થાય છે. આ રીતે આ શિબિરમાં એમ અમારા ધ્યાનમાં ચોક્કસથી ઘણો બદલાવ આવ્યો છે અને વિશ્વાસ પણ વધુ દફ થયો છે. — અર્ધપ્રાપ્તિ
- ★ એકાંત મૌન આરાધના શિબિર ભરવાથી મારા જીવનમાં રાગ-દ્રેષ્ણનું પ્રમાણ ખૂબ જ ઘટી ગયું છે તેમજ કોધ, માન, માયા, લોભ, કષાયોમાં પણ મંદતા આવી છે અને જીવન જીવવાનો નવો રાહ મળેલ છે. અત્યાર સુધી સંસારભાવ માટે જ બધું કર્યું. — અર્ધપ્રાપ્તિ

મુંબઈમાં ખ્રિસ્તનિષ્ઠ મિનળબેનનો

લેડીજ સ્વાધ્યાય

તા. ૨૦-૪-૧૫ ના રોજ ૫.૫૦.બાપુજીનું ઉદ્મુ વાક્ય “આ બધું છોડવાનું છે. એટલે વનમાં કે જંગલમાં જતાં રહેવાનું નથી. એ તો સહેલું છે, પણ આસક્તિ છોડવાની છે, તે સહેલી નથી.” આની સમજણ આપતાં કહ્યું કે, “આપણું શરીર, કુટુંબ, ઘર, ધ્યો, વ્યવસાય, મિલકત એ બધું પર છે, તે પ્રત્યે પ્રીતિ, મોહ, મમત્વ, ગાઢ રાગ તે આસક્તિ છે. તેને છોડવાની છે. તે માટે જ્ઞાનીપુરુષના આશ્રયે રહી, તેની આજ્ઞા પ્રમાણે યથાર્થ સાધના કરવાની છે અને તો કે આસક્તિ છોડવી સહેલી નથી તેને આપણે છોડી શકીશું. સંસારમાં ક્યાંય રુચિ ન કરતાં સ્વભાવમાં રુચિ કરવી. પુદ્રગલ પ્રત્યેનો પ્રેમ છે તે પરમાત્મા પ્રત્યે વાળવાનો છે. સત્તપુરુષ પ્રત્યે મોહ લગાડી અને અને શરણે જવાથી અને જગ્રતપણે જ્ઞાનીની આજ્ઞા આરાધવાથી આસક્તિ છૂટી જરો અને સંસારની પ્રવૃત્તિ ઘટાડી આત્મા તરફ વધારે વળવાનું છે. વારંવાર આ અભ્યાસ કરતાં કોઈક એવી ધન્ય પળે સ્વનો અનુભવ થઈ જશે.

તા. ૧૩-૫-૧૫ ના રોજ ૫૩ મા લેડીજ સ્વાધ્યાયમાં પૂ.બ્ર. મિનળબેને જે “શ્રી સદ્ગુરુ, સત્પુરુષ, સંત, જ્ઞાનીપુરુષોનું માહાતમ્ય” તે પુસ્તકમાંથી ૫.૫૦.બાપુજીના ઉદ્વયનામૃતોના સ્વાધ્યાય પૂરા થયા હતાં તેમાંનો પરમાર્થ સંક્ષેપમાં રિવિઝન કરી યથાર્થ પુરુષાર્થ કરવાની સમજણ આપી. તેઓએ કહ્યું કે, “આપણે પ્રસન્નતાની અનુભૂતિ કરવાની છે. દુઃખનું મૂળ કારણ છે જન્મમરણનું બંધન, સત્તપુરુષ પ્રત્યે સમર્પણભાવ કરી પાંચ આજ્ઞાનું એકનિષ્ઠપૂર્વક પાલન થવું જ જોઈએ. રાગ છે ત્યાં અપેક્ષા છે. અપેક્ષા એ

સ્પૃહાનું કારણ છે. રાગ છોડવા વૈરાગ્ય જોઈએ. હાથથી છૂટે તો ત્યાગ છે, પરંતુ મનથી છૂટે તો અનાસક્તિ છે. સાક્ષીભાવે રહેવાની કોશિષ કરો. અશુભભાવથી નિવૃત્તિ અને શુભભાવમાં પ્રવૃત્તિ. તે ચારિત્ર છે. નિરાકૃપતા એ સુખ છે. વ્યાકૃપતા તેટલો માર્ગનો નિરોધ છે. (૧) ભૌતિક વસ્તુના આકર્ષણની અલિપ્તતા (૨) અહંકાર પર અંકુશ (૩) વિચારોની સ્થિરતા (૪) આત્મચિંતન કરી, મારે મારા આત્મસ્વરૂપની પ્રાપ્તિ કરી જ લેવી છે.

તા. ૨૫-૬-૧૫ ના રોજ શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર વચનામૃતમાંથી પત્રાંક-૮૧૮ સમજાવેલ. “ખેદ નહીં કરતાં શૂરવીરપણું ગ્રહીને જ્ઞાનીને માર્ગ ચાલતાં મોક્ષપાટણ સુલભ જ છે.” મોક્ષ જવું છે ? સદેહે સુખની અનુભૂતિ કરવી છે ? તો શૂરવીરપણું રાખવાનું છે સંસારના સંગ-પ્રસંગમાં જલ્દીથી ખેદ કરે અને પ્રતીકૂળ પરિસ્થિતિ આવે ત્યારે ભયભીત બની જાય છે પણ પરિસ્થિતિ પ્રમાણે જવ ગોઠવાય જાય તો તે સંત છે અને પરિસ્થિતિમાં ફેરફાર કરવા ઈચ્છે તો એ સંસારી છે. સ્વભાવ બદલાય તો મોક્ષપાટણ સુલભ જ છે. આંતરિક બળ ભેગું કરી આગળ વધવાનું છે. આંતરશુદ્ધ કરવાનું છે. ચિત્તની ચંચળતાનો ત્યાગ કરવો એ ધ્યાન છે બધા વિભાવ પરિણામથી થાકું, નિવૃત્ત થવું તે શાંતિ છે. આત્મામાં ત્રિકાળી શક્તિ ભરી છે. એને ઓળખીએ તો સહજાનંદ પ્રગટે છે. આ વાત મોઢે કરી હદ્યમાં સ્થિર કરવા યોગ્ય છે. મન અંદરથી મૌન થઈ જવું જોઈએ. આ જ જગૃતિ, સમતા, શૂરવીરપણું તથા પુરુષાર્થ બધું જ આ પત્રમાં દર્શાવેલ છે.

અમદાવાદમાં બ્રહ્મનિષ્ઠ લલિતાબેનનો

લોડીજ સ્વાધ્યાય

મનના માલિક બનો :

તા. ૨૫-૩-૧૫ના રોજ સ્વાધ્યાયમાં જણાવ્યું કે : મનને જીતવાના બે રસ્તા છે : મનને દમન કરવું અને મનને શમન કરવું. દમન કરેલું મન ગમે ત્યારે પણ દગ્ધો આપી સર્વનાશ કરી ભવભ્રમણ વધારી શકે છે. પરંતુ શમન થયેલું મન ક્યારેય દુઃખી કરી શકતું નથી. માટે મનના માલિક બનો. માલિક ત્યારે જ બની શકશો કે તમે ક્ષમા, નમ્રતા, સરળતા, સંતોષ આ ગુણને પ્રગટાવશો. તત્ત્વચિંતનથી અવશ્ય મનોવિજ્ય મેળવી શકશો. તો જ મન વિષયોથી વિરક્ત બનશો. તેના માટે મનને કેળવવું પડશે. આપણે શરીરની વેદનાને વારંવાર વાગ્યોઝ્યા કરીએ છીએ. કારણ કે મન મોહને આધીન છે. મન, વચન, કાયાના યોગને અને આત્માના ઉપયોગને છૂટો પાડવાનો છે. રોગ કે પ્રતિકૂળ સંજોગો આવે તો કર્મબંધનું કારણ નથી. પરંતુ રોગ પ્રત્યેનો અણગમો, અરુચિ કે ઈચ્છા તે કર્મબંધનું કારણ છે. અભિપ્રાયની જ ભૂલ છે. આપણે મનના માલિક બની શરીરમાં રોગ હોય, દર્દ હોય તેને ત્યાં જ રહેવા દઈએ, મન સુધી ન જ જવા દઈએ અને જ્ઞાતા-દિષ્ટ રહીએ તો કર્મોની નિર્જરા કરી શકીએ.

ગુરુએ બતાવેલ અંધાણે :

તા. ૨૮-૪-૧૫ના રોજ સ્વાધ્યાયમાં જણાવ્યું કે :

“સર્વ અવસ્થાને વિષે ન્યારો સદા જણાય”

પ્રગટ રૂપ ચૈતન્ય મય, એ અંધાણ સદાય.

અનાદિકાળથી આપણે આપણને ઓળખવામાં ભયંકર ભૂલ કરી છે. માર્ગ ભૂલેલા પથિકને સદ્ગુરુ

આત્માને ઓળખવા માટે અંધાણ બતાવે છે, ઈશારો કરે છે. નિશાની બતાવે છે. ગુરુ કહે છે કે ભાઈ ! તારે આત્માને ઓળખવો છેને ? જ્યારે જ્યારે તું નિદ્રામાં હોય છે ત્યારે સવારે ઊઠીને કહે છે કે આજે મને બહુ સરસ ઊંઘ આવી હતી. સ્વખદશા ચાલતી હતી ત્યારે સવારે ઊઠીને કહે છે કે આજે મને સરસ ભગવાનનાં દર્શન થયાં. આવી રીતે શરીરની ગમે તે અવસ્થા વર્તતી હોય ત્યારે જ્ઞાનાર તો હાજર જ હોય છે. આ બધી ખબર કોણ આપે છે. તે જ્ઞાનારને પકડો. જે જણાય છે તે તારું સ્વરૂપ નથી. જેના વડે જણાય છે, તે જ તારું સ્વરૂપ છે. ઉપયોગને સૂક્ષ્મ કરવા જગતના કોઈ પદાર્થની ઈચ્છા નહીં રહે, ફક્ત શાશ્વત સુખ જ પ્રાપ્ત કરવાની જુરણા જાગશે ત્યારે તને તારી ભયંકર ભૂલ સમજશે.

જીવન જીવવાનું લક્ષ :

તા. ૨૫-૫-૧૫ના રોજ સ્વાધ્યાયમાં જણાવ્યું કે : અનાદિકાળથી આ જીવ પુદ્ગલ પર જ પ્રેમ કરતો આવ્યો છે. તેથી અનંત સુખ પ્રાપ્ત કરવામાં બેભાન રહ્યો છે. આ ભૂલ સુધારવાનો અવસર પ્રાપ્ત થયો છે. બહુ જ થોડો સમય તારા હાથમાં છે. માટે રુચિનું પરિવર્તન કર, તારા લક્ષને ફેરવી તારી ભૂલને સુધાર. હે આત્મા ! હવે જાગૃત થા. જીવનમાં સમ્યક્કદર્શન જ પ્રાપ્ત કરવા યોગ્ય છે. એમ લક્ષ નક્કી કર. અનુકૂળ કે પ્રતિકૂળ સંજોગોમાં પ્રસન્ન જ રહેવું. સમત્વભાવને જીવનનું લક્ષ બનાવી દે. તું કેમ પરભાવમાં આસક્ત થઈ મમત્વને આધીન થાય છે ? આ શરીર, પરિવારજનો, ધન-દોલતથી તું ન્યારો જ છે. શ્રદ્ધાને અવિચલ બનાવી શાંત ભાવનો સ્વીકાર કર. આપણી પ્રગતિનો આધાર તમે કોની સાથે જોડાયેલા છો તેના પર છે. વિવેક પ્રગટી જાય તો ધન્ય બની જઈએ.

પ.પૂ. શ્રી સૌભાગ્યભાઈના ૧૧૮માં

દેહવિલય દિનની ઉત્સાહસભર થયેલ ઉજવણી

પરમ કૃપાળુ દેવના ભક્ત શિરોમણિ હદ્યસખા શ્રી સૌભાગ્યભાઈના ૧૧૮માં દેહવિલય દિનની ગુરુવાર, તા. ૧૧-૦૬-૨૦૧૫ના રોજ પ.પૂ. શ્રી ભાઈશ્રીની શુભ નિશામાં ઉત્સાહસભર રીતે ઉજવણી કરવામાં આવેલ.

સવારના સાત કલાકે પૂ. શ્રી સૌભાગ્ય સ્મૃતિ સ્થળે સ્તુતિ કર્યા બાદ પ.પૂ. શ્રી ભાઈશ્રીના વરદ્દ હસ્તે ચિત્રપટોના હાર બદલવાની વિધિ સંપત્ત થયેલ.

સાયલા ગામમાં આવેલ શ્રી સૌભાગ સ્મૃતિ મંદિરમાં સવારે ૮.૩૦થી ૧૦.૦૦ દરમ્યાન ધૂન અને ભક્તિના કાર્યક્રમ બાદ રાજકોટથી પધારેલ સ્વાધ્યાયકાર મા. શ્રી સુધીરભાઈએ વચનામૃતજ્ઞા પત્રાંક : ૫૪૮નો સ્વાધ્યાય કરાવતાં જણાવેલ કે, પૂ. શ્રી સૌભાગ્યભાઈએ મુશ્કેલ આર્થિક પરિસ્થિતિમાં પણ સમતા રાખી મળેલ મનુષ્યભવને સફળ કરેલ હતો એટલે કે આત્મજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ કરેલ હતી. ત્યારબાદ શ્રી વિક્રમભાઈએ સ્વરચિત પદ ‘સૌભાગ્યનું ગૃહસ્થાન, રાજનું વિશ્રાંતિધામ’ લીધેલ. પ.પૂ. શ્રી ભાઈએ આ પદના શર્ષ્ટોના આધારે જણાવતાં સ્વાધ્યાય શરૂ કરેલ કે, પ.કૃ. દેવ જ્યારે જ્યારે સાયલા શ્રી સૌભાગ્યભાઈને ઘેર પધારતાં ત્યારે મહોત્સવનું વાતાવરણ સર્જતું હતું. અલગ અલગ પ્રસંગો વર્ણવતાં બે લડતા સાંઢના પ્રસંગ પરથી પ.કૃ. દેવ પ્રત્યેની અડગ શ્રદ્ધા ઉપરાંત પ.કૃ. દેવના હદ્યમાં કેવું સ્થાન હતું તે શ્રી ત્રિભોવનભાઈએ ‘રાજછાયા’ મકાનની અગારાશીમાં પોતાની પ.કૃ. દેવની આજુબાજુ બેઠેલ શ્રી સૌભાગ્યભાઈ-શ્રી કુંગરશીભાઈ વિશે જણાવેલ કે ‘આ જે બે આર્ય તે સુધમસ્વામી

અને ગૌતમસ્વામી જેવા છે.’ ત્યારબાદ હદ્યસખા શ્રી સૌભાગ્ય પુસ્તકમાંથી શ્રી સૌભાગ્યભાઈએ પ.કૃ. દેવ પર લખેલ પત્ર-૭૭૦ સમજાવેલ. ઈડર લઈ જઈ ત્યાં જે પરમાર્થ મેઘની વર્ષા વરસાવેલ તે વિશે જણાવી સ્વાધ્યાય પૂર્ણ કરેલ હતો.

બપોરના તથી ૩.૩૦ દરમ્યાન આશ્રમમાં આવેલ કલ્યાણહોલમાં ભક્તિના કાર્યક્રમ બાદ મોરબીથી પધારેલ સ્વાધ્યાયકાર શ્રી હસમુખભાઈએ પત્રાંક : ૩૭૪ કે જે પ.કૃ. દેવ પૂ. શ્રી સૌભાગ્યભાઈ પર લખેલ છે તેનો સ્વાધ્યાય કરાવતાં જણાવેલ કે ‘ગમે તેટલી વિપત્તિઓ પડે, તથાપિ જ્ઞાની દ્વારા સાંસારિક ફળની ઈચ્છા કરવી યોગ્ય નથી.’ એમ લખી પ.કૃ. દેવ પૂ. શ્રી સૌભાગ્યભાઈને ઉદ્ય આવેલ અંતરાયકર્મ સમપરિણામે વેદન કરવાનો બોધ આપી તેઓને આધ્યાત્મિક માર્ગ ધરી રાખેલ હતા. ત્યારબાદ પ.પૂ. શ્રી ભાઈશ્રીએ પત્રાંક : ૫૮૮નો સ્વાધ્યાય કરતાં જણાવેલ કે, સર્વ કલેશથી અને સર્વ દુઃખથી મુક્ત થવાનો ઉપાય એક આત્મજ્ઞાન જ છે. વિચાર વિના આત્મજ્ઞાન થાય નહિ. આ માટે અસત્સંગ તેમજ અસત્પ્રસંગથી દૂર થવું જરૂરી છે. આરંભ-પરિગ્રહનું અલ્પત્વ કરવું જરૂરી છે.

આમ સમગ્ર દિવસ પૂ. શ્રી સૌભાગ્યભાઈમય બની ગયેલ હતો. દર વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ સાયલા આવતા મુમુક્ષુઓ ઉપરાંત રાજકોટ-મોરબી-અમદાવાદ-કોબાના મુમુક્ષુ ભાઈ-બહેનો સારી સંખ્યામાં ઉપસ્થિત રહેલ હતા. દર વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ શ્રી ભરતભાઈ મહેતાએ અમદાવાદથી બે બાસની વ્યવસ્થા કરેલ જેથી અમદાવાદ શ્રી જ્ઞાનમંદિરથી સારી સંખ્યામાં મુમુક્ષુઓ પધાર્યા હતા.

ચૈત્ર માસની આયંબિલની ઓળિની થયેલ

ઉત્સાહસભર ઉજવણી

શુક્રવાર, તારીખ ૨૭-૦૩-૧૫થી શનિવાર,
તારીખ ૦૪-૦૪-૨૦૧૫ સુધી ચૈત્ર માસની
આયંબિલની ઓળિની ઉત્સાહસભર રીતે ઉજવણી
કરવામાં આવેલ હતી. બ્ર.નિ. શ્રી વિનુભાઈ શાહની
નિશ્ચામાં દરરોજ સવારે જ્ઞાનપૂજા થતી તેમજ સાંજે
પ્રતિક્રમણ - કમાનુસાર એક એક પદની માળા ઉપરાંત
મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજયજ મ.સા. અને શ્રી
પદ્મવિજયજ મ.સા. દ્વારા લગ્નવામાં આવેલ પદની
પૂજા પણ કરાવવામાં આવતી હતી.

મંગળવાર, તારીખ ૩૧-૦૩-૨૦૧૫ના રોજ
સવારના ભાગમાં નવપદજની પૂજા ભજાવવામાં
આવેલ હતી. જેનો લાભ બ્ર.નિ. શ્રી મિનળબેન દર
વર્ષે લે છે.

ગુરુવાર, તારીખ ૦૨-૦૪-૨૦૧૫ના રોજ પ્રમુખ

મહાવીરસ્વામીના જન્મકલ્યાણક નિભિતે લાડવાની
પ્રભાવના કલકત્તાના મુમુક્ષુ શ્રી જ્યશ્રીબહેન કોઠારી
તરફથી તેમજ રવિવાર, તારીખ ૦૫-૦૪-૨૦૧૫ના
રોજ પારણાંના દિવસે રાજકોટના શ્રી વિપીનભાઈ
કામદાર તરફથી નવે નવ આયંબિલ કરનારને
ખાસ્ટીકના બોક્સ સહિત સુકા મેવાની ઉપરાંત તમામ
મુમુક્ષુગણને પણ બદામ-પિસ્તાની પ્રભાવના કરવામાં
આવેલ. અલગ અલગ દિવસોએ પણ મુમુક્ષુભાઈ-
બહેનો તરફથી રોકડ રકમની પ્રભાવના થતી હતી.

નવે નવ દિવસ ઓળી કરનાર કુલ ૭ મુમુક્ષુઓ
હતા. આ ઉપરાંત છુટક છુટક આયંબિલ કરનાર પણ
સારી સંઘામાં હતા.

પ.પૂ. ભાઈશ્રી રવિવાર, તા. ૦૫-૦૪-
૨૦૧૫ના રોજ મુંબઈથી સાયલા પધારેલ ત્યારે
આયંબિલ કરનાર તમામ મુમુક્ષુ ભાઈ-બહેનોને
ધન્યવાદ આપી-શાતા પૂછી હતી.

સ્વાનુભૂતિના સમયે શું આત્માના દરેક પ્રદેશમાં આનંદનું વેદન થાય છે?

હા - તે સમયે ભેદનું લક્ષ્ય છૂટીને આત્માના દરેક પ્રદેશે આનંદ પ્રગટે છે. તે આનંદ
સિદ્ધ ભગવાનને પૂર્ણ પ્રગટ થયો છે; સમ્યગ્રૂદષ્ટિને અંશે વેદાય છે. તે આનંદગુણ આત્માના
અસંખ્ય પ્રદેશોમાં વ્યાપેલો છે. તેની અનુભૂતિ થતાં વિકલ્પ છૂટી જાય છે અને જગતના
ભાવોથી ન્યારો-જુદો કોઈ અનુપમ આનંદ થાય છે, તેને કોઈ ઉપમા આપી શકાય તેમ નથી.
આ વિતરાગી આનંદ જુદો છે અને વચ્ચનાતીત છે. પણ બહારમાં જ જેણે સર્વસ્વ માની લીધું
છે અર્થાત્ થોડી ક્રિયા ને શુભભાવ કરીને તેમાં સર્વસ્વ માની લે છે તેને આત્માની પ્રાપ્તિ-સમ્યગ્રૂદર્શન
સ્વાનુભૂતિ થતી નથી.

અશુભથી બચવા શુભ ભાવ વચ્ચે આવે તેનાથી પુણ્ય બંધાય. પણ આત્મા તે બત્રેથી
ન્યારો છે તેવી શ્રદ્ધા થવી જોઈએ અને શ્રદ્ધા થાય તો તે તરફ વળે.

પ્રશ્નોત્તર - ગૌતમ સ્વામી અને મહાવીર સ્વામી

- પ્ર. ૧ : હે પ્રભુ ! જીવ નરકગતિને કેમ પ્રાપ્ત થતો હશે ?
- જ. ૧ : હે ગૌતમ ! હે ભવ્ય જીવો ! સાંભળો (૧) હિંસાત્મક પ્રવૃત્તિ કરનાર (૨) અસત્ય બોલનાર. (૩) પરદારા ગમન કરનાર (૪) પરાઈ વસ્તુ કે ધન છીનવી લેનાર નરક ગતિને પ્રાપ્ત થાય છે. ઘમંડ કરનાર, કોધ કરનાર, ઉગ્ર સ્વભાવ ધારણ કરનાર, દગ્ગાબાજ, ધૃષ્ટ, કુથલી કરનાર, ચુગલીખોર, મુનિઓના દોષ જોનાર તથા નિંદા કરનાર, અધર્મનું આચરણ કરનાર, બુદ્ધને બાટ કરનાર અને ઉપકાર સામે અપકાર કરનાર જીવ નરકગતિને પામે છે. દષ્ટાંત - સુભૂમ ચક્વર્તી.
- પ્ર. ૨ : હે પ્રભુ ! જીવ સ્વર્ગમાં કેવી રીતે જાય ?
- જ. ૨ : હે ગૌતમ ! (૧) જે જીવ સંયમમાં રુચિવાળો (૨) દાનમાં રુચિવાળો (૩) જ્ઞાનદર્શનનો આરાધક (૪) દયા તથા ગુરુવચનમાં શ્રદ્ધાવાળો (૫) સરળ સ્વભાવી જીવ મરણ પછી સ્વર્ગમાં જાય છે. દષ્ટાંત-આનંદ શ્રાવક.
- પ્ર. ૩ : હે પ્રભુ ! જીવ તિર્યંગતિને કેમ પ્રાપ્ત થાય ?
- જ. ૩ : હે ગૌતમ (૧) પોતાના સ્વાર્થ માટે સ્વમિત્રની સહાય લે, પણ કામ થયા પછી મિત્રનો ત્યાગ કરી દે. (૨) મિત્રને કષ આપે (૩) એની નિંદા કરે (૪) તેના પર અપકાર કરે (૫) ગુપ્તવાત મિત્રને ન જણાવે. આ ઉપરાંત (૧) ભયાનક નિર્દ્યતા દર્શાવી (૨) દગ્ગાખોર, કપટી હોય એવો જીવ તિર્યંગતિને પ્રાપ્ત થાય છે. દષ્ટાંત - અશોકુકુમાર મિત્રદોહથી હાથીપણાને પાખ્યો હતો.
- પ્ર. ૪ : હે પ્રભુ ! જીવ મનુષ્યપણાને ત્યાગીને મનુષ્ય કેવી રીતે થાય ? અથવા મનુષ્ય મૃત્યુ પામીને મનુષ્ય કેવી રીતે થાય ?
- જ. ૪ : હે ગૌતમ ! (૧) જે જીવ સુપાત્રે દાન આપનાર સરળ હૃદયી હોય (૨) અભિમાનથી રહિત હોય (૩) કોધાદિ કખાય રહિત હોય (૪) ન્યાયપ્રિય અને માધ્યસ્થ ભાવવાળો હોય તેમજ (૧) દેવ, ગુરુ પ્રત્યે ભક્તિવાળો હોય (૨) અલ્ય પરિગ્રહી હોય. (૩) સંતોષી હોય તે જીવ મરીને મનુષ્યરૂપે જન્મ લે છે. દષ્ટાંત - વિમલવાહન.
- પ્ર. ૫ : હે પ્રભુ ! જીવ (સ્વી મૃત્યુ પામીને) પુરુષ શી રીતે થાય ?
- જ. ૫ : (૧) જે સ્વી સત્ય વચનવાળી હોય (૨) હૃદયની સરળતા હોય (૩) સ્થિર સ્વભાવવાળી

હોય (૪) સંતોષી અને વિનભ્રતાવાળી હોય તે સ્વી મરણ પછી પુરુષ થાય છે.
દણાંત - નાગિલા પચ્છેઠ બની હતી.

- પ્ર. ૬ : હે પ્રભુ ! જીવ (પુરુષ મૃત્યુ પામીને) સ્વી શી રીતે થાય ?
- જ. ૬ : હે ગૌતમ ! (૧) જે પુરુષ કપટી હોય (૨) કૂડકપટ અને માયાવી હોય (૩) સ્વભાવમાં ચયળતા રહેલી હોય (૪) મૂર્ખ અને કદાગ્રહી હોય (૫) કોઈ પર વિશ્વાસ કરનારો ન હોય અને સ્વયં વિશ્વાસઘાત કરનારો હોય તે પુરુષ મૃત્યુ પામને સ્વીપણે ઉત્પન્ન થાય. દણાંત - નાગિલ શેઠ પચ્છેઝીની પત્ની પચ્છિનીરૂપે થયો હતો.
- પ્ર. ૭ : હે પ્રભુ ! જીવ નપુંસક કેવી રીતે થાય ?
- જ. ૭ : હે ગૌતમ ! (૧) જે પુરુષ બળદ વિ. પશુઓના અંગો છેદ (૨) જનનેન્દ્રિયનો છેદ કરે (૩) કાન વિ. અવયવોને છેદ કે વિધે (૪) જીવોની હિંસા કરે, તે જીવ મૃત્યુ પામી નપુંસકપણે ઉત્પન્ન થાય છે. દણાંત - ગોત્રાસ.
- પ્ર. ૮ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કારણથી અલ્ય આયુષ્યવાળો થાય ?
- જ. ૮ : હે ગૌતમ ! (૧) જે જીવ નિષ્ઠુર અને નિર્દ્ય બને (૨) જીવોને કૂરતાપૂર્વક માર મારે (૩) પીડા આપે (૪) પરલોકમાં માનતો નથી (૪) અતિશય કલેશ કંકાસ કરે છે, તે જીવ મૃત્યુ પામ્યા પછી અલ્ય આયુષ્યવાળો બને છે. દણાંત - શિવકુમાર અને યજ્ઞાંત.
- પ્ર. ૯ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા ધર્મથી દીર્ઘ આયુષ્યવાળો બને છે ?
- જ. ૯ : હે ગૌતમ ! (૧) જીવ હિંસા ન કરનાર (૨) અભયદાન આપનાર અને (૩) તેમાં જ સંતુષ્ટ રહેનાર જીવ મૃત્યુ પછી દીર્ઘ આયુષ્યવાળો બને છે. દણાંત - દામનક.
- પ્ર. ૧૦-૧૧ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મથી ભોગ રહિત થાય ? અને તે જ જીવ સુંદર ભોગ ભોગવનારો કેવી રીતે થાય ?
- જ. ૧૦ : હે ગૌતમ ! (૧) જે જીવ કોઈને પોતાની ચીજ આપતો નથી કે આખ્યા પછી બેદ કરે છે. (૨) આખ્યા પછી પાછી માગી લે છે (૩) સુપાત્રને ક્યારેય દાન આપતો નથી (૪) આપતાં હોય તો તેમાં અંતરાય કરે છે. તેવો જીવ ભોગ કે સુખ રહિત બને છે.
- જ. ૧૧ : હે ગૌતમ ! (૧) જે જીવ હર્ષપૂર્વક સુપાત્રદાન આપે છે (૨) કોઈ આપતાં હોય તેમાં અંતરાય કરતો નથી. (૩) પોતાની વસ્તુની કોઈને જરૂરીયાત હોય તો આનંદથી

આપે છે (૪) આપીને ભૂલી જાય છે એટલે કે ઉપકારને યાદ કરતો નથી તે જીવ !
સુંદર ભોગ ભોગવવાવાળો થાય છે દણાંત - ધનસાર શેઠ.

- પ્ર. ૧૨ : હે પ્રભુ ! કયા કર્મના ઉદ્ય થવાથી જીવ સદ્ગ્રામી થાય ?
- જ. ૧૨ : હે ગૌતમ (૧) જે જીવ દેવ, ગુરુ સાધકનો વિનય કરે (૨) કોઈને કુવચન ન કહે
(૩) સજ્જનોને પણ પ્રિય લાગે છે તે સદ્ગ્રામી થાય છે. દણાંત - રાજદેવ.
- પ્ર. ૧૩ : હે પ્રભુ ! કયા કર્મના ઉદ્યથી જીવ ભાગ્ય રહિત થાય ?
- જ. ૧૩ : હે ગૌતમ ! (૧) જે જીવ ગુણવાન હોય છતાં ગુણવાન ગણાવે અને અહંકાર કરે
(૨) જે ગુણવાળા અને ધૈર્યવાળા સાધકોની નિંદા કરતો હોય (૩) જે વિષયભોગ
તરફ દણ્ણ રાખતો હોય (૪) જીતિ વગેરેનું ઘમંડ કરતો હોય (૫) જીવોને પીડા
આપતો હોય તે મૃત્યુ પછી દુભર્ગી બને છે. દણાંત-ભોજદેવ.
- પ્ર. ૧૪ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના ઉદ્યથી બુદ્ધિશાળી થાય છે ?
- જ. ૧૪ : હે ગૌતમ ! (૧) જે સત્તશાસ્ત્રનો પાઠ કરે છે, વિચાર કરે છે અને ચિંતન કરે છે (૨)
ગુરુ પાસેથી શ્રવણ કરે છે (૩) પોતાને પ્રાપ્ત જ્ઞાન બીજાને પ્રાપ્ત થાય તેમ ઈચ્છે છે
અને તેમ કરવા પ્રયત્નશીલ રહે છે (૪) સત્તશાસ્ત્ર અને સદ્ગુરુની ભક્તિ કરે છે તે
જીવ મરણ પામીને પ્રજ્ઞાવાન બને છે. દણાંત - સુબુદ્ધિ.
- પ્ર. ૧૫ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મથી બુદ્ધિ વગરનો થાય છે ?
- જ. ૧૫ : હે ગૌતમ ! (૧) જે જીવ જ્ઞાની અને ગુણવાનનું અપમાન કરે છે. તે મૃત્યુ પામીને
બુદ્ધિહીન બને છે. દણાંત - દુભુદ્ધિ.
- પ્ર. ૧૬ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મથી પંડિત(જ્ઞાની) બને છે ?
- જ. ૧૬ : હે ગૌતમ ! (૧) જે વડીલ અને વૃદ્ધોની સેવાભક્તિ કરે છે (૨) પુણ્ય-પાપનું
સ્વરૂપ જાગ્રાવા જિજ્ઞાસુ હોય છે (૩) જે શુતજ્ઞાની અને સદ્ગુરુની સદૈવ ભક્તિ
કરે છે તે જીવ મરીને પંડિત(જ્ઞાની) બને છે. દણાંત - આમ્ર-કુશળ નામનો
પંડિત.
- પ્ર. ૧૭ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના કારણે મૂર્ખ થાય ?
- જ. ૧૭ : હે ગૌતમ ! જે મનુષ્ય અન્ય જીવોને એમ કહે કે (૧) તમે હિંસા કરો (૨) મદિરાપાન

- કરો (૩) માંસ ભક્ષણ કરો (૪) ભજવાથી શું લાભ થશે ? (૫) ધર્મની વાતો છોડો, એનાથી શું થવાનું છે ? આવા વચનો ઉચ્ચારનાર મૃત્યુ પછી મૂક અને મૂર્ખરૂપે ઉત્પન્ન થાય છે. દષ્ટાંત - નિભ્ય-કુશળ પંડિતના ઘેર નોકર થયો હતો.
- પ્ર. ૧૮ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના કારણે ધીર વીર થાય ?
- જ. ૧૮ : હે ગૌતમ ! (૧) જે જીવ અન્ય જીવોને કોઈપણ પ્રકારનો ત્રાસ આપતો નથી (૨) બીજા જીવોને પીડા આપતો નથી (૩) જીવ માત્રની સેવા અને પરોપકાર કરે છે તે જીવ્યવાનું શૂરવીર બને છે. દષ્ટાંત-અભયસિંહ.
- પ્ર. ૧૯ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના કારણે બીકણ થાય ?
- જ. ૧૯ : હે ગૌતમ ! (૧) જે જીવ તેતર, પોપટ, શ્વાન તથા અન્ય પશુપંખીઓના બચ્ચાઓને તથા ભૂંડ, હરણ વગેરે જીવોને પાંજરામાં કેદ પૂરી રાખે (૨) સર્વ જીવોને પીડા-દુઃખ આપે, તે મૃત્યુ પછી બીકણ બને છે. દષ્ટાંત - ધનસિંહ.
- પ્ર. ૨૦ : હે પ્રભુ ! કયા કર્મના કારણે ભણેલી વિદ્યા નિષ્ફળ જાય છે ?
- જ. ૨૦ : હે ગૌતમ ! (૧) જે કપટથી વિનય બતાવીને ગુરુ પાસેથી વિદ્યા ગ્રહણ કરે (૨) ત્યારબાદ ગુરુની અવહેલના કરે (૩) ગુરુની અવજ્ઞા કરે (૪) ગુરુના નામને છુપાવે તેની વિદ્યા નિષ્ફળ જાય છે. દષ્ટાંત - ત્રિદંડી અને હજામ.
- પ્ર. ૨૧ : હે પ્રભુ ! જીવના કયા કર્મના ઉદ્યથી તેની વિદ્યા સફળ બને ?
- જ. ૨૧ : હે ગૌતમ ! જે જીવ (૧) ગુરુનો આદર કરે છે (૨) વિનય વિવેક દાખવે છે (૩) ગુણવાન હોય છે. તેણે પ્રાપ્ત કરેલી વિદ્યા સફળ થાય છે. દષ્ટાંત - રાજ શ્રેષ્ઠિક અને ચાંડાલનું.
- પ્ર. ૨૨ : હે પ્રભુ ! કયા કર્મના ઉદ્યથી લક્ષ્મીનો-દ્રવ્યનો-ધનનો નાશ થાય ?
- જ. ૨૨ : હે ગૌતમ (૧) જે મનુષ્ય દાન આપે અને પછી મનમાં એવો વિચાર કરે કે અરેરે ! મેં દાન શા માટે આખ્યું ? (૨) તેનો પશ્ચાત્તાપ કરે, તો તેને ત્યાંથી અલ્ય સમયમાં લક્ષ્મીનો (ધનનો) નાશ થાય છે. દષ્ટાંત - સુધનનું.
- પ્ર. ૨૩ : હે પ્રભુ ! કયા કર્મના ઉદ્યથી પુષ્ટ લક્ષ્મી પ્રાપ્ત થાય અને સ્થિર રહે ?
- જ. ૨૩ : હે ગૌતમ ! (૧) જે વસ્તુઓ ગમતી હોય (૨) પોતાને પ્રિય હોય એવી વસ્તુઓ

પ્રસન્ન થઈને શુભ ભાવનાથી સુપાત્રે દાનમાં આપીને પસ્તાવો ન કરે પણ મનમાં આનંદ અનુભવે તેને પુષ્ટ લક્ષ્મી પ્રાપ્ત થાય અને સ્થિર રહે. દષ્ટાંત - શાલિભદ્ર અને ધમાશોઠ.

- પ્ર. ૨૪ : હે પ્રભુ ! ક્યા કર્મના ઉદ્યથી પ્રાપ્ત પુત્રો જીવંત ન રહે ?
- જ. ૨૪ : હે ગૌતમ ! (૧) જે જીવ પશુ, પંખી કે માણસોના બાળકોનો વિયોગ કરાવે છે (૨) પાપી પણ છે. એ જીવ પુત્રો વિનાનો થાય છે. તેને ત્યાં બાળકો જન્મતા નથી અથવા કદાચ જન્મે તો તે જીવતા નથી. દેદનું દષ્ટાંત.
- પ્ર. ૨૫ : હે પ્રભુ ! જીવ ક્યા કર્મના ઉદ્યથી ઘણા પુત્રોવાળો બને ?
- જ. ૨૫ : હે ગૌતમ ! (૧) જે કૂપાવંત હોય તે ઘણા પુત્રોવાળો થાય છે. દષ્ટાંત - દેસલ.
- પ્ર. ૨૬ : હે પ્રભુ ! જીવ ક્યા કર્મના કારણે બધિર (બહેરો) થાય ?
- જ. ૨૬ : હે ગૌતમ ! (૧) જે માણસે પોતે સાંભળ્યું ન હોય છતાં એમ કહે કે મેં સાંભળ્યું છે ને એવું જુહું ગપ મારે છે તે પરભવમાં બહેરો થાય છે.
- પ્ર. ૨૭ : હે પ્રભુ ! જીવ ક્યા કર્મના કારણે જન્મથી અંધ બને છે ?
- જ. ૨૭ : હે ગૌતમ ! જે માણસે જે વસ્તુ જોઈ નથી, છતાં પણ ‘મેં તે જોઈ છે’ એમ કહે ધર્મની અપેક્ષા ન હોય તેવું વચન કહે છે તેવો માણસ પોતાના કર્મના પરિપાકરૂપે જન્માંધ થાય છે. દષ્ટાંત - બહેરા અને આંધળા વિરમની કથા.
- પ્ર. ૨૮ : હે પ્રભુ ! ક્યા કર્મના ઉદ્યના કારણે જીવને ખાધા પદ્ધી અન્ન ન પચે ?
- જ. ૨૮ : હે ગૌતમ ! જે માણસ પોતાને કોઈપણ કામમાં ન આવે એવું ખરાબ અને એહું ભોજન તથા અશુદ્ધ જળ મુનિઓને વહોરાવે છે તેનું ખાદેલું અન્ન પચતું નથી અને તેને અજીર્ણનો રોગ થાય છે. દષ્ટાંત-વાસુપૂજ્ય સ્વામીના પુત્ર મધવાની પુત્રી રોહિણી.
- પ્ર. ૨૯ : હે પ્રભુ ! ક્યા કર્મના કારણે જીવ રોગી (કોઢિયો) થાય ?
- જ. ૨૯ : હે ગૌતમ ! (૧) જે મધમાખીઓથી ભરેલા મધપૂડાને તોડી પાડે છે (૨) જે જંગલમાં આગ લગાડે છે (૩) પશુ, પક્ષીને વિષે છે કે ડામ દે છે (૪) બાગ બગીચાનો નાશ કરે છે (૫) વિના કારણે વનસ્પતિ તોડે છે (૬) કારણ વિના પુષ્પોને ચૂંટે છે તે ભવાંતરમાં કોઢિયો-રોગવાળો થાય છે. દષ્ટાંત-ગોવિંદના પુત્ર ગોશલની કથા.

-
- પ્ર. ૩૦ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના ઉદ્યથી કૂબડો થાય ?
- જ. ૩૦ : હે ગૌતમ ! જે જીવ પોતાના લોભને વશ થઈ ગાય, બળદ, ઊંટ, ગધેડા વગેરે પ્રાણીઓ ઉપર ઘણો બધો બોજ લાદીને તેમને બ્યથા પહોંચાડે છે, તે પાપકર્મને કારણો કૂબડો અથવા ખૂંધો થાય છે. દષ્ટાંત - ધનાવહ શ્રેષ્ઠીના પુત્ર ધનદંતની કથા.
- પ્ર. ૩૧ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના કારણો દાસત્વને પ્રાપ્ત થાય છે કે દાસ બને છે ?
- જ. ૩૧ : હે ગૌતમ ! (૧) જે જીવ જાતિનો મદ કરે તે નીચ ગોત્ર કર્મ બાંધે છે (૨) પશુ, પક્ષીનો વેપાર કરે (૩) કૃતધ્ની બને છે એટલે કે ઉપકારી પર અપકાર કરે છે તે મરીને દાસપણાને પામે છે. દષ્ટાંત-બ્રહ્મદંતની કથા.
- પ્ર. ૩૨ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના ઉદ્યથી દરિદ્ર થાય છે ?
- જ. ૩૨ : હે ગૌતમ ! (૧) જે જીવ વિનય રહિત હોય (૨) ચારિત્રહીન હોય (૩) ધર્મ અને નિયમ રહિત હોય (૪) દાન અને ગુણ વિનાનો હોય (૫) ગ્રણ દંડ સહિત હોય એટલે કે મનથી આર્ત-રૌક્ર ધ્યાન કરતો હોય, વાણી વડે દુષ્ટતા બતાવતો હોય અને દેહ વડે કુચેષાઓ કરતો હોય (૬) લોકોને કુભુદ્વિવાળા બનાવતો હોય તેવો મનુષ્ય મરીને ભવાંતરમાં દરિદ્રી થાય છે. દષ્ટાંત - નિષ્પુણ્યક.
- પ્ર. ૩૩ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મથી રિદ્વિવાળો બને છે ? શ્રીમંત થાય છે ?
- જ. ૩૩ : હે ગૌતમ ! (૧) જે દાન આપતો હોય (૨) ચારિત્ર પાળતો હોય તે રિદ્વિવાળો થાય છે. દષ્ટાંત-પુણ્યસારની કથા.
- પ્ર. ૩૪ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના કારણથી રોગી બને છે ?
- જ. ૩૪ : હે ગૌતમ ! (૧) જે વિશ્વાસધાત કરે છે (૨) જીવ હિંસા કરે છે (૩) મનથી અશુદ્ધ આલોચના કરે છે તે ભવાંતરે રોગી થાય છે.
- પ્ર. ૩૫ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના કારણો નિરોગી બને છે ?
- જ. ૩૫ : હે ગૌતમ ! (૧) વિશ્વાસ કરનારની રક્ષા કરે છે (૨) પોતાના પાપોની આલોચના કરે છે (૩) પ્રાયશ્ચિત પૂર્ણપણે પૂરું કરે છે, તે જીવ ભવાંતરે નીરોગી બને છે. દષ્ટાંત - મત્સીમલા, અહૃણમલ્લ અને ફલહીમલ્લ.
- પ્ર. ૩૬ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના કારણો હીન અંગવાળો થાય છે ?
- જ. ૩૬ : હે ગૌતમ ! (૧) જે જીવ કપટ તથા હસ્ત લાઘવ વડે ખોટા તોલ વડે (૨) ખોટા માપ

ભરવા વડે- કંકુ, કપુર, મજિઠ વગેરે ચીજોની બેળસેળ કરીને વેપાર કરે છે (૩) દગ્ગો પ્રપંચ કરે છે તે ભવાંતરમાં હીન-અંગવાળો થાય છે. દષ્ટાંત - ઈશ્વર શેઠના પુત્ર દત્તની કથા.

- પ્ર. ૩૭ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મને કારણે મૂંગો થાય છે ?
- જ. ૩૭ : હે ગૌતમ ! જે જીવ (૧) સંયમધારી (૨) ગુણસંપત્ત (૩) શુદ્ધ શીલવંત સાધકોની નિંદા કરે છે તે ભવાંતરે મૂંગો અને બોબડો થાય છે.
- પ્ર. ૩૮ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મને કારણે હૃંઠો થાય છે ?
- જ. ૩૮ : હે ગૌતમ ! જે જીવ સાધક-મુનિ ઉપર દ્રેષ્ટી પાદ પ્રહાર કરે છે તે ભવાંતરે હૃંઠો થાય છે. દષ્ટાંત - અગ્નિશર્મા.
- પ્ર. ૩૯ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મથી પાંગળો થાય છે ?
- જ. ૩૯ : હે ગૌતમ ! જે જીવ (૧) દયાહીન થઈને ભૂખ્યા અને થાકી ગયેલા પશુઓ પર કૂરતાપૂર્વક ભાર લાટે છે અને શરીરના સાંધાઓમાં મર્મધાત કરે છે તે ભવાંતરે પંગુ થાય છે. દષ્ટાંત - કર્મજાની કથા.
- પ્ર. ૪૦ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મથી સુરૂપવાળો થાય છે ? સ્વરૂપવાન થાય છે ?
- જ. ૪૦ : હે ગૌતમ ! જે જીવ (૧) સરળ સ્વભાવવાળો (૨) ધર્મકાર્યમાં મન લાગેલું હોય (૩) દેવ, ગુરુ ધર્મની ભક્તિ કરતો હોય તે ભવાંતરે સુંદર રૂપવાળો થાય છે. દષ્ટાંત - જગત સુંદર.
- પ્ર. ૪૧ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મને કારણે કુરૂપવાળો થાય છે ?
- જ. ૪૧ : હે ગૌતમ ! જે જીવ (૧) કપટી સ્વભાવવાળો (૨) પાપ કરવામાં ગમવાપણવાળો હોય (૩) હિંસા કરવામાં તત્પર હોય (૪) દેવ, ગુરુ, ધર્મ પ્રત્યે દ્રેષ રાખતો હોય તે ભવાંતરે કુરૂપવાળો થાય છે. દષ્ટાંત - અસુંદર.
- પ્ર. ૪૨ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના પરિણામે વેદનાથી પીડિત થાય ?.
- જ. ૪૨ : હે ગૌતમ ! જે જીવ (૧) પ્રાણીઓને લાકડી વડે, હાથ વડે, ચાબુક વડે, દોરડા વડે, તલવાર, ભાલા કે શખ્બ વડે મારે છે (૨) પીડા ઉપજાવે છે (૩) તથા જાળ વિ. વડે

દુઃખ પહોંચાડે છે તે જીવ ભવાંતરે બહુ જ વેદના પામે છે. દણાંત - મૃગાપુત્રની કથા.

પ્ર. ૪૩,૪૪ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના કારણે વેદનામુક્ત એટલે કે સુખી થાય છે ? કેમ કરી એકેન્દ્રિયપણાને પામે છે ?

જ. ૪૩,૪૪ : હે ગૌતમ ! જે જીવ (૧) દુઃખમાં સપદાયેલા એટલે કે બેડી કે બંધનમાં બંધાયેલા જીવોને બંધનમુક્ત કરે છે (૨) મૃત્યુમાંથી બચાવે છે (૩) દ્યાવંત હોય છે તે જીવ વેદનાથી મુક્ત એટલે કે સુખી થાય છે. દણાંત - ચંદનશેઠના પુત્ર જિનદત્તની કથા.

પ્ર. ૪૫ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના કારણે એકેન્દ્રિયપણાને પામે ?

જ. ૪૫ : હે ગૌતમ ! (૧) મોહનીયનો તીવ્ર ઉદ્ય (૨) જ્ઞાનરહિત હોય-સમજતો ન હોય (૩) મહાભયથી વ્યાકુળ હોય (૪) સાતા વેદનીય ઓછું હોય (૫) કુટુંબ પર ખૂબ જ મૂર્ખ રાખે છે તે ભવાંતરમાં એકેન્દ્રિયપણાને પામે છે દણાંત - મોદન..

પ્ર. ૪૬ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના કારણે લાંબા સમય સુધી સંસાર પરિભ્રમણ કરે એટલે કે સંસારમાં સ્થિર રહે ?

જ. ૪૬ : હે ગૌતમ ! જે જીવ એમ માને કે (૧) ધર્મ નથી (૨) જીવ નથી (૩) સાચા ગુરુ નથી તેનો સંસાર વૃદ્ધિ પામતો રહે છે એટલે કે તે સંસારમાં સ્થિર રહે છે.

પ્ર. ૪૭ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના કારણે અલ્ય સંસારી થાય છે ? કયા કર્મથી મોક્ષ તરફ આગળ વધી સંસારથી પાર થઈ જાય છે ?

જ. ૪૭ : હે ગૌતમ ! જે જીવ એમ માને છે કે (૧) જગતમાં ધર્મ પણ છે અને અધર્મ પણ છે (૨) સર્વજ્ઞ પરમાત્મા પણ છે તથા ઋષિ મુનિઓ પણ છે. તે ઘણા અલ્ય સમયમાં સર્વ કર્મ ખપાવીને મોક્ષમાં જાય છે.

પ્ર. ૪૮ : હે પ્રભુ ! જીવ કયા કર્મના કારણે સંસાર સાગર તરીને નિવાણ પામી જાય છે ?

જ. ૪૮ : હે ગૌતમ ! જે જીવ નિર્મળ જ્ઞાન-દર્શન-ચારિત્ર ગુણ યુક્ત હોય તે સંસાર સાગર તરી જાય છે એટલે મોક્ષ પામી જાય છે. દણાંત - અભયકુમારની કથા.

- પ્રેષક : બ્રહ્મનિષ રસિકભાઈ

વात भक्तिनी

भक्तिनो सीधો અર્થ છે પરમात્માને પામવાનો. પરાભક્તિ એટલે કે કંઈ માગવું જ નહીં, ભક્તિ કરતા રહેવું. આજે જોઈએ અનન્યરૂપા ભક્તિ વિશે:

ભક્તિ છે અનન્યરૂપા

સ્વામી, સેવક, સેવા - આ ગ્રણેયે રૂપોનો ભંગ કરીને દરરોજ દાસભક્તિથી પ્રેમ કરવો જોઈએ, માત્ર પ્રેમ કરવો જોઈએ.

જીવનના બધાં જ અનુભવો તૈતનાં છે - દાદા, દશ્ય, દર્શન, જ્ઞાતા, જ્ઞેય અને જ્ઞાન. આ જ છે બધાં અનુભવોની ત્રિવેણી.

નારદનું સૂત્ર જણાવે છે કે ત્રિભંગથી મુક્ત થવું જરૂરી છે. ત્રિવેણીની પેલે પાર જવું જરૂરી છે જેથી એક જ સ્વોતની જાણ થાય. જ્યાંથી ગંગા, યમુના અને સરસ્વતી મ્રગાટે છે અને ફરીથી જે સ્વોતમાં વિલીન થઈ જાય છે તે સ્વોત છે સાગર. ગ્રણેય રૂપોની પાર જવાનો જે ઉપાય છે તેનું નામ જ છે પ્રેમ.

પ્રેમ સંસારનું એક માત્ર તત્ત્વ છે, જે સંસારથી વિપરીત છે. આ જ કારણે પ્રેમનો અનુભવ પરમાત્માનો નિકટતમું અનુભવ છે. પ્રેમનો અર્થ છે - અન્યમાં સ્વયંની પ્રતીતિ. જો કોઈ વ્યક્તિ પરાઈ લાગે, પોતાનાથી અલગ લાગે તો તેનું બીજું નામ કામવાસના. કામવાસના સંસારની છે જ્યારે પ્રેમ પરમાત્માનો છે. બસ પ્રેમ; માત્ર પ્રેમ જ કરવા યોગ્ય છે. પ્રેમમાં ડૂબકી લગાવવાની છે અને વિલીન થઈ જવાનું છે.

'એક'ને મેળવવાનો છે અને 'ગાણ'ની પાર જવાનું છે. પાર જવા માત્ર પ્રેમ સિવાય બીજો કોઈ ઉપાય નથી. પ્રેમ આપણને જોડે છે, સંયુક્ત કરે છે જ્યારે ઘૃણા દૂર કરે છે, વિચ્છેદ કરે છે. ઘૃણાનો બીજો અર્થ થાય છે અહંકાર. પ્રેમનું બીજું નામ નિર અહંકારીપણું. જ્યારે અહંકાર ન હોય ત્યારે પ્રેમ હાજર હોય છે.

કોઈ સ્વી જ્યારે પુરુષને પ્રેમ કરે છે ત્યારે તે પ્રેમનો ગુણધર્મ તદ્દન જુદો હોય છે. કોઈ પુરુષ જ્યારે સીને પ્રેમ કરે છે ત્યારે તેનો ગુણધર્મ તદ્દન જુદો હોય છે..! આ બંનેના ગુણધર્મમાં ઊંડો ભેદ છે. પુરુષ માટે પ્રેમ એ બીજા હાજર કામોમાંનું એક કામ છે. સ્વીની વાત તદ્દન જુદી છે. સ્વી માટે પ્રેમ જ તેનું એક માત્ર કામ છે; બીજું કંઈ જ નહીં.

માટે જ નારદ કહે છે કે ભક્તે જો પરમાત્માની ભક્તિ કરવી હોય તો સ્વી પાસેથી પ્રેમ શીખવો પડશે. એક પ્રત્યે જ પ્રતિબદ્ધ થતાં શીખવું પડશે.

દાસ્યભક્તિનો અર્થ છે કે તમે જેને માલિક ગણો તેને જ તમારો આત્મા પણ જાણો. પરમાત્મા માલિક છે, સ્વામી છે. દાસ કે નોકર પોતાની સાથેનું તાદાત્ય તોડીને પોતાનાં માલિક સાથે જોડાઈ જાય છે. તે જ રીતે સ્વી પણ પોતાની જાતને ભૂલીને પોતાના પતિ સાથે એક થઈ જાય છે. માટે જ નારદ કહે છે કે પરમાત્મા સાથે એટલાં એકરૂપ થઈ જાઓ કે કોઈ અંતર જ ન રહે.

એકાન્ત ભક્તિ શ્રેષ્ઠ છે, કારણ કે ભક્ત એકનો જ થઈ શકે. પરમાત્મા સિવાય બીજું કોઈ જ નથી. ભક્તિ અનન્ય હોવી જોઈએ કારણકે પ્રેમમાં બીજાને, અન્યને અવકાશ જ નથી.

આવા અનન્ય ભક્ત રોમાંચ સાથે, આંખોમાં આંસુ સાથે શબ્દો વિના જ એકબીજા સાથે સંભાષણ કરીને પોતાનાં કુળ અને પૃથ્વીને પવિત્ર કરે છે.

આવા ભક્તના હંદ્યમાંથી પરમાત્માનો પોકાર ઊઠે છે. એવા ભક્તોનું ગળું દુંધાઈ જાય છે, બોલી શકતા નથી; માત્ર આંખો આંસુથી ભરાઈ આવે છે.

ભક્તિ કોઈ શાસ્ત્ર થોડું જ છે કે બેસીને વાંચી લીધું. ભક્તિ તો અસ્તિત્વગત્ત છે, તેમાં જીવનના રૂપાંતરણની પ્રક્રિયા છે.

'...ભક્ત એકબીજા સાથે સંભાષણ કરે છે.' આ તફાવત સમજી લેજો. પંડિત, દાર્શનિક એકબીજા સાથે વિવાદ કરતા હોય છે, સંવાદ નહીં. બે ભક્ત જ્યારે

મળે છે ત્યારે એકબીજાની સાથે બેસે છે, આંસુઓ દ્વારા જગાવે છે. તેઓ વચ્ચે સંભાષણ થાય છે. સંભાષણ એટલે - એકબીજાને સાથ, સહારો આપવો. ભક્ત એકબીજાને સાંત્વના આપે છે, એકબીજાને પોતાનાં અંતરમાં જે સંભવ્યું છે તેનું નિવેદન કરે છે. સંભાષણ સંભવે છે બે હદ્યની વચ્ચે.

આ વાત ધ્યાનમાં રાખજો... જે તમારે પરમાત્માને શોધવો હોય તો એવા લોકોનો સંગ કરજો જેની સાથે સંભાષણ થઈ શકે; જેમની પાસે બેસીને સત્તસંગ સધન બને. ખરેખર તો મંદિરોનો આ જ ઉપયોગ હતો.

તીર્થોને કારણે સામાન્યતઃ કોઈ ભક્તિને ઉપલબ્ધ નથી થતું પરંતુ ભક્ત જ્યાં હોય તે જ્યાં તીર્થ બની જાય છે. તમારા જીવનમાં જ્યાં સુધી પરમાત્માનો પ્રવેશ ન થાય ત્યાં સુધી કોઈ કર્મ સુકર્મ નથી બનતું. તે જ પ્રમાણે ભક્ત શાસ્ત્રને સત્તશાસ્ત્ર બનાવે છે.

શાસ્ત્રોને વાંચીને કોઈ ભક્તિને પામતું નથી પણ ભક્તિને પમાય તો ભક્ત સ્વયં બધાં શાસ્ત્રોનું પ્રમાણ બની જાય છે. બધા શાસ્ત્રોનો સાક્ષી બની જાય છે. ભક્તમાં બધાં શાસ્ત્રો સફળ થઈ જાય છે.

આ એક ખૂબ નવાઈની વાત છે કારણ કે શરૂઆતમાં નારદે કહ્યું કે ભક્તને કોઈ શાસ્ત્રની જરૂર નથી. ભક્ત વેદનો પણ ત્યાગ કરી દે છે. પરંતુ પછી એક એવો સમય આવે છે જ્યારે ભક્ત પરમાત્માને પ્રામ કરે છે ત્યારે બધાં વેદ તેની હ્યાતીને કારણે સત્ય બની જાય છે. આ રીતે ભક્ત વારંવાર પ્રમાણ આપે છે કે પરમાત્મા છે. આવા ભક્તો તીર્થોને સુતીર્થ, કર્મને સુકર્મ અને શાસ્ત્રોને સત્ત શાસ્ત્ર કરે છે કારણ કે તેઓ તન્મય છે.

પરમાત્મામાં તન્મય થવું એટલે પરમાત્મામાં લીન થવું, પરમાત્મામાં ઝૂભી જવું, પરમાત્માનાં વાહન બની જવું. ભક્તિનું સૂત્ર છે તન્મય થઈ જવું. તમે જે કંઈ

કરો તેમાં તન્મય થઈ જાઓ અને ભક્તિ ફલિત થશે. તમે જે કંઈ કરો તેમાં સતત એક ભાવદશા રાખજો કે તમે પરમાત્મા માટે કરી રહ્યા છો.

જેમ જેમ તમે પરમાત્મામાં તન્મય થતા જાઓ છો, તેમ તેમ તમારાં પૂર્વજ તમારી સ્થિતિને જોઈને આનંદિત થાય છે. ફૂણમાં એક ભક્ત પેદા થાય તો અનંત પેઢીઓ સફળ થઈ જાય છે.

સ્વર્ગનાં દેવતાઓ પણ નૃત્ય કરવા લાગે છે કારણ કે ફરીથી કોઈ ભક્તનો જન્મ થયો. ફરી કોઈએ સ્વયંને વિલીન કરીને પરમાત્માને હદ્યમાં સ્થાપિત કર્યા. ફરીથી એક મંદિરનું, તીર્થનું નિર્માણ થયું. સ્વભાવત: આવી ઘટનાથી દેવતાઓ ન નાચે તો કોણ નાચે? અને આ પૃથ્વી ફરીથી સનાથ બને છે.

આ બધી પ્રતીક કથાઓ છે. તે એટલું જ જગાવે છે કે જ્યારે પણ કોઈ ભક્ત આવી પરમ દશાને પામે છે ત્યારે તેનાં માધ્યમ દ્વારા સંપૂર્ણ અસ્તિત્વ એક ઊંચાઈને આંબે છે.

ભક્તોમાં જાતિ, વિદ્યા, ફળ, ફૂળ, ધન અને કિયાનો કોઈ ભેદ નથી. ભક્ત તો માત્ર ભક્ત છે. ન હિન્દુ, ન મુસલમાન, ન શૂદ્ર, ન બ્રાહ્મણ. ભક્ત હોવું જ પૂરતું છે. ભક્તોમાં જાતિ, વિદ્યા, રૂપ વગેરેનો ભેદ નથી હોતો કારણ કે તે ભગવાનનાં થઈ ગયા છે.

પરમાત્માને મેળવવા હોય તો દાખિ અભેદ જોઈએ, દર્શન અભેદ જોઈએ. જેમની આંખો આંસુઓથી સભર છે તેમના માટે ભક્તિ અત્યંત સુગમ છે. જેમની આંખોનાં આંસુ સુકાઈ ગયા છે તેમનાં માટે ભક્તિ ખૂબ મુશ્કેલ છે. જે રડી નથી શકતા તે ભક્ત ન થઈ શકે. નાનાં બાળકની જેમ જે અસહાય થઈને રડી શકે તે જ ભક્તિમાર્ગ પર યાત્રા કરી શકે છે.

ભક્તને પરમાત્માનો સ્વાદ મળી ગયો છે એટલે તે વાદ-વિવાદ નથી કરતો. હવે શા માટે વાદ-વિવાદમાં સમય વ્યય કરે?

બુદ્ધિ દ્વારા ક્યારેય અજ્ઞાતની ઓળખ થઈ શકતી નથી. પરમાત્મા પણ પરમ રહસ્ય છે, અજ્ઞાત છે. હકીકતમાં તમારી બુદ્ધિને કારણે જ તમે તેની પાસે પહોંચી નથી શકતા. જ્યાં બુદ્ધિના બધા તરંગો શાંત થઈ જાય છે અને જ્યાં હદ્દ્ય પ્રેમથી સભર હોય છે, ત્યાં પરમાત્માનો અનુભવ થાય છે.

વસ્તુત: તમે જે કંઈ કરો છો, તેવા તમે થવા લાગો છો. આ વાતને યોગ્ય રીતે સમજી લેજો. પ્રેમમાં ઊતર્યા વગર કોણ સમજી શકે કે પ્રેમ શું છે? સુખ-દુઃખ, ઈચ્છા, લાભ વગેરેનો પૂરો ત્યાગ થઈ જાય અને એ રીતે કાળની રાહ જોતાં જોતાં અડધી ક્ષણ પણ નકામી ન વિતાવવી જોઈએ.

ભક્તના જીવનનો પૂરો આધાર એ જ છે કે - પરમાત્મા કરશે, મારા કરવાથી શું વળવાનું! ભક્ત માત્ર પ્રાર્થના કરે છે. ભક્ત પરમાત્માને કહે છે કે - તું કંઈક એવું કર કે ઈચ્છા છૂટી જાય. અમે ઈચ્છા છોડવા જઈશું તો તરત નવી ઈચ્છા જાગશે.

“...કાળની વાટ જોતાં જોતાં અડધી ક્ષણ પણ નકામી ન વિતાવવી જોઈએ.”

તમારું જીવન એવું હોવું જોઈએ કે અડધી ક્ષણ પણ પ્રાર્થના વગર ન વિતે. જીવન ખૂબ નાનું છે... અને ક્ષણ બાદ આપણે જીવંત હીઠશું કે નહીં તેની પણ ખબર નથી. માટે અડધી ક્ષણ પણ વર્થ ન જાય, પ્રાર્થનાશૂન્ય ન જાય. તમે ઊઠો, બેસો, ચાલો... કંઈ પણ કરો, પ્રાર્થના અહર્નિશ (સતત) તમારા અંતરમાં ચાલ્યા કરવી જોઈએ.

આસ્તિકતા વિના બીજા કોઈ આચરણ શક્ય નથી. અહિસા, સત્ય, પવિત્રતા, દયા પણ આસ્તિકતા હોય તો જ શક્ય બને છે.

આસ્તિકતાનો અર્થ છે કે પરમાત્મા! તું જ્યાં લઈ જઈશ ત્યાં આવવા તૈયાર છું; મને ભરોસો છે, આસ્થા છે... આસ્થા મહાકાંતિ છે, તેનાથી મોટી કોઈ છલાંગ નથી, તેનાથી મહાન કોઈ રૂપાંતરણ નથી. આસ્થાનો

અર્થ છે વ્યક્તિ એટલે કે આપણે આ અસ્તિત્વથી અલગ નથી, તેની કોઈ નિયતિ નથી. પરમાત્મા જે કરાવે તે... ભક્તનો અર્થ છે અનન્ય શ્રદ્ધા! ભક્તની શ્રદ્ધાને કોઈ ચલિત ન કરી શકે. કોઈ પ્રસંગ, ઘટના તેની શ્રદ્ધાને વિચલિત ન કરી શકે. આસ્તિકતા ભક્તનો પરમ ગુણ છે.

તમે જ્યાં દસ્તિ કરો ત્યાં પરમાત્માને જ જુઓ, તો જ તમે ખાતાં-પીતાં, ઉઠતાં-બેસતાં સતત, ચારેબાજુ પરમાત્માનું ભજન કરી શકો. આ કંઈ રામરામ જપવાની વાત નથી. ક્યારેક તો થાકશો. અને જ્યાલમાં રાખજો, જ્યારે તમે થાકશો ત્યારે વિપરીત પ્રવૃત્તિમાં પડશો. ધર્મએક એવી કલા છે જેમાં થાકને સ્થાન નથી.

સતત ભજન કરવાનો એક જ ઉપાય છે - સર્વ સ્થાનમાં પરમાત્મા છે. તમે અન્યમાં પણ તેને જ જોશો અને સ્વયંમાં પણ તેને જોશો. જે દિવસે અરીસામાં, તમારા પ્રતિબિંબમાં પણ પરમાત્માનાં દર્શન થાય ત્યારે સમજજો કે ભજન સતત થયું. અને હવે આ કૃત્ય નથી, તે આપોઆપ સંભવી રહ્યું છે.

પ્રેમનાં માર્ગ પર સૌથી વધુ ભય નિંદા-સ્તુતિનો છે. કારણ કે સંસાર તો ગણિતનાં નિયમ પર ચાલે છે. સંસારની વ્યવસ્થા તર્કસંગત હોય છે અને પ્રેમ બધી સીમાઓને તોડીને વહે છે. આ જ કારણે સંસાર પ્રેમનો સ્વીકાર નથી કરતો. સંસાર, પરમાત્મા અને ભક્ત વચ્ચેનાં પ્રેમને તદ્દન સ્વીકારતો નથી; કારણ કે આ પ્રેમ તો બેફામ હોય છે. સમાજ મર્યાદા ઈચ્છે છે, અને પ્રેમ તો અમર્યાદ હોય છે.

તમારાં જીવનને તપાસી લેજો કે સંસારની નિંદા-સ્તુતિના ભયથી તમે તમારો આત્મા વેચી તો નથી રહ્યાને! તમે સમાજથી જેટલાં ડરશો, તેટલાં જ તમને વધુ ડરાવવામાં આવશે. ભક્ત તો તે જ છે કે જે એક વખત નિષય લઈ લે કે અંતરના આનંદની સામે બીજા કોઈ વસ્તુ સ્વીકાર્ય નથી. પરમાત્મા સાથેનો સંબંધ પ્રથમ, બીજા બધાં સંબંધ પણી.

- ‘અનુપાન’માંથી સાભાર

પૂ. ગુરુમાના સદ્ગુરુ પૂ. બાપુજી સાથેના પત્રવ્યવહારમાંથી

ગુરુમા :- પત્ર ૪૭૧-૪૭૨નો આપનો જવાબ જુના પત્રોમાંથી વાંચતા એ દશા આવે સમજાય છે. સુધારસ શું છે સમજાઈ ગયું છે. બસ હવે આત્મા પ્રગટ કરવાનો છે તો આપ જરૂરથી ચિત્ત શુદ્ધ અને ધ્યાન માટે પ્રેરણા આપશો.

પૂ. બાપુજી : આંક ૪૭૧-૪૭૨ અત્યારે વાંચવાની જરૂર હતી. સ્વરૂપનું ધ્યાન જેટલો વખત વધારે ધરાય તેમ ધરશો. વર્ષ : ૨૪-૨૫ કમસર વાંચવાથી પ.કૃ. દેવને પ્રાપ્તિ પદ્ધી કેટલી ઝડપથી પ્રગતિ થઈ છે તેની ખબર પડશો. આત્મામાં અનંત શક્તિ છે. તેનો ઉપયોગ કરવો જરૂરી છે.

ધ્યાનનો વખત વધારતા રહેશો. સાધનની જેટલી અપૂર્વતા સમજાય તેટલી રુચિ વધે અને રુચિ વધે તો રુચિ પ્રમાણે આત્મવીર્ય વધે, અને તેના પ્રમાણમાં સ્વભાવ સ્થિરતા આવે.

ગુરુમા : એક ક્ષણ પણ સત્પુરુષની મૂર્તિ વિસ્મરણ થતી નથી, નિશાન તો કોઈપણ હિસાબે પાડવાનું છે, એ મારો નિર્ણય છે. દ્રવ્ય પ્રગટે એ દિશામાં પુરુષાર્થ ચાલુ છે.

પૂ. બાપુજી : નિશાન પાડવાનું, દ્રવ્ય પ્રગટ કરવાનું છે. એવો તમારો નિર્ણય છે તે ધન્યવાદને પાત્ર છે. તે માટે હાલ તો પૂ. છોટાભાઈના પત્રોનું વાંચન, મનન પરિણામન વિશેષ ઉપકારક છે હવે થોડું જ બાકી છે.

ભેદજ્ઞાન ધારાવહી થવા પુરુષાર્થ ચાલુ કરેલ છે તે ચાલુ રાખશો. નિવૃત્તિમાં સતત જાગૃતિ રહે તે પુરુષાર્થ પ્રથમ કરવો, જેથી પ્રવૃત્તિમાં જાગૃત રહેવાનું હળવે હળવે સુગમ થાય. આત્માની સમાધિ રહે અને મન, વચન, કાયાના યોગ કામ કરતાં હોય છતાં ભેદજ્ઞાન રહે શાનધારા અને કર્મધારા સતત બે ફાટ રહે તેટલી સતત જાગૃતિ રાખવા પુરુષાર્થ કરવાનો છે. શાનસારમાંથી આત્મજ્ઞાનના સાધનો અને અનુભવ પ્રકરણ કમસર રોજ પાંચ દશ શ્લોક વાંચવા. (શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય કૃત)

પૂ. ગુરુમા : નિવૃત્તિમાં પુરુષાર્થ ચાલુ છે. પ્રવૃત્તિમાં મહેનત કરું છું. થોડીવાર રહે છે કે પાછો નીકળી જાય છે. પણ બન્ને પુરુષાર્થ ચાલુ છે. આપની અસીમ કૂપાથી જરૂરથી થઈ જશે. દિવસે દિવસે સુધારો થતો જશે. નિવૃત્તિમાં સ્વભાવમાં ઘણું ખરું રહેવાય છે. હજુ પ્રવૃત્તિમાં સતત તેમ રહેવાનું નથી. સ્વરૂપમાં ઘણી મજા આવે છે. આકુળતા વ્યાકુળતા ઓછા, કષાયો પણ મોળા, ઘણી શાંતિ રહે છે.

પૂ. બાપુજી : નિવૃત્તિ-પ્રવૃત્તિમાં જે પુરુષાર્થ છે તે ચાલુ રાખવો. સ્વસ્વરૂપમાં સ્થિતિ થવામાં એ જ પુરુષાર્થ કરવાનો છે. પ્રવૃત્તિ-નિવૃત્તિમાં ભેદજ્ઞાન ધારાવહી થઈ સતત જાગૃતિ સહજ રહે તે દશાએ પહોંચવાનું છે. તે તો તમોને મોટા ભાગે રહે છે, તેમાં શંકા નથી, ફક્ત ઉદ્યનો જબરો ધક્કો આવે, ત્યારે થોડો વખત જાગૃતિ ઉપર આવરણ આવી જાય કે તુરત ધ્યાનમાં આવતાં સ્વરૂપનું અનુસંધાન થઈ જાય આ પુરુષાર્થ ચાલુ રાખવો.

પૂ. ગુરુમા : સ્થિરતા ઘણી જ અનુભવાય છે. ધ્યાનમાં હોઈએ ત્યારે શાસોચ્છ્વાસ એકંદર મંદ લાગે, પ્રકાશ લાગે, સંકલ્પ-વિકલ્પ પણ ઓછા, શુન્ય જેવું, શરીર પણ હલકું, છુટું પડી ગયેલું. બે જોડેલા હાથ

૧-૧ છૂટા પડી જાય છે. પગનો સ્પર્શ જણાતો નથી. સ્થિરતા ઘણી જ લાગે છે. સ્વરૂપમાં સહજપણે ઘણું ખરું રહેવાય છે.

પૂ. બાપુજી :- સમજ્યા તે સમાઈ ગયા..... હવે લીન થવાપણું અનુભવમાં હોઈ કેટલો આનંદ આવે. સત્સંગના યોગે સહજ સ્વરૂપભૂત એવું અસંગપણું જીવને પ્રાપ્ત થાય છે. તે સહજ અસંગપણું અનુભવતા હોઈએ ત્યારે પરમ ઉલ્લાસ આવે જ, જેને ઉગ્યો છે અનુભવ અર્ક, એવો કોઈ અનુભવી.... ત્યાં સુધી તો પહોંચી ગયા છો. ઇ માસના બદલે ચાર માસમાં કામ પુરું કર્યું તે માટે ધન્યવાદ પાઠવું છું.

પૂ. શુરુમા : પત્રાંક ૮૧૩ ના ગ્રાણ સ્ટેજ છે. (૧) આત્માનો વેદક ગુણ સ્વભાવ. (૨) આત્માનો ચલ સ્વભાવ-આત્માને કર્મ યોગને કારણે શાતા-અશાતા હોય છે તેથી સકલંક છે. (૩) તે બધાનો ઉપાય અથવા સત્માર્ગ બસ એક જ ગુરુગમ સ્વરૂપ કે ઉપયોગમાં સ્થિર અચલ થવાય ત્યાં જ એનું લક્ષ, ચિંતવન, ભાવના સહજ પરિણાતિ થાય ત્યાં સુધી-આ મારી સમજજા બરાબર છે ?

પૂ. બાપુજી : પત્રાંક : ૮૧૩ ના પત્રની ગ્રાણ સ્ટેજની સમજજા યથાર્થ છે, પણ તે પુરુષાર્થ સહજ પરિણાતિ થાય ત્યાં સુધી જાગૃતિ રાખી કરવાનો છે.

પ.પુ. ભાઈશ્રીના વરદ્દ હસ્તે શ્રી સી.યુ.શાહ દેવલાલી સેનેટોરિયમનું ઉદ્ઘાટન

દેવભૂમિ દેવલાલીમાં નિર્માણ પામેલું ભવ્ય સ્વરૂપ
એટલે શ્રી સી.યુ. શાહ સેનેટોરિયમ...

જાલાવાડી સભાનું એક જળહળતું સોપાન...

શ્રી સી.યુ. શાહ સેનેટોરિયમનું ૧૪ ડિસેમ્બર,
૨૦૧૪ની સુરમ્ય સવારે પરમ પૂજ્ય ભાઈશ્રીના વરદ્દ
હસ્તે ઉદ્ઘાટન થયું તથા દિવંગત પ્રમુખશ્રી સી.યુ.
શાહના સુપુત્રી શ્રીમતી મિનળબેન રોહિતભાઈ શાહ
સાથે હાજર હતા.

શ્રીમતી મિનળબેન રોહિતભાઈ શાહના
નવકારમંગના સમરણથી ઉદ્ઘાટનની શરૂઆત
કરવામાં આવી. પૂજ્ય ભાઈશ્રી નિલિનભાઈએ મંગલ
પ્રાર્થના કરીને સેનેટોરિયમનું ઉદ્ઘાટન કર્યું.

આ ભવ્ય નિર્માણને સંપત્ત કરવા જે દાતાઓએ
ઉદાર હૃદયે ફાળો આપ્યો તે સહુનું અભિવાદન કરવા
સુવર્ણપત્ર પર સેનેટોરિયમની મુદ્રા અંકિત કરી તેમનું
ગૌરવ કરતા સ્મૃતિચિહ્નન, શાલ તથા મોતીની માળા
અર્પણ કરવામાં આવ્યા. અધ્યાત્મ વિભૂતિ શ્રીમદ્
રાજચંદ્રની તસવીર સાથેના સ્મૃતિચિહ્નનથી પૂજ્ય
ભાઈશ્રી નિલિનભાઈ કોઠારીનું સન્માન કરવામાં
આવ્યું. પોતાના વક્તવ્યમાં પૂજ્ય ભાઈશ્રી નિલિનભાઈ
કોઠારીએ આ ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે ઉપસ્થિત રહ્યાની સુખદ
અનુભૂતિ પ્રગટ કરીને જણાવ્યું કે જીવનમાં સર્વાધિક
જો કોઈની મહત્ત્વાની હોય તો તે પ્રેમની છે. સદાચાંત
પોતાની વાતને સરળતાથી વ્યક્ત કરી. આખું પરિસર
એક હિંદુ ઊર્જાથી છલકાઈ ગયું.

પિતાના સંસ્કારવારસાને ઉજાગર કરનાર શ્રીમતી
મિનળબેન રોહિતભાઈ શાહને શ્રી સી.યુ. શાહની

સ્મૃતિ સદૈવ જળવાઈ રહેશે તેવી ભાવના પ્રગટ કરતું
સ્મૃતિચિહ્નન અર્પણ કરવામાં આવ્યું.

વિનંતીને માન આપી પધારેલા પૂજ્ય શ્રી નમ્રમુનિ
મહારાજ સાહેબના સ્વમુખે ઉવસગગહરં મંગાનું
ઉચ્ચારણ કરવામાં આવ્યું.

અલગ અલગ સ્થળે થયેલ સ્થાપના વિધિઓ

પૂ. ભાઈશ્રીના શુભ હસ્તે તથા બ્ર. વિકભાઈ
તથા બ્ર. મિનળબેન અને અન્ય બ્રહ્મનિષોની શુભ
નિશ્રામાં મુમુક્ષુઓએ લીધેલ નવા ફલેટમાં પ્રતિમાળ
તથા ચિત્રપટોની સ્થાપના વિધિ નીચે પ્રમાણે થયેલ છે.

૧. તા. ૧૨-૦૩-૨૦૧૫ શ્રી રાજેશભાઈ
ભાલાણીના વિદ્યાવિહારના ફલેટમાં.

૨. તા. ૨૪-૦૪-૨૦૧૫ શ્રી જ્યેશભાઈ
તુરખીયાના ઘાટકોપરના બ્લોકમાં.

૩. તા. ૧૧-૦૫-૨૦૧૫ શ્રી ગિરીશભાઈ
પાતાણીએ બોરીવલીમાં ઘણો મોટો બંગલો લીધો અને
તેના મંદિર રૂમમાં. (ગિરીશભાઈ અને તેનો પરિવાર
સંસ્થાના શુલેચ્છક છે.)

૪. તા. ૨૮-૦૬-૨૦૧૫ના ધર્મેશ દલાલના
શાંતાકુજના નવા ફલેટમાં.

દરેક જગ્યાએ સ્થાપના વિધિ પછી પૂ. ભાઈશ્રીનો
સ્વાધ્યાય તથા ભક્તિ રાખવામાં આવેલ અને તે પછી
ભોજનની સુંદર વ્યવસ્થા ગોઠવવામાં આવેલ.

નેત્રયજ્ઞ

૧. તા. ૧૮-૦૨-૨૦૧૫ના મધુબેન
ઉજમશીભાઈ શેઠના સ્મરણાર્થે મિનાબેન નરેન્દ્રભાઈ
શેઠ પરિવાર તરફથી નેત્રયજ્ઞ રાખવામાં આવેલ જેમાં
૩૪ આંખના ઓપરેશન કરવામાં આવેલ.

૨. તા. ૧૯-૦૨-૨૦૧૫ના ઈલાબેન તથા
કિશોરભાઈ ચંદારાણા-લંડન તરફથી નેત્રયજ્ઞ
રાખવામાં આવેલ જેમાં ફેબ્રુઆરી મહિનાના અંત સુધી
કુલ ૬૫ આંખના ઓપરેશન કરવામાં આવેલ.

૩. તા. ૩૧-૦૩-૨૦૧૫ના સ્વ. જશોદાબેન
પ્રભુલાલ શાહના સ્મરણાર્થે શ્રી પ્રભુલાલ જીવરાજ
શાહ બર્મિંગહામ - યુ.કે. તરફથી નેત્રયજ્ઞ રાખવામાં
આવેલ જેમાં તેમના તરફથી એપ્રિલ-૨૦૧૫માં ૮૪
આંખના ઓપરેશન કરવામાં આવેલ.

અલગ અલગ કાર્યક્રમ

૧. તા. ૨૬-૦૧-૨૦૧૫ શ્રી લાડકચંદ
માણોકચંદ વોરા ગલ્વ્સ હાઈસ્કુલમાં પૂ. ભાઈશ્રીના
શુભ હસ્તે ધજવંદન કરવામાં આવેલ. ધજવંદન
પછી શાળાની વિદ્યાર્થીનીએ સાંસ્કૃતિક પ્રોગ્રામ રજૂ
કરેલ.

૨. તા. ૧૪-૦૨-૨૦૧૫ વેલેન્ટાઈન-ડેના
દિવસે મુંબઈના મુમુક્ષુઓનો એક પ્રોગ્રામ પૂ.
ભાઈશ્રીની હાજરીમાં શશીભાઈ ભાલાણીના ઘરની
અગાશી પર રાખવામાં આવેલ.

પૂ. ભાઈશ્રીએ ‘સ્નેહના સેતુ બનો’ વિષય પર
ખૂબ જ અસરકારક સ્વાધ્યાય કરાવેલ. બ્ર.
વિકભાઈ તથા ડિરેનભાઈએ સુંદર ભક્તિ કરાવેલ.

બ્ર. મિનળબેને સંદેશા વાંચન કરી આ દિવસ
અંગે પોતાના વિચારો રજૂ કરેલ અને ચિ. જીગર,
હેમલ, જીગીશા, હર્ષિલ તથા ટીનાએ વર્તમાન કાળના
યુવાનોને લક્ષ્યમાં લઈ સુંદર નાટક રજૂ કર્યું હતું.

૩. તા. ૦૧-૦૩-૨૦૧૫ ડેણીયા શ્રી નેમી-
પાર્શ્વ જિનાલયની ધજાનો પ્રોગ્રામ તથા જિનાલયના

પ્રવેશદ્વાર પર જિનાલયના દાતા પરિવારની તહીની અનાવરણ વિધિનો પ્રોગ્રામ રાખવામાં આવેલ. જિનાલયના પ્રમુખશ્રી રામજીભાઈ મારુએ તેમના સમગ્ર પરિવારની હાજરીમાં પૂ. ભાઈશ્રીના શુભ હસ્તે તહીની અનાવરણ વિધિ કરાવેલ. આશ્રમમાંથી ૪૦ મુમુક્ષુ ભાઈઓ બહેનો આ પ્રસંગે ડોળીયા ગયા હતા.

૪. ઘાટકોપર-મુંબઈ સ્થિત મુમુક્ષુ ગુણીબેન દોશી તથા તેમનો સુપુત્ર કેતન દોશીના નવા બ્લોકમાં તા. ૨૨-૦૪-૨૦૧૫ના સ્વાધ્યાય ભક્તિ તથા ભોજનનો પ્રોગ્રામ રાખવામાં આવેલ. આ પ્રસંગે પૂ. ભાઈશ્રી એ ‘પ્રસમતાનો પ્રકાશ’ વિષય પર બોધપ્રદ સ્વાધ્યાય કરાવ્યો હતો. બ્ર. વિકમભાઈ, કીર્તિભાઈ, દુલારીબેન તથા ચિ. પિયુષ દોશીએ ભક્તિ કરાવી હતી.

મુંબઈમાં પૂ. બાપુજીના જન્મદિનની ઉજવણી

તા. ૦૮-૦૩-૨૦૧૫ના જયવંતભાઈ સંઘવીને ઘેર સવારે ૧૦.૦૦થી ૧૧.૩૦ તારીખ પ્રમાણે પૂ. બાપુજીના ૧૧૧મા જન્મદિનની ઉજવણી કરવામાં આવેલ. પૂ. બાપુજીના ચિત્રપટને છાર ચડાવી દીપ પ્રાગટ્ય કરવામાં આવેલ અને પછી બધા મુમુક્ષુઓએ પૂ. બાપુજીના પગલાનું વાસકોપથી પૂજન કરેલ. સ્વાધ્યાયમાં પૂ. ભાઈશ્રીએ ‘માર્ગ’ આ વિષય પર વચ્ચનામૃત પત્ર નં. ૬૮૭ના આધારે સંત્સંગ કરાવેલ. તેમણે જણાવ્યું હતું કે મુમુક્ષુઓને માર્ગ પ્રાપ્તિ તથા માર્ગના રહસ્યો પૂ. બાપુજી પાસેથી જ પ્રામ થયા છે. આ ઉપરાંત પૂ. બાપુજીની કેવી અદ્ભુત જ્ઞાન દશા હતી તેની છણાવટ કરેલ.

બ્ર. મિનળબેને પણ તેમનું વક્તવ્ય આપેલ. બ્ર. વિકમભાઈ તથા હીરેનભાઈએ ભક્તિ કરાવેલ. શ્રી

જયવંતભાઈ પરિવાર તરફથી ભોજનની સુંદર વ્યવસ્થા રાખવામાં આવેલ.

વિકલાંગ કેન્દ્ર - જુનાગઢમાં સાધન સહાય

તથા ઉદ્ઘાટન

સાંપ્રત એજ્યુકેશન એન્ડ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ - જુનાગઢ એ વિકલાંગો માટેની સંસ્થા છે. આપણી સંસ્થા દ્વારા તેમને ઘણી મદદ કરવામાં આવી છે અને તેમના સહકારથી આપણે એક મોટો સાધન સહાય કેમ્પ જુનાગઢમાં કરેલ.

તા. ૧૭-૦૪-૧૫ના આ સંસ્થાનું નવું મકાન સરયુસદનનું ઉદ્ઘાટન તથા પપ ટ્રાયસિકલ તથા ૨૦ વ્હીલચેરનું વિતરણ રાખવામાં આવેલ. આ બંનેની કિંમત અંદાજે ચારલાખ રૂપિયા થાય છે.

આ ફંક્શનના અધ્યક્ષ શ્રી મહેન્દ્રભાઈ મશરુ (ધારાસભ્ય) હતા.

વિતરણના ઉદ્ઘાટક પૂ. ભાઈશ્રી નલીનભાઈ કોઈારી હતા. તે ઉપરાંત અન્ય મુખ્ય મહેમાનો પધારેલ નાના પાયે યોજાયેલ આ ફંક્શન ઘણી સારી રીતે પાર પડ્યું.

જુનાગઢમાં મુમુક્ષુની વાડીમાં સ્વાધ્યાય તથા ભોજન

તા. ૧૭-૦૪-૧૫ના જુનાગઢ વિકલાંગ કેન્દ્રના પ્રોગ્રામ પછી પૂ. ભાઈશ્રી મુમુક્ષુભાઈ શ્રી વસંતભાઈ બદાણીની વાડીએ ગયા હતા. જુનાગઢના ૨૫થી ૩૦ મુમુક્ષુઓ પણ ત્યાં આવ્યા હતા. પૂ. ભાઈશ્રીએ ‘વિચાર’ આ વિષય પર ખૂબ જ અસરકારક સ્વાધ્યાય કરાવ્યો હતો.

સ્વાધ્યાય પહેલા બધાએ સાથે ભોજન લીધું હતું.

BALANCE BETWEEN FAMILY OBLIGATIONS AND SPIRITUAL STRIVING.

It is a true fact that each one of us feels he/she is worldly-wise. If not, we need to become worldly-wise. But for a spiritual aspirant the word wise means

W : we whose
I : inner wish is to be
S : spiritually
E : enriched.

So let us ask our WISE self a question: why do we need this balance in our lives?

The answer to it is very simple. Spiritual activity is for the peace and happiness of our own self while performing our duties and obligations towards the family is to make others around us happy. Thus leading us to the crux of spirituality which is TO BE HAPPY AND SPREAD HAPPINESS.

The spiritual aspirant should counter balance his worldly activity by calmness producing spiritual activity like Bhakti, Puja, Seva, Satsang, Meditation etc.

This leads us to the next question what do we gain by maintaining this balance?

The answer is that each day of our life becomes stable, joyous and fulfilling. At the end of the day there is a sense of achievement which motivates us to move on in the same direction during the next day.

The joy not only relieves stress and strain but also enhances our abilities and strengthens our mind and body. We can effectively do our duties in a shorter time.

This takes us to the last question : How do I go about it ?

The answer to the above is also as simple as the earlier ones. Let pure love within us blossom leading us to perform our duties and do all that we normally do in our daily routine in a selfless manner and without any expectations. This will eventually lead us to our goal of being happy at all times and spreading happiness around us.

As we evolve spiritually, which is to say that we are able to maintain this balance, then our worldly life also becomes free from troubles, problems and worries because we start burning our karmas away.

On one side of life there is KARMA and we put equal amount of SAMTA / SAMBAV in the opposite scale so that we can endure life with equanimity and thereby maintain peace and be happy.

There is a beautiful poem which says:
**"The Lord has willed and you have only to execute
A new light shall break upon your life soon
An inner world shall be born and will be visible
All things that you cherished shall be fulfilled."**

So all we need to do is just have faith in the trinity of True God, True Guru and true Dharma.

Hence we need to take a three fold program.

First let us cultivate true values in our lives (SATACHARAN) like ahinsa, truth and all the five vows of a sadhak.

Next is True religious activities (DHARMA

ACHARAN) like Puja, Selfless-service, Satsang, Meditation etc.

Lastly let us develop practical spirituality in our life and eventually delve in our true self (ADHYATMAACHARAN).

To be able to achieve this we need to first change the vision of our life. Let faith become the motivating factor. Have faith in the path shown by our true Guru P. P. Bhaishree. As we all know that true God and true dharma is combined in the true guru.

How does a true Guru give us peace and happiness ?

1. HE bestowed his grace on us and showed the path on which HE had treaded himself and reached great spiritual heights.

2. HE has given his entire existence to us. He lives to spread happiness in the world.

3. HE has shown us how life is so impermanent. Also that happiness received from it is shortlived.

4. HE nourished our soul by making aagna bhakti, swadhyay, meditation and aatmasiddhi part of our daily life.

5. HE taught us the deeper meaning of life by making us understand that we are not the body but the soul.

This is how a true guru and the path laid down by him can change our thinking and thereby change our lives.

If the path is so simple then why are we not able to balance our lives?

The answer is that till today we have always thought of changing the situation and we did not amend ourself.

If there is a puddle on the road shall we raise our dress so as not to spoil it or shall we sit to clean the puddle? Similarly if we went out in the open and thought that since we do not want to get wet let us say "rain rain go away ", shall we succeed ? NO WE WILL NOT. If we do not wish to get wet we need to remain indoors, wear a raincoat, carry an umbrella etc.

Similarly if we wish to remain happy, blissful and peaceful in our day to day life we cannot ask or expect people, things or circumstances to change. We will never succeed in changing them. We need to make amends within ourselves. We need to protect ourselves. So our motto should be CHANGE OURSELF / MAKE AMENDS.

Every morning when we get out of bed we will not be in a hurry to finish our daily chores.

1. we will first pray, observe silence for a few minutes. Tell ourselves that we will be aware and alert today.

2. we will meditate an the virtue of patience. We will learn to give a patient hearing to all.

3. we will take a vow that we will live and let live, forgive and forget and practise endurance with equanimity.

4. we will speak little and speak sweetly. No repetition of words.

It is well said that :

Speaking lips can reduce some problems
Closed lips can avoid many problems
but Smiling lips can solve all problems.

SO KEEP SMILING.

– **Minal na atma bhave vandan**

**The Nectarean Precepts -
Vachanamrut in English**

Below is an English translation of Letter no. 194 from the Vachanamrut that Param Krupaludev Shrimad Rajchandra had written to Prabhushree Lallaji Maharaj Saheb. This was the first of many letters that Shrimad had written to Prabhushree who was one of his foremost disciples. In it he has elucidated upon the utmost importance of the enlightened master and his instructions for an aspirant of self-realisation and liberation. It is said that in the early years of the Raj Saubhag ashram, Param Pujya Bapuji would ask each and every seeker who had finished reading the Vachanamrut as to which letter they thought contained the essence of the entire path to liberation. For a long time no one could answer this question correctly. Until one fine day, Gurumaa Sadgunaben C. U. Shah said it was P.194, much to Bapuji's great amazement and pleasure! For years later, Bapuji would recount this incident to express the importance this letter held in his heart and also the spiritual sincerity and worthiness of Gurumaa.

Patrank : 194

Mumbai, Posh, 1947

What is the reason that the soul hasn't attained the true path ?

Contemplate upon this question repeatedly and when you feel it appropriate please read the attached letter.

These days I am not in a state where I can write or share much, yet so as to prevent your mindset from getting disappointed, I have hereby penned down that which I felt would be suitable at this juncture.

I believe that the path is straightforward indeed, but the opportunity for its attainment is what is truly rare.

I bow down to the eternal nature without any sense of distinctness and with unprecedented devotion.

Without developing unshaken love and true faith towards the lotus feet of the enlightened seer who wanders around freely without any bondage in the materialistic world, one can never attain ones eternal nature. And when such love and faith have arisen, surely that seeker shall attain the state of that great seer whose feet he has worshiped. This is the path that all the enlightened souls have treaded, are treading and shall tread in the future. I have myself attained illumination by this very path, it is by this very path that such esoteric knowledge is currently attained, and for all of eternity to come it shall continue

to be attained by the same path too. Any soul wishing to free itself should focus all its attention and practice this very path. Without having followed this path, the soul has remained bonded in the cycle of transmigration since infinite time. Until the blindness caused by self-righteous egotism has been overcome, the path remains veiled. So as to overcome this blindness the soul must contemplate upon the true path, firmly desire liberation, adhere to this desire steadfastly; only then is the path attained and the blindness of egotism overcome, know this without a doubt. Since time infinite the soul has followed the wrong path. No doubt it has engaged in practicing austerities, penances, chanting, and reading the scriptures etc. infinite times; yet that which was essential it has never done; which I have already highlighted in the beginning.

The Suyagadang scripture states that Bhagwan Rushabhdev had advised the same principles as above to his ninety-eight sons so as to draw them towards the path to liberation -

O blessed ones! This soul has done it all. Except for this one thing, what is that ? I tell you with absolute certainty that the soul hasn't ever heard or truly adopted the word and the instructions of the enlightened seers. And that is precisely what I call the monk's true samayik (the attainment of self-realisation).

- Sujit Nagda

સાંસારિક વૈરાગ્યના પ્રસંગો કેમ વર્તવું ?

સમાધાન : પોતાના ઉપયોગને આત્મા તરફ ફેરબ્યા કરવો. શરીરના કે બીજા વિચારો આવે તો ‘આત્મા જ્ઞાયક છે, આત્મામાં સુખ અને આનંદ છે, સંયોગો તો બધા બહારના છે, તેને ફેરવવા એ આપણા હાથની વાત નથી’ - એમ ઉપયોગને વારંવાર અંતર તરફ ફેરબ્યા કરવો, વાંચન કરવું, સારા વિચારો કરવા, જીવ એકલો આવ્યો અને એકલો જ જવાનો છે, તેને સંસારમાં કોઈ શરણરૂપ થનાર નથી, પોતાનો આત્મા જ શરણ છે અર્થાત્ સદ્ગુરુદેવે બતાવ્યો તે માર્ગ જ એક શરણરૂપ છે. તેની શ્રદ્ધા સાથે ઉપાસના, આરાધના કરવી, જેથી આત્મા સંસારથી છૂટી જઈ શકે. જેણે આત્માને, આત્મભાવને ગ્રહણ કર્યા હોય, પારિણામિકભાવનું ચિંતાન કર્યું હોય તે ખરે ટાઈમે શરણરૂપ થાય છે. વૈરાગ્યના પ્રસંગો પંચપરમેણિ, ગુરુ અને આત્માને યાદ કરવા.

આયુષ્ય તો પાણીના પરપોટા જેવું છે, જાકળના બિંદુ જેવું છે. ક્યારે તે પૂરું થઈ જશે તેની ખબર પડા નહીં પડે. તેથી જ ચકવતીઓ, તીર્થકરો આ સંસાર છોડીને મુનિદશા અંગીકાર કરે છે. ખરું સુખ અને આનંદ આત્મામાં છે. બહારમાં ક્યારે શું બનશે તે ખબર પડતી નથી. આપણો આત્મા આપણી પાસે જ છે, એનું રટણ કર્યા કરવું. આપણો આત્મા જ અનંત શક્તિનો ભંડાર છે, તેને યાદ કરવો. અનંતસુખથી પરિપૂર્ણ છે તેનું રટણ કર્યા કરવું.

- પ્રેષક : બ્રહ્મનિષ રસિકભાઈ

શ્રી રાજ-સોભાગ સત્સંગ મંડળ સંચાલિત

આશીર્વાદ વિકલાંગ કેન્દ્ર - સાયલા

ક્ષમતા કેન્દ્ર - લીબદી

ઉપાસના વિકલાંગ પુનર્વસન કેન્દ્ર - સુરેન્દ્રનગર

ઓપ્રિલથી જૂન, ૨૦૧૫ : કાર્ય અહેવાલ

આશીર્વાદ, ક્ષમતા, ઉપાસના સેન્ટર અને ડેફલાઇન્ડ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત ૧૬૧ બાળકો જુદી જુદી સેવાઓ મેળવી રહ્યાં છે.

આ સમયમાં ઓપ્રિલ, મે માં બાળકોનું વેકેશન હતું તે દરમિયાન બધા સ્ટાફને જુદી જુદી તાલીમ વગેરે તાલીમ આપવામાં આવી જેમાં નવા સત્રથી નવા બાળકોનું સર્વેક્ષણ (આઈ.ઈ.પી) વ્યક્તિગત પ્રોગ્રામ, અસેસમેન્ટ વગેરે તાલીમ આપવામાં આવી તેમજ દરેક સેન્ટરમાં નવા બાળકોને સેવા મળે તે હેતુથી વઠવાણ, ચુડા અને મૂળી તાલુકામાં સર્વેક્ષણ કરી ચુડા, વઠવાણ તાલુકાના ૨૫ બાળકો, મૂળી તાલુકાના નવા ૧૬ બાળકોના વાલીઓની મીટિંગ કરી તેમને સમજાવ્યા. હાલ આશીર્વાદમાં નવા ૪૦ બાળકો કેરે સેન્ટરમાં આવવા લાગ્યા તેમજ ૭ બાળકોને મેડિકલ સારવાર ચાલુ કરી તેમજ ૨૦ બાળકો ફિઝિયોથેરાપીનો લાભ મેળવે છે.

મેન્ટલ હેલ્થ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત ગ્રાસ માસમાં ચોટીલા C.H.C અને સુરેન્દ્રનગર હોસ્પિટલમાં ૧૧૫ માનસિક બિમાર વ્યક્તિને અંધજન મંડળ દ્વારા દવા આપવામાં આવી. તેમજ ૭૫ વ્યક્તિને દવા આપવામાં આવી. ૧૨ વ્યક્તિઓને સર્ટિફિકેટ આપવામાં આવ્યા.

શ્રી રાજસોભાગ સત્સંગ મંડળના સહયોગથી

ઉપાસના વિકલાંગ પુનઃસ્થાપન કેન્દ્ર સુરેન્દ્રનગરમાં જરૂરિયાતમંદ વિકલાંગ વ્યક્તિઓને વિનામૂલ્યે ધાશ વિતરણ કેન્દ્ર ચાલુ છે.

૨૭ જૂન હેલર કેલર જન્મદિવસની ઉજવણીના ભાગનું આશીર્વાદમાં વાલી મિટિંગ કરી તેમજ ક્ષમતા કેન્દ્રમાં શ્રદ્ધા વિદ્યાલયના બાળકો અને ઉપાસના સેન્ટરમાં પ્રાથમિક શાળા નં. - ૮ અને બધીકા સ્કુલના બાળકોએ સેન્ટરની મુલાકાત લઈ બાળકોને હેલન કેલર વિષે માહિતી આપી.

સુરેન્દ્રનગર જિલ્લામાં અંધજન મંડળ અને સી.બી.એમ લાઈફલીફુડ પ્રોજેક્ટ દ્વારા ૪ તાલુકાના ૪૩ ગામમાં ૮૦૧ વિકલાંગોનું સર્વેક્ષણ કરી તેમની જરૂરિયાતોનું (નીડ એનાલીસીસ) વર્ગીકરણ કરવામાં આવ્યું. આ જરૂરિયાત મુજબ બેરોજગાર/સ્વરોજગારી શિબિરોનું આયોજન કર્યું જેમાં રોજગાર અને તાલીમ વિભાગ, જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્ર તેમજ મિશન મંગલમૂર્યોજના અને યુથ ફોર જોબ હેદરાબાદની સંરથા દ્વારા તેમજ અંધજન મંડળના ડાયરેક્ટર શ્રી વિમલબેન તથા ભરતભાઈ જોખીએ ૪૦૦ વિકલાંગોને સ્વરોજગાર અને રોજગાર વિષે માહિતી પૂરી પાડી. આ સાથે સાથે ૧૬ જેટલા સ્વ સહાય જુથની બહેનોની મિટિંગ આશીર્વાદમાં યોજાઈ અને ઉધા કંપની દ્વારા ડેણીયા સ્વ સહાય જુથને ઉધા કંપનીની જુદી જુદી પ્રોડક્ટનું વેચાણ કેન્દ્ર ઉધા કંપનીના મેનેજર મોહનલાલ દ્વારા આપવામાં આવ્યું.

૨૬બ્લાઇન્ડ પ્રોજેક્ટ પોરબંદરમાં સર્વે કરેલ વિકલાંગ બાળકો માટે અસેસમેન્ટ કેમ્પનું આયોજન કરવામાં આવ્યું તેમાં ૨૮ બાળકોના એસેસમેન્ટ શ્રી દિપક ચૌહાણે કર્યું.

શ્રી નવલભાઈ અને હીરાબા આઈ હોસ્પિટલ બારેજમાં આઈ હોસ્પિટલ ઓપરેશન થિયેટર ઉદ્ઘાટન સમારોહમાં શ્રી આર. એસ. જાદવે હાજરી આપી.

અમદાવાદ અંધજન મંડળના નેત્રહીન વિદ્યાર્થી ભાઈ બહેનો દ્વારા સાયલા, વઢવાણ અને ચુડા તાલુકામાં ૨૧ જેટલી જગ્યાએ ‘સ્વચ્છતા અભિયાન’ અંતર્ગત શેરી નાટકો રજૂ કર્યા અને ડી.ડી. ગિરનાર ગુજરાતી ન્યૂઝ દ્વારા કવરેજ કરી પ્રસારિત કરવામાં આવ્યું.

સાંપ્રત એજયુકેશન એન્ડ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ, જુનાગઢમાં પ.પૂ. ભાઈશ્રીના વરદ્દ હસ્તે ૭૫ વિકલાંગોને ટ્રાયસિકલ, વીલચેરનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું.

સાયલા તુલાકાના ૨૦ સ્વસહાય જુથની મિટિંગ તેમના જ ગામમાં યોજવામાં અને નવા ૫ સ્વસહાય જુથ બનાવવામાં આવ્યા.

નેશનલ ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ એમ્પાવરમેન્ટ પર્સન વીથ મલ્ટીપલ ડીસેબીલીટી ચેન્સાઈ દ્વારા ચાલતા પેપર બાઉલ સ્કીલ ડેવલોપમેન્ટ તાલીમનું અને વોકેશનલ રીહેબીલીટેશન સેન્ટર વડોદરા દ્વારા ચાલતા સિલાઈ કોર્ષનું સમાપન સમારોહ મે માસ અને જૂનમાં કરવામાં આવ્યું.

તાલીમાર્થી

વી. એસ.ગાંધી ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ, કપડવંજથી ૪ તાલીમાર્થી તાલીમમાં આવ્યા તેમને સ્વ સહાય જુથ વિષે થીયરી તેમજ સ્વ સહાય જુથ સાથે મિટિંગ યોજ જરૂરી તાલીમ આપી.

અંધજન મંડળ અમદાવાદ દ્વારા રાજસ્થાનથી

૧૪ તાલીમાર્થીઓ તાલીમમાં આવ્યા તેમને સંસ્થામાં ચાલતી કામગીરી વિષે માહિતી આપી સંસ્થાની વિઝટ કરાવી અને સ્વ સહાય જુથ ઓવનગઢ તેમજ ધજળા, ધાંધલપુર અને ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં આર્થિક પુનર્વસન કરેલ વ્યક્તિઓની શુભેચ્છા મુલાકાત લીધી.

મુલાકાતીઓ :

શ્રી રાજસોભાગ સત્સંગ મંડળ દ્વારા શ્રી વર્ષભેન તથા શ્રી શરદભાઈ લંડનથી તેમજ દિવ્ય જ્યોતિ ટ્રસ્ટ, માંડવી સુરતના સ્ટાફ મેમ્બરોએ આશીર્વાદની શુભેચ્છા મુલાકાત લીધી.

ઉપયોગને સૂક્ષ્મ કરવા શું કરવું જોઈએ ?

સમાધાન : તત્ત્વને સમજવું, સમજને તે વિષે અંતરમાં ઊંડાશપૂર્વક વિચારણ કરવી. જ્ઞાયક આત્મા પ્રત્યે લગની લગાવવી, તેનો મહિમા કરવો, પરની એકત્વબુદ્ધિ તોડિને ‘હું તો ચૈતન્ય એવો આત્મા છું. હું અનંતગુણોનો ભંડાર છું. બધું જ મારામાં છે, બહાર કાંઈ નથી’ એમ વિચારણા કરતાં ‘હું કોણ છું’ તેને ઓળખવાનો પ્રયત્ન કરવો. વળી મહાપુરુષે જે માર્ગ બતાવ્યો છે તે વિષે વાંચન કરવું, ભક્તિ કરવી, વિચારણા કરવી અને પોતે અંતરમાં આત્માને ગ્રહણ કરવાનો પ્રયત્ન કરવો. તેથી સૂક્ષ્મ સ્વાનુભૂતિ થાય. પોતાના અંતરમાં ઉપયોગ જાય તે ઉપયોગ સૂક્ષ્મ છે. પોતાની સન્સુખ થઈને હું ચૈતન્ય દું એમ કહેવાય. ચૈતન્દ્રવ્ય દું, જ્ઞાયક દું, એમ પોતાના સ્વભાવ તરફ જાય તો તેની દશા બદલાય છે, તેવા ઉપયોગને સૂક્ષ્મ કહેવાય.

— પ્રેષક : બ્રહ્મનિષ રસિકભાઈ

શ્રી રાજ-સોભાગ સત્સંગ મંડળ પ્રેરિત
‘પ્રેમની પરબ’ ત્રિમાસિક અહેવાલ

એપ્રિલ-૨૦૧૫થી જૂન-૨૦૧૫

જન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી માસમાં ‘પ્રેમની પરબ’નો વાર્ષિક ઉત્સવ પુરા થાય એટલે તેનો આનંદ અને અસર શાળાઓમાં ફેલાય માર્ય-એપ્રિલ માસમાં વાર્ષિક પરીક્ષાઓનો માહોલ હોય અને મે-જૂનમાં લાંબુ ઉનાળુ વેકેશન આવે. આવા વાતાવરણ અને વ્યસ્તતામાં પણ ‘પ્રેમની પરબ’ સાથે શાળાઓનો નાતો કોઈ અને કોઈ રીતે જોડાયેલો રહે અને કંઈક ગ્રવૃત્તિઓ થતી રહે.

તા. ૦૮-૦૪-૧૫ :

આચાર્યશ્રીઓની વિચાર સભા : ગુજરાત રાજ્યના IGP વરિઝ પોલિસ અધિકારીશ્રી હસમુખભાઈ પટેલ (IPS)ના માર્ગદર્શન હેઠળ ચાલતા કાર્યક્રમ ‘Parenting for Peace’ (બાળ ઘડતર દ્વારા વિશ્વશાંતિ)નું પ્રશિક્ષણ અને અમલીકરણના હેતુસર ‘પ્રેમની પરબ’ની શાળાઓના આચાર્યશ્રીઓની વિશેષ સભા યોજવામાં આવી. અનિવાર્ય કારણોસર શ્રી હસમુખભાઈ પટેલ ઉપસ્થિત રહી શક્યા ન હતા.

પુ. ભાઈશ્રીની પાવન ઉપસ્થિથિમાં P4P પ્રશિક્ષણ વર્ગ શરૂ થયો. ૧૧૫ પ્રાથમિક શાળાઓના આચાર્યશ્રીઓને આ કાર્યક્રમ માટે ખાસ પથારેલ માસ્ટર ટ્રેઇનર (૧) શ્રી દિનેશભાઈ પ્રજાપતિ (મહેસાણા) અને (૨) શ્રી નરેન્દ્રભાઈ પરમાર (અમદાવાદ) દ્વારા પ્રેઝન્ટેશન થયું. બધાને એક નવી દ્રષ્ટિ મળી. કેળવણી નિરીક્ષકશ્રીની ઉપસ્થિતિમાં બધાનો સૂર એવો હતો કે આ અસરકારક કાર્યક્રમની તાલીમ બધા જ શિક્ષકોને મળવી જોઈએ. આ વિશેષ તાલીમ પ્રોગ્રામથી શાળાઓના વાતાવરણને પોષક બળ મળશે જ.

તા. ૦૯-૦૪-૧૫ :

વાલી સંમેલન : વિદાય સમારંભ : ધાંધલપુર

પ્રાથમિક શાળામાં ધોરણ-૮ના વિદ્યાર્થીઓનો વિદાય સમારંભ અને વાલી સંમેલન યોજાયું. પ્રેરક અતિથિ તરીકે શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ હાજર રહી કન્યા કેળવણી અને બધા માટે શિક્ષણનું મહત્વ સમજાવતી પ્રેરક વાતો કરી.

તા. ૧૦-૦૪-૧૫ :

ધોરણ-૮ વિદાય સમારંભ : વાલી સંમેલન : સિદ્ધસર પ્રાથમિક શાળામાં ધો-૮ના વિદાય સમારંભ અને વાલી સંમેલનમાં પ્રમુખ સ્થાને શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ જઈ આવ્યા. ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં શિક્ષણનો પ્રસાર-પ્રચાર કેમ થાય તે વિશે માર્ગદર્શન આપ્યું.

તા. ૨૨-૦૪-૧૫ :

ધોરણ-૮ વિદાય સમારંભ : વાલી સંમેલન : નળિયા પ્રાથમિક શાળા અને પ્રાથમિક શાળા નં. ૫ સાયલામાં વાલી સંમેલન અને ધોરણ-૮ના વિદાય સમારંભમાં શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ વાસ ઉપસ્થિત રહ્યા. શાળાએ આ નિમિતે સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો પણ યોજાયા હતા.

તા. ૨૪/૩૦-૦૪-૧૫ :

૭ દિવસીય સમર સાયન્સ કેમ્પ : જીવન વિજ્ઞાન કેન્દ્રમાં યોજાયેલ આ કેમ્પમાં ૭ શાળાઓના ૮૮ બાળકોએ ભાગ લીધો. તા. ૨૪/૨૫-૦૪-૨૦૧૫ : બે દિવસ તજ્જ્ઞ તરીકે રાજકોટ ‘લાઈફ’ સંસ્થાના વિજ્ઞાન સંયોજક છિત્રસાલભાઈ બારોટ હાજર રહ્યા અને પ્રયોગોનું નિર્દર્શન કર્યું. તા. ૨૭/૨૮-૦૪-૨૦૧૫ : પ્રાદેશિક લોકવિજ્ઞાન કેન્દ્રના સંયોજક મિનેશભાઈ મેધાણી, સુભાષભાઈ દવે તથા રાજુભાઈની ટીમે વૈજ્ઞાનિક રમકડાં અને પ્રયોગોનું નિર્દર્શન કર્યું. તા. ૨૯-૦૪-૨૦૧૫ : અમદાવાદ સાયન્સ સીટીની એક દિવસીય મુલાકાત - પ્રવાસ યોજાયો. તા. ૩૦-૦૪-૨૦૧૫ : શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ વાસે વિજ્ઞાન વિશે વાતો કરી, વિજ્ઞાન-રમતો રમાડી, ફિડિબેક મેળવ્યા. સમાપનમાં સૌ સહભાગીઓને શિબિરના પ્રમાણપત્રો એનાયત થયા.

તા. ૦૪-૦૪-૧૫ :

સંયોજકોની મીટિંગ : ગુજરાતમાં શિક્ષણક્ષેત્રે વિશિષ્ટ કામ કરતી સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓની વિચાર આદાન-પ્રદાન બેઠકમાં ‘પ્રેમની પરબ’ વતી ચંદ્રકાંતભાઈ ઉપસ્થિત રહ્યા. આ સભાનું આયોજન ગુજરાત કેળવણી પરિષદ દ્વારા ગુજરાત વિદ્યાપીઠમાં કરવામાં આવ્યું.

તા. ૦૪-૦૪-૧૫ થી તા. ૦૭-૦૬-૧૫ :

શૈક્ષણિક વેકેશન : આ દરમિયાન નવા વર્ષે ધો. ૧માં દાખલ થનાર નવા બાળકોને આપવાની શૈક્ષણિક કીટની ગોઠવણ-વ્યવસ્થા કરવામાં આવી. તાલુકાના શિક્ષણક્ષેત્ર સાથે મિટિંગ યોજ શૈક્ષણિક કીટ આપવાનું નક્કી થયું.

તા. ૦૮-૦૬-૧૫ :

આચાર્યશ્રીઓની વિચાર સભા : શ્રી રાજસોભાગ આશ્રમ ખાતે આચાર્યોની વિચારસભામાં ૧૨૬ પ્રાથમિક શાળાના આચાર્યશ્રીઓ, ૯ CRC મિત્રો, કેળવણી નિરીક્ષકશ્રી તથા તાલુકા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી ઉપસ્થિત રહ્યા. આશ્રમવતી શ્રી ભૂપતભાઈ શેઠ હાજર રહ્યા. વિચારસભાની પહેલી સેશનમાં શિક્ષણને ગુણવત્તા યુક્ત બનાવવા અંગેના મુદ્દાઓની ચર્ચા થઈ. બીજી સેશનમાં પ્રવેશોત્સવ-૨૦૧૫ અંગે વિસ્તૃત માર્ગદર્શન અપાયું. ધોરણ-૧માં નવા દાખલ થનાર તમામ ગ્રાણ હજાર બાળકોને શૈક્ષણિક કીટનું શાળા વાઈઝ વિતરણ થયું.

તા. ૧૧/૧૩-૦૬-૧૫ :

પ્રવેશોત્સવ-૨૦૧૫ : ગ્રાન્ડ દિવસ દરેક શાળાઓમાં પ્રવેશોત્સવ ઉજવાયો. શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ વ્યાસ કેટલીક શાળાઓમાં ઉપસ્થિત રહ્યા.

તા. ૨૫-૦૬-૧૫ :

BRG ભવન સાયલા ખાતે પગાર કેન્દ્રના

આચાર્યશ્રીઓની મિટિંગમાં શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ ઉપસ્થિત રહ્યા અને આગામી કાર્યક્રમો અંગે વિશાદ વિચારણા કરી.

તા. ૨૬-૦૬-૧૫ :

જીવન વિજ્ઞાન કેન્દ્ર : કાર્યક્રમ આયોજન બેઠક : જીવન વિજ્ઞાન કેન્દ્રમાં પાઈલોટ પ્રોજેક્ટમાં સમાવિષ્ટ ૧૩ શાળાઓના આચાર્યશ્રીઓની બેઠક યોજવામાં આવી. જેમાં નીચે જણાવેલ મુદ્દે નિર્ણય કરવામાં આવ્યા.

- વિજ્ઞાન શિક્ષકો વિશિષ્ટ પ્રયોગો લઈ વિજ્ઞાન કેન્દ્રમાં પ્રશિક્ષણ કાર્ય કરશે.

- દરેક શાળામાં વિજ્ઞાન કલબની સ્થાપના થશે.

- પ્રથમ સત્રનું સમયપત્રક નક્કી કરી દરેક શાળાને આપવામાં આવ્યું.

તા. ૨૭-૦૬-૧૫ :

પૂ. લા. મા. વોરા હાઈસ્કૂલ ધાંધલપુર : મુલાકાત : શ્રી ધાંધલપુર ખેત સેવા મંડળ દ્વારા સંચાલિત પૂજ્ય લા. મા. વોરા હાઈસ્કૂલ ધાંધલપુરની તમામ વ્યવસ્થા આશ્રમ દ્વારા સંભાળવામાં આવેલ હોવાથી શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈએ સ્થળ ઉપર મુલાકાત લીધી. વિદ્યાર્થીઓ - શિક્ષકો સાથે મિટિંગ કરી અને શાળાનું શિક્ષણ ગુણવત્તા યુક્ત બને તે માટે સૂચનો કર્યા અને માર્ગદર્શન પણ આપ્યું. શાળાના દરેક વિદ્યાર્થીને મહેતા ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ (ઢ. મહેન્દ્રભાઈ) દ્વારા બે-બે ચોપડાનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું.

જીવન વિજ્ઞાન કેન્દ્ર : માહે એપ્રિલ-૨૦૧૫થી જૂન-૨૦૧૫ દરમિયાન ૧૭ શાળાઓના ૭૮૭ બાળકોને પ્રશિક્ષણ આપવામાં આવ્યું. તૃતી શિક્ષકોએ જીવન વિજ્ઞાન કેન્દ્રની મુલાકાત લીધી. આગામી જુલાઈ માસમાં પેરેન્ટીંગ ફોર પીસ માટેના ઘનિષ્ઠ કાર્યક્રમનું આયોજન વિચારણામાં છે.

- પ્રેષક : ચંદ્રકાંતભાઈ વ્યાસ

ધાંધલપુર, ‘પ્રેમની પરબ’ - સાયલા

શ્રી રાજ-તૌભાગ આશ્રમ - સાયલા
'એકાંત મૌન આરાધના'

અરજી પત્રક

(શ્રી રાજમાર્ગનું યોગારોહણ પ્રકલ્પમાં જોડાયેલ મુમુક્ષુ માટે જ)

નામ :	ઉંમર :	તારીખ/વર્ષ
સરનામું :	અર્પણતા	
	અર્ધપ્રાતિ	
	પૂર્ણપ્રાતિ	
ફોન નં. :	ઉચ્ચ શ્રેણી	

સંસાર-તાપથી દુભાયેલા ત્રાહિત દુઃખી આત્માઓનું દુઃખ જોઈ પ. પૂ. ભાઈશ્રીએ બહુ અનુકૂળ કરી 'એકાંત મૌન આરાધના' શિબિરનું આયોજન કર્યું છે. શ્રી રાજમાર્ગનું યોગારોહણમાં જોડાયા બાદ મારો અધ્યાત્મ પુરુષાર્થ હજુ વધુ પ્રબળ, વધુ જોમવંત, ઘેયલક્ષી બને તે માટે આ 'એકાંત મૌન આરાધના' શિબિરમાં મારા આત્માના શૈયાર્થે મને તક આપવા નમ્ર વિનંતી છે.

આ શિબિર માટેના બધા જ નિયમો મેં વાંચ્યા છે અને તેનું ચુસ્તપણે પાલન કરવાની હું બાંધધરી આપું છું.

૧. 'એકાંત મૌન આરાધના' ની કેટલી શિબિરો ભરી છે ?

૨. હું 'એકાંત મૌન આરાધના'ની શિબિર નં..... તા થી તા. માટે અરજી કર્યું છું.

ચુપ લીડરનું નામ :

ચુપ લીડરનો અભિપ્રાય :

ચુપ લીડરની સહી :

સાધકની સહી :

નોંધ : (અ) શિબિર શરૂ થવાના એક મહિના પહેલાં અરજી પત્રક ભરીને આશ્રમમાં પહોંચાડવાનું રહેશે.

(બ) ચુપ લીડરના અભિપ્રાય વગરનું અરજી પત્રક અમાન્ય ગણવામાં આવશે.

(ક) શિબિરમાં પસંદગી પામેલ મુમુક્ષુઓને વહેલી તકે જાણ કરવામાં આવશે.

ખાસ નોંધ : (ખ) પરદેશના તથા લાંબા કેતે રહેતા મુમુક્ષુઓ "શ્રી રાજમાર્ગનું યોગારોહણ" પ્રકલ્પમાં ન જોડાયેલ હોય તો પણ 'એકાંત મૌન આરાધના' શિબિર માટે અરજી કરી શકશે.

(પાછળ)

‘એકાંત મૌન આરાધના’ શિબિરના નિયમો

૧. એકાંત મૌન આરાધના શિબિર શરૂ થવાની હોય તે તારીખથી એક મહિના પહેલાં દેશ-પરદેશના મુમુક્ષુઓ અરજી પહોંચાડવાની રહેશે.
૨. શિબિરને આગામે દિવસે મુમુક્ષુઓએ આશ્રમમાં હાજર થઈ જવાનું રહેશે અને શિબિર પૂર્ણ થાય પછી જ આશ્રમ છોરીને જઈ શકશે.
૩. રૂમમાં નાસ્તો કરવો નહીં.
૪. આખો દિવસ આત્માનું અનુસંધાન રહે તે રીતે દરેક કમ ઉપરાંત સતત ચિંતન-મનન અને સુવિચારણા કરવી.
૫. મૌનપણે એકાંતમાં રહેતા સાધકને વૈરાગ્ય-ઉપશમભાવ વધે તે પ્રમાણેની ચર્ચા ખૂબ જ ઉપયોગી થશે.
૬. શિબિર સંચાલક તરફથી જે કાઈ સૂચના આપવામાં આવે તેનું ચુસ્તપણે પાલન કરવું.
૭. સ્વાધ્યાય, ભક્તિ, ધ્યાન અને સત્તસંગના સમયે પાંચ મિનિટ પહેલાં સ્થાન ગ્રહણ કરી લેવું.
૮. મોબાઇલ ફોન, છાંપું કે પત્રવહાર શિબિર દરમ્યાન સંપૂર્ણ બંધ રાખવા.
૯. આશ્રમની બહાર જઈ શકાશે નહીં.
૧૦. ઉપરોક્ત નિયમોનો ભંગ કરનાર સાધકને શિબિર સંચાલક શિક્ષા રૂપે જે કાઈ પ્રાયશ્ચિત આપે તેનું ચુસ્તપણે પાલન કરવાનું રહેશે.

ઓંગસ્ટ - ૨૦૧૫થી માર્ચ - ૨૦૧૬ સુધી રાખવામાં આવેલ શિબિર

મહિનો	એકાંત મૌન આરાધના શિબિર	આરાધના શિબિર
ઓંગસ્ટ ૨૦૧૫	બ્યાસીમી શિબિર તા. ૧૫ શનિવાર થી તા. ૧૮ બુધવાર સુધી	તા. ૧૫ શનિવાર થી તા. ૧૮ બુધવાર સુધી
સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૫	એકાંત મૌન આરાધના શિબિર રાખવામાં આવેલ નથી.	આરાધના શિબિર રાખવામાં આવેલ નથી.
ઓક્ટોબર ૨૦૧૫	ત્યાસીમી શિબિર તા. ૧૪ બુધવારથી તા. ૧૮ રવિવાર સુધી	તા. ૧૪ બુધવારથી તા. ૧૮ રવિવાર સુધી
નવેમ્બર ૨૦૧૫	એકાંત મૌન આરાધના શિબિર રાખવામાં આવેલ નથી.	આરાધના શિબિર રાખવામાં આવેલ નથી.
ડિસેમ્બર ૨૦૧૫	એકાંત મૌન આરાધના શિબિર રાખવામાં આવેલ નથી.	આરાધના શિબિર રથ્યા યુવા શિબિર તા. ૨૫ શુક્રવારથી તા. ૩૧ ગુરુવાર સુધી
જાન્યુઆરી ૨૦૧૬	ચોર્યાસીમી શિબિર તા. ૨૩ શનિવારથી તા. ૨૭ બુધવાર સુધી	તા. ૨૩ શનિવારથી તા. ૨૭ બુધવાર સુધી
ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૬	પંચયાસીમી શિબિર તા. ૧૭ બુધવારથી તા. ૨૧ રવિવાર સુધી	તા. ૧૭ બુધવારથી તા. ૨૧ રવિવાર સુધી
માર્ચ ૨૦૧૬	છાંયાંસીમી શિબિર તા. ૧૨ શનિવારથી તા. ૧૬ બુધવાર સુધી	તા. ૧૨ શનિવારથી તા. ૧૬ બુધવાર સુધી

પૂ. લાડકંદ માણોકંદ વોરા ગલ્સ હાઈસ્કુલ, સાયલા તથા

પૂ. લાડકંદ માણોકંદ વોરા કોલેજ ઓફ આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ, સાયલા

એક અનોખી શિક્ષણ સંસ્થા જોવી હોય તો આવો પૂ.લા.મા.વોરા ગલ્સ હાઈસ્કુલ અને પૂ.લા.મા.વોરા કોલેજ ઓફ આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ, સાયલા જ્યાં બાળાઓ અનોખી પ્રેમમય રીતથી સંસ્કાર અને શિક્ષણ પામે છે. દરેક બાળાઓના મુખ પર આનંદ, કિલ્લોલ અને ઉત્સાહ દેખાશે. જ્યાં બાળાઓને ભણતું ગમે છે, ભણતર ભારતૃપ લાગતું નથી. સાથે જીવન શિસ્તમય બને છે, ઉત્ત્રત બને છે.

જે ગામમાં આજથી બાર-પંદર વર્ષ પહેલા લોકો પોતાની દીકરીઓને શિક્ષણ આપવા સ્કૂલે મુકવા કરતાં ના ભણતવી સારી એમ માની ઘરે બેસાડી રાખતા તે ગામમાં ગામની મોટા ભાગની દીકરીઓ આજે નિર્ભય બનીને આ સ્કૂલમાં શિક્ષણ મેળવી તેમની કારકિર્દી ઘડી રહી છે. એ તો સાચું જ છે કે ઉચ્ચ શિક્ષણ પામેલા સંતાનનું ભવિષ્ય ઉજાણું જ હોય. તેમ આ શાળા તથા કોલેજમાંથી શિક્ષણ પામી ઘણી કન્યાઓ આર્થિક રીતે સ્વનિર્ભર પણ થાય છે. સારું સારાં મળતા પરદેશ પણ જાય છે અને કોઈ કોઈ કન્યાઓ તો આગળ અભ્યાસ કરી ઉચ્ચ પદવીને પણ પ્રાપ્ત કરે છે. આવી આ શાળાના પાયામાં છે શાળા સંચાલક - આચાર્ય શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ વ્યાસ તથા તેમના શિક્ષકગણની ટીમ....!!

આ શાળા તથા કોલેજ સંપૂર્ણ સ્વનિર્ભર છે તેથી શ્રી રાજ-સૌભાગ સાસંગ મંડળ દ્વારા બાળાઓને દટક લેવાની યોજના ચાલી રહેલ છે, તેમાં આગામી શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ માટે જાન્યુઆરી ૨૦૧૫ થી શાળાની તથા કોલેજની કન્યાઓને દટક લેવાનું શરૂ કરેલ છે. જેમાં જાન્યુઆરી ૨૦૧૫ થી જૂન ૨૦૧૫ સુધી આવેલ ડોનેશનની વિગત દેશ પ્રમાણે આ મુજબ છે.

પૂ.લા.મા.વોરા ગલ્સ હાઈસ્કુલ, સાયલા (કુલ બાળાઓ = ૪૮૦)		પૂ.લા.મા. વોરા આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ, સાયલા (કુલ કન્યાઓ = ૩૨૫)		
દાતાશ્રીઓ	દટક બાળાઓ	દેશ	દાતાશ્રીઓ	દટક બાળાઓ
૪૦	૮૩	ભારત	૨૩	૩૬
૪	૩૭	યુ.કે.	૩	૪૦
૩	૫૬	યુ.એ.ઇ.	૫	૫૬
૩	૬	યુ.એસ.એ.	૨	૬
૨	૨૭	કેન્યા	૨	૫૫
૫૨	૨૦૯	કુલ	૩૫	૧૯૩

ચાલુ શૈક્ષણિક વર્ષ માટે ચાર ચાર દાતાશ્રીએ એકી સાથે શાળાની ૨૫ કન્યાઓને દટક લઈ શૈક્ષણિક દાનની ઉત્કૃષ્ટ જ્યોત પ્રગતાવેલ છે. આ ઉપરાંત પણ કેટલાક દાતાશ્રીઓએ એક કરતા વધુ કન્યાઓને એકીસાથે ત્રણ-ત્રણ વર્ષ માટે એટલે કે આગામી વર્ષો માટે પણ દટક લઈ, શિક્ષણ અપાવવાની આર્થિક જવાબદારી સ્વીકારી શાળા તથા કોલેજને અવિરતપણે પ્રગતિ સાધવાની પ્રેરણા આપેલ છે. ગ્રામીણ બાળાઓની શિક્ષણ ક્ષેત્રે ઉત્ત્રત જોઈ દાતાઓ ખૂબ સંતોષ અનુભવે છે.

સંસ્થા સર્વે ભાગશાહી દાતાશ્રીઓનો હાઈક આભાર માને છે. આ ભાબતે વધુ માહિતી માટે :

શ્રી જયસુખભાઈ મહેતા, લંડન - +૪૪૭૮૭૦૨૮૪૦૬૦ E-mail : jaysukhmehta@googlemail.com

શ્રી પ્રદીપભાઈ પારેખ, વડોદરા - +૯૧૯૮૮૦૮૮૨૧૩૫૫ E-mail : pradipbgb5555@gmail.com

હવે પછીના સંસ્થાના કાર્યક્રમોની સૂચિ

- ૧. ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ
- ૨. પર્યુષશ મહાપર્વ
- ૩. આસો માસની
આયંબીલની ઓળિ
- ૪. શ્રીઆત્મસિદ્ધિશાખ અવતરણાદિન
તથા પ્રભુશ્રીનો જન્મદિન
- ૫. દિવાળી મહોત્સવ
- ૬. પરમ કૃપાળુદેવની જન્મજયંતી
- ૭. પૂ. ભાઈશ્રી તથા
પૂ. ગુરુમાનો જન્મદિન
- ૮. પૂ. બાપુજીની પુણ્યતિથિ
- ૯. આશ્રમ સ્થાપના દિન
- અધાઢ સુદ ૧૪થી અધાઢ વદ ૧, તા. ૩૦ જુલાઈ ૨૦૧૫
ગુરુવારથી તા. ૧ ઓગષ્ટ ૨૦૧૫ શનીવાર સુધી.
- શ્રાવણ વદ ૧ ઉથી ભાદરવા સુદ ૪, તા. ૧૦ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૫
ગુરુવાર થી તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૫ ગુરુવાર સુધી. (બે તેરસ છે.)
- આસો સુદ ૬ થી ૧૫, તા. ૧૮ ઓક્ટોબર ૨૦૧૫ સોમવારથી
(બારસનો કષય છે.) તા. ૨૭ ઓક્ટોબર ૨૦૧૫ મંગળવાર સુધી.
- આસો વદ ૧, તા. ૨૮ ઓક્ટોબર ૨૦૧૫ બુધવાર.
- આસો વદ ૧ ઉથી કારતક સુદ ૧, તા. ૮ નવેમ્બર ૨૦૧૫ સોમવાર થી
તા. ૧૨ નવેમ્બર ૨૦૧૫ ગુરુવાર સુધી.
- કારતક સુદ-૧૫, તા. ૨૫ નવેમ્બર બુધવાર.
- તા. ૨૪ તથા ૨૫ નવેમ્બર ૨૦૧૫,
મંગળવાર અને બુધવાર.
- માગશર સુદ ૧૦, તા. ૨૦ ડિસેમ્બર ૨૦૧૫, રવિવાર.
- તા. ૩૧ ડિસેમ્બર ૨૦૧૫ ગુરુવાર.

BOOK-POST
PRINTED MATTER

To,

From :
Shree Raj Saubhag Satsang Mandal
Shree Raj Saubhag Ashram
On National Highway No. 8-A,
SAYLA - 363430
Gujarat, INDIA
Tel : 02755-280533
Fax : 02755-280791

“સત્પુરુષોનું યોગબળ જગતનું કલ્યાણ કરો.”